

झाल

झाल

దీవనీ సౌందర్యము

నిర్మలమగు దైవభక్తిని పెం
 పొందించుటకు సుందరమగు
 దేవాలయ మెంత అవసరమో
 ఆందమగు కురులనిచ్చి, మెనడు
 నుచల్లపరచుటకు జేయు
 ఆహారము అంత
 అవసరము.

James
PERFUMERY CO.
MADRAS CALCUTTA

త్వరలో వస్తోంది!

సాటిలేని మేటినాటకమని
కొనియాడబడిన .....

వారాహా

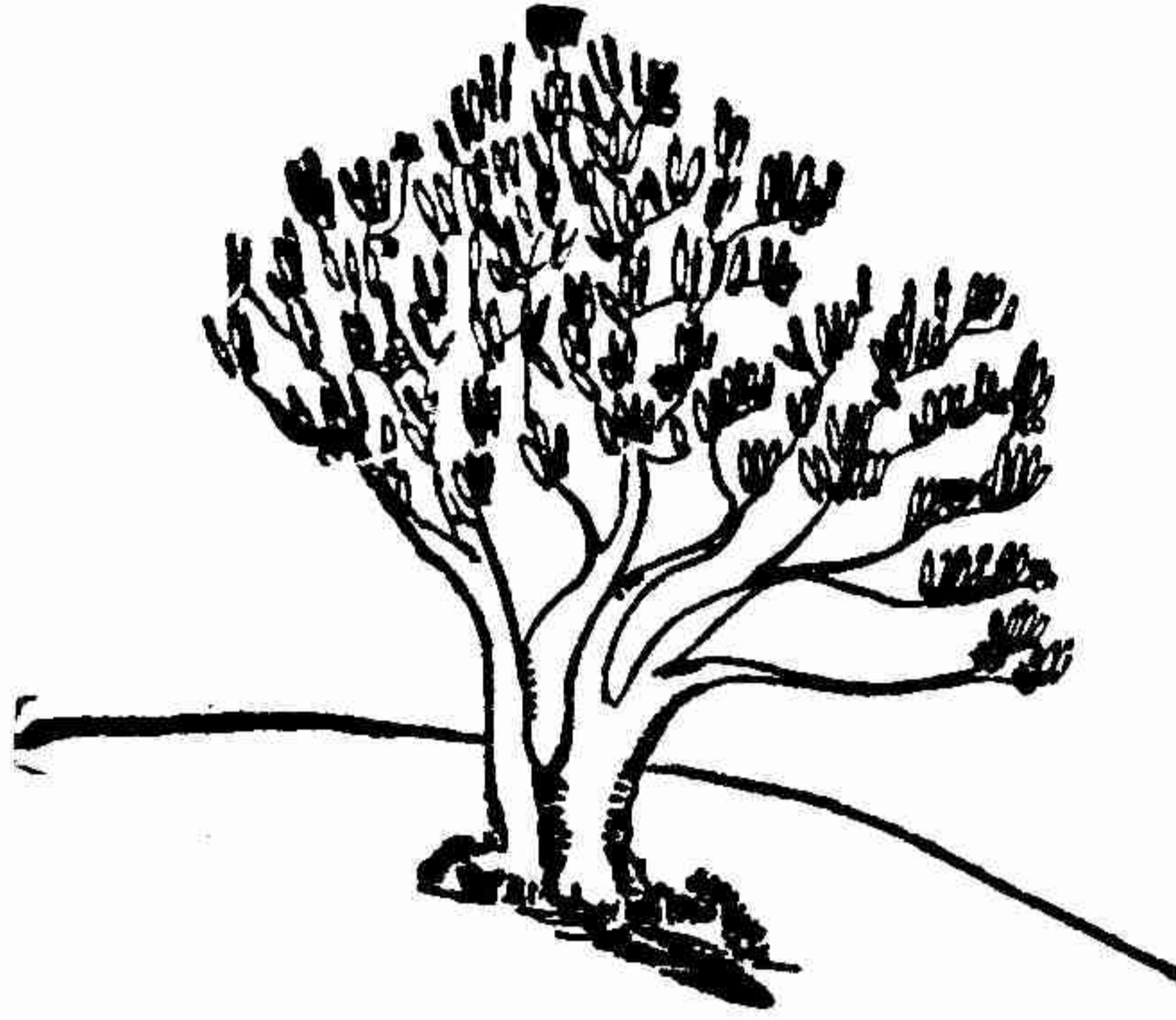
ఆంధ్ర నాటక కళారంగాలో అసమాన
ఖ్యాతిగడించిన డి.వి.సుబ్బారావు
పుష్పవల్లి - - - - - రమణారావు
వరలక్ష్మి - - - - - రేలంగి -
డైరెక్టర్..సి.పుల్లయ్య సూటియో..జెమిని

నిర్మాతలు
వైజయంతి పిలిమ్స్
లిమిటెడ్..చుద్రాగు

భారతదేశమందలి పుష్పించే చెట్లు

సంపంగి

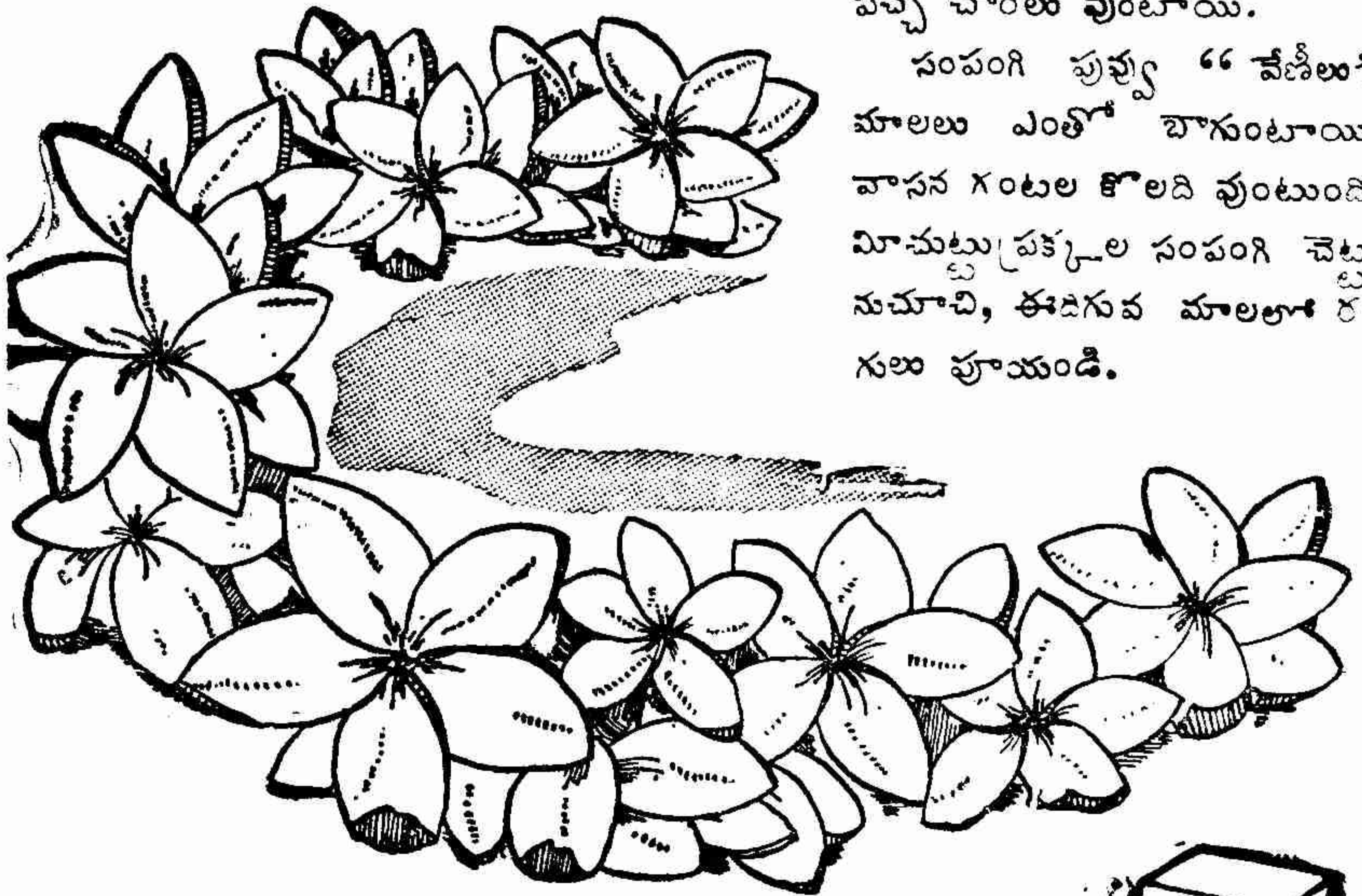
చెట్టును గురించి పుక్కిటి పురాణాలలోనూ, మూఢ కథలలోనూ ఎక్కువగా చెప్పకుంటారు. చావులేని తనము గుర్తుగా ఇది దేవాలయములు, స్మశానముల ఎదుట ఎక్కువ పెంచబడుతోంది, చెట్టు వేళ్లు పెక్కి ఊడబెరికిననూ ఈచెట్టు పుష్పిస్తుంది.

ఈచెట్టు వంకర టింకరగా, వెడల్పు కొమ్మలతో, బలము వంటి పొడవైన ఆకులతో, 15 లేక 20 అడుగుల ఎత్తువరకు మన దేశములో అన్నిచోట్లా పెరుగుతుంది. ఫిబ్రవరి మొదలు అక్టోబరు వరకు పుష్పిస్తుంది.

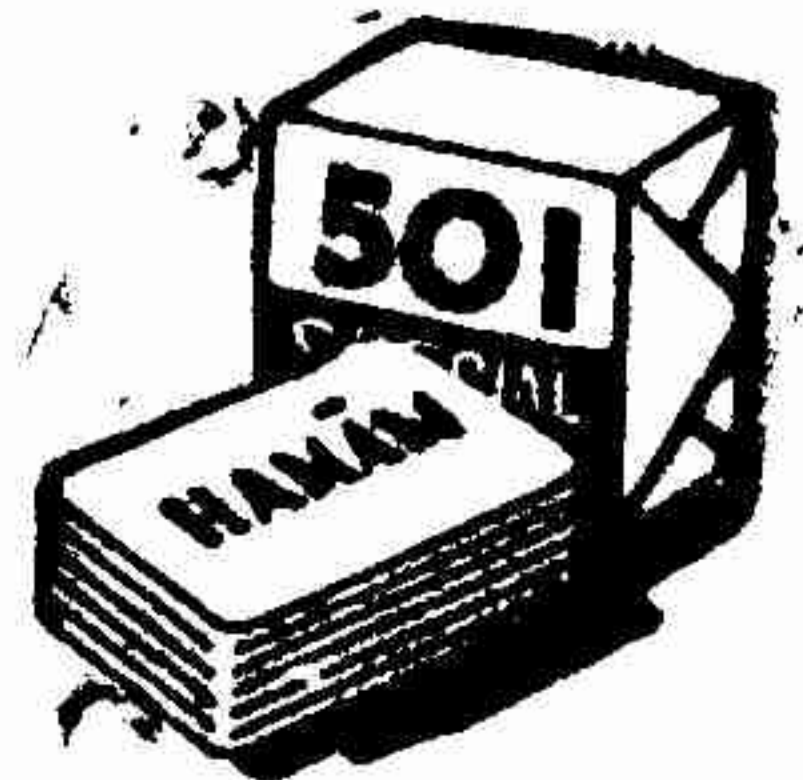
సంపంగి పువ్వు నాజూకైన సువాసనతో అనేక రంగులతో వుండును. వీటిలో విరివిగా తెలుపు, ఎరుపు రంగు రేఖలమధ్య పసుపు పచ్చ చారలు వుంటాయి.

సంపంగి పువ్వు “వేణీలు” మాలలు ఎంతో బాగుంటాయి. వాసన గంటల కొలది వుంటుంది. మీచుట్టుప్రక్కల సంపంగి చెట్టును చూచి, ఈదిగువ మాలలో రంగులు వూయండి.

ఇంకొకరకము పుష్పము ముందు సంచికలో చూడండి.

తాతా ఆయిల్ మిల్సు కం॥ లి॥
వారి పారిశ్రామికాలచే ప్రకటించబడినది.

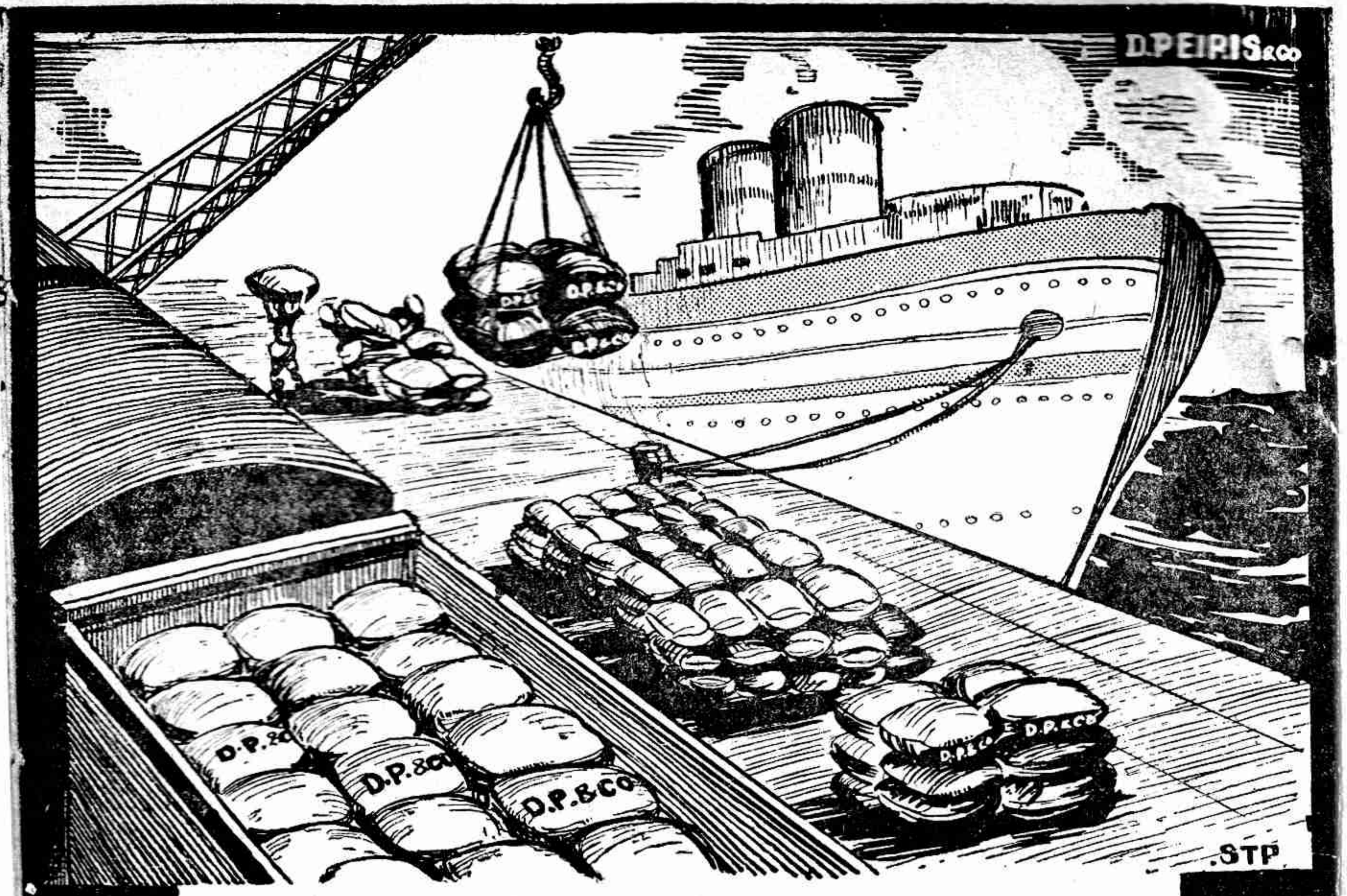
A Happy Family

కలకలలాడుతున్న కుటుంబం—సుఖం, సంతృప్తి
సంపూర్ణ సంరక్షణంగల కుటుంబం—ది నాగపూర్ పయోసీర్స్
ఫ్యామిలీ ప్రాజెక్ట్స్ పాలిసీవల్ల ఈ లాభాలన్నీ కలుగుతవి.
వివరాలకు ఈ దిగువ అడ్రసుకు వ్రాయండి.

★
ది నాగపూర్ పయోసీర్స్
ఇన్ఫర్మేషన్ కంపెనీ, లి|| నాగపూర్
ప్రధానకార్యాలయ బొంబాయి.

★
పి. ఎస్. ఆర్. శర్మ
బ్రాంచి సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి,
నెం. 3, తంబుచెటిస్ట్రీట్, మద్రాసు 1.

స్వతంత్ర దీపావళి అభివందనాలు

వ్యాపారస్తులకు

మామనవి

సరుకులు తక్కువ ధర కిచ్చేస్తూలానికే రండి మరియు వ్యాపారస్తుల మన్నికల ననుసరించి, ట్రెటూరి ఆర్డర్లను విరంతరం సప్లయి చేయుటకు విశేషంగా విల్యచేసి వుంచినాము. మా కంపెనీ యందు

వన్నెరాష్ట్రం	కస్తూరిపసుపు	వట్టివేరు	పురంఠిరెక్కా
తొలికాయ	మాసుపసుపు	వస	చూపకాయ
కావత్ర	లవంగపట్ల	అక్కరకారా	కచ్చారాల్
పిప్పిల్	లవంగాలు	చలవమిరియాలు	చూకాంబరం
నేర్వాకం	వాయువులంగ	ఓమం	పాల్మక
కొంతి	ఆజిమోదరం	సాంధ్రాణి	సుగంధవేరు

V ఇల్లాంటివి మావద్ద యితర రకాల మందుల మారకలు తెక్క లేవన్ని లింతును.

ధరలు పట్టికొరకు వ్రాయుడు.

అభింఛుస్థలము : ఎగుమతి దిగుమతిదారులు

(BRANCH) **D. PEIRIS & CO** PHONE: 5196, TEL: REDWOOD
 24. BADRIAN ST. G. T. MADRAS (TEL: SUMATIPALA) { NO. 8-10 GABO'S LANE, (HO) PETTAH, COLOMBO.

బాలలూ!

చాలానోజులై మీరు కాచుకొనియున్న

శ్రీ వెంకట్రామా పిక్చర్స్ వారి

Sri Venkateswara

**BRAHMA
RADHAM**

బ్రహ్మారథం

విడుదల అయింది!

ఎక్కడెక్కడో తెలుసా?

అక్టోబరు 29 వ తేదీని

- బెజవాడ - లక్ష్మీటాకీస్
  - గుంటూరు - న్యూసిటీటాకీస్
  - రాజమండ్రి - మినర్వాసినిమా
  - కాకినాడ - మెజిస్కోసినిమా
  - విశాఖపట్నం - పూర్ణాత్మేటర్
  - విజయనగరం - పూర్ణాత్మేటర్
- లోను

30-వ తేదీని

తెనాలి - రత్నాటాకీస్ లోను

విడుదల అయింది.

ఈ పూర్ణాత్మేని పిల్లలందరూ తప్పక
ఈ చిత్రం చూడండి.

ఇందులో

జయమ్మ, సరోజ, సోదామిని, శ్రీరంజని, కుమారి, అనసూయ, అద్దంకి,
రఘురామయ్య, ఏ. సి. సుబ్బారావు - ఇంకా ఎన్నోవేలమంది పాల్గొన్నారు.

కవి	నృత్యం	ఆర్ట్	సంగీతం	నూడియో
బలిజేపల్లి	వెంపటి	శర్మ	మోతీబాబు	శోభనాచల

దర్శకుడు : చిత్రపు నారాయణమూర్తి బి. ఎ.

ఆంధ్రవిడుదల : పూర్ణాపిక్చర్స్, గాంధీనగరం, బెజవాడ.

అశోకా ఆమా

హీర్ ఆయి

సుప్రసిద్ధమైనది

ASOKA
AMLA HAIR OIL

బాలా !

అశోకా ఆమా తలనూ నెను ఒకసారి వాడిమాడు. దాని చల్లదనము, నువాసన, కురులు, నిగనిగలాడుతూ, నల్లగాను, పొడవుగాను చేయుగుణము నీకే తెలియును. గుణమందే గాక యిది యింపైన పరిమళభరితమైనది.

తయారుచేయువారు :

విజయా కెమికల్ ఆండ్
టాయిలెట్ వర్కుస్

21, 22, సూర్యనారాయణ చెట్టి వీధి,

ఆనందాత్సవాల
పునఃప్రాప్తి

పండిత డి. గోపాలాచార్యలవారి

అయిలీ
గర్భాశయ రాగనివారిణి

చాలకాలంగా గర్భాశయ రోగములతో పీడింపబడుచు, మూలబడి మూలుతున్న ఆమె నేడు ఆరుగృతలనుండి విముక్తి నొంది, సంపూర్ణారోగ్యయై, వెనుకటివలెనే విందులు, విలాసములలో పాల్గొంటూ ఉత్సాహపూరిత జీవితమును గడుపుచున్నది.

అయిలీ దాత్రమము విమిటెడ్
మదరాసు 17

'BALA' CHILDREN'S ILLUSTRATED MONTHLY

సంపాదకుడు:

న్యాయపతి రాఘవరావు. బి.ఎ.

సహాయ సంపాదకురాలు:

న్యాయపతి కామేశ్వరి బి. ఎ , ఎల్.టి.

సంపుటి 3]

నవంబరు 1947

[సంచిక 4

తెనుగు బాలలు

ఈ చెన్నపురిలో అనేకమంది తెనుగువారు వున్నారని ఇది వరలో రాశాను. వైశ్యులు, నాయుళ్లు, తెలగాలు, కాపులు, ఇంకా ఇంకా ఎన్నో తెగలవారు ఉద్యోగాలూ, వర్తకాలూ చేస్తూ వున్నారు. ఈ తెనుగువారి పిల్లలు చాలామంది కార్పొరేషను బడులలో అరవం చదువుకుంటున్నారు. ఎందుచేత? తెనుగు చెప్పే ఏర్పాటులు మొదటినుండి లేవుగనుక. ఇప్పుడిప్పుడు తెనుగు పిల్లలు మల్లీ తమ తల్లిభాష అగు తెనుగు నేర్చుకుంటున్నారు. చాలాసంతోషం.

ఇప్పుడు యీ వూళ్లో తెనుగువాళ్లు ఎంతమంది

వున్నారో లెక్కలు తీస్తున్నారు. మీ ఇంట్లో ఎవరేనా ఒకవేళ చిన్నప్పుడు అరవంచదివినా, "మా తల్లిభాష తెనుగు. మేము తెనుగువారం" అని కార్పొరేషన్ జాబితాలలో వేయించుకోవాలి. ఎవరేనా మిమ్మల్ని అడిగితే అలాగ చెప్పాలి. ఈ సంగతి మీ ఇంట్లో పెద్దలందరికీ చెప్పండి.

“చెన్నపట్నం తెనుగుపట్నం” అని శ్రీరామచంద్రుని వెంకటప్పగారు ఒక పుస్తకం రాశారు. అది చదివితే ఈవూరు ఎవరిదో తెలుస్తుంది. మనం చదువులోనే కాకుండా, కట్టులోనూ, మాటల్లోనూ, ప్రతీచోటా మన తెనుగు తనం చూపించాలి. తెనుగుభాషే మాట్లాడాలి. “నేను తెనుగుబాల” నని గర్వించాలి.

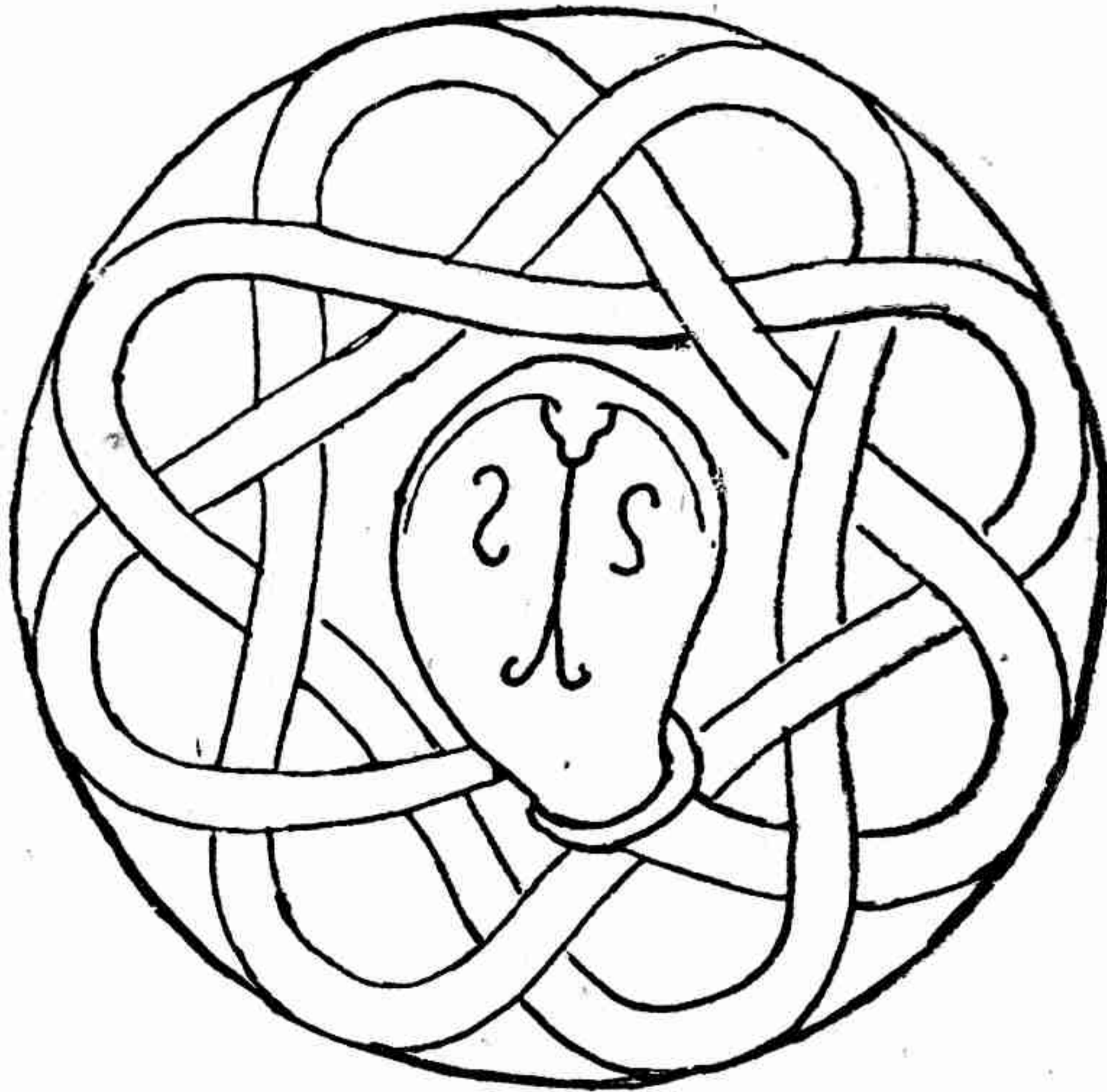

స్వరాజ్య దినాళి దివిటీలే
 స్వాతంత్రభూమికి హారతులు.
 బాలల దినాళిపండుగలే
 భారతమాతకు పండుగలు.

రచన: ని॥ పాగ్వతీశ్వరరావు. (మదరాసు)

దిబ్బా దిబ్బా దీపావళి
 మల్లీ వచ్చె నాగులచవితి

ముగ్గులో నాగన్న

నాగులచవితి నాగన్నకి పాలు పోయండ్రా!

(రచన: జి. కొకిల, కైకలూరి)

సంకాంతి "బాల"

జనవరిలో వస్తుంది

అందులో

ఎన్నో కథలు, కబుర్లు

నాటికలు, వింతలు,

రంగుబొమ్మలు,

చిత్రవిచిత్రాలు,

త్రివర్ణ చిత్రాలు

ఉంటాయి.

ముచ్చట గొలిపే ముద్దుల

సంకాంతి "బాల"

వెంటనే మీవూళ్లో ఏజంటుతో చెప్పండి

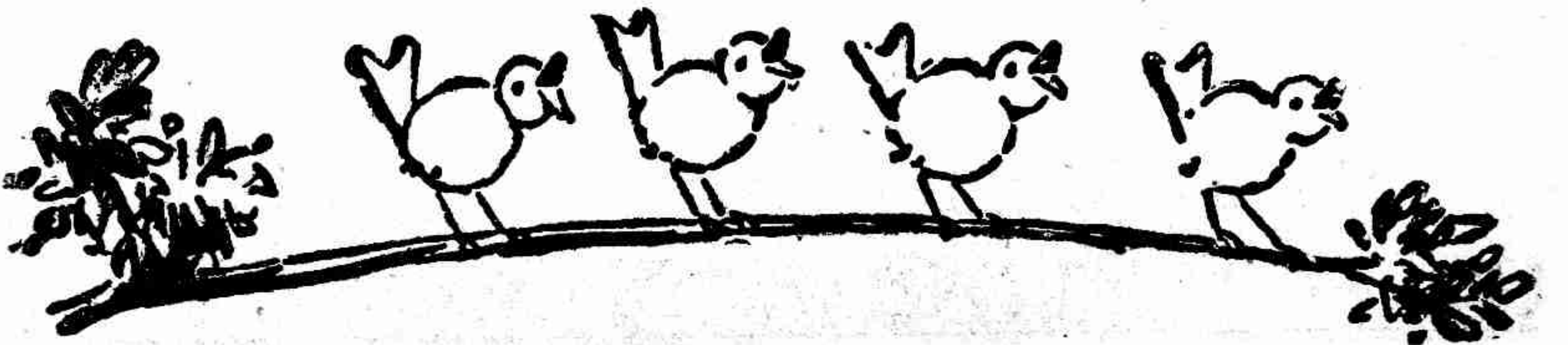
లేదా "బాల" మదరాసు 4 కి రామండి

వెల 1 రూ॥

దీపావళివిందు

రచన: పమ్మ వీరభద్రరావు-పిప్పర

రండోయి! రండోయి! తెలుగు బాలలార!
బాలలందరి పటాకీల పండగొచ్చింది.
దేశమంతా మనది దీపావళిమనది,
స్వాతంత్ర శ్వాసతో జరుపుకుందామోయి!
బాలలంతాకలిసి మననాయకులబిల్చి
వేడ్కతో వారలకు విందులొసంగుదము.
గాంధితాతయ్యకి కోరినది చేయించి,
పటేలు ప్రభువుకు పకోడి వండించి,
జహ్వరిలాలుకు జిలేబి పెడదాము.
పట్టాభిరామునకు పాయసము ఇద్దాము.
అజాద్ బాయికి అరిసె లొండిద్దాము.
రాజేంద్రబాబుకు రవ్వలడ్డలనిచ్చి,
ప్రభువురాజాజీకి పులిహారకలిపించి,
షణ్ముఖంస్వామికి చక్రపాంగలిచేపి,
బద్దేవుసింగుకు బరిఫీలు పెడదాము.
ఆంధ్ర కేసరికన్ని అప్పచ్చు లెడదాము.
దేశనాయకులచే దివిటీలు కొట్టించి,
దివ్యదీపాలతో పండుగనుచేతాము.

బాణాసంచం

బాలా!

ఇదో తమాషాటపాకాయల దుకాణం. ఇందులో నీకు దమ్మిడి ఖర్చులేకుండా కావలసినన్ని మందు సామానులు దొరుకుతాయి.

కా	క	ర	ప	లు	క	డు	బు
లు	వ్వు	డె	వ్వి	త్తు	ప్ప	చ్చు	క
చ	క్ర	ర	తా	తు	గం	పి	ల
దు	కా	మ	లు	లు	ము	పె	ట
మం	ము	పా	మ	ల	త్తో	సి	ల
చ్చు	బు	డు	తా	బా	ల	గు	ల
చి	తా	సా	లు	సం	సి	రం	ల
లు	మ	కా	య	త్రి	ప	త్ర	గ
బా	తా	పా	ట	లు	త్తా	లు	తో

సరియైనదారి తెలుసుకొని వెళ్లు, నీకు కావలసినన్ని టపాకాయలు దొరుకుతాయి.

కూర్పు: బొల్లాప్రగడ సీతారాముడు (సింగవరం) ఇంకా ఎ. జోగారావు (చెన్నపురి) పి. హరనాథ్ (వార్తేరు) కూడా చదరాలు పంపారు.

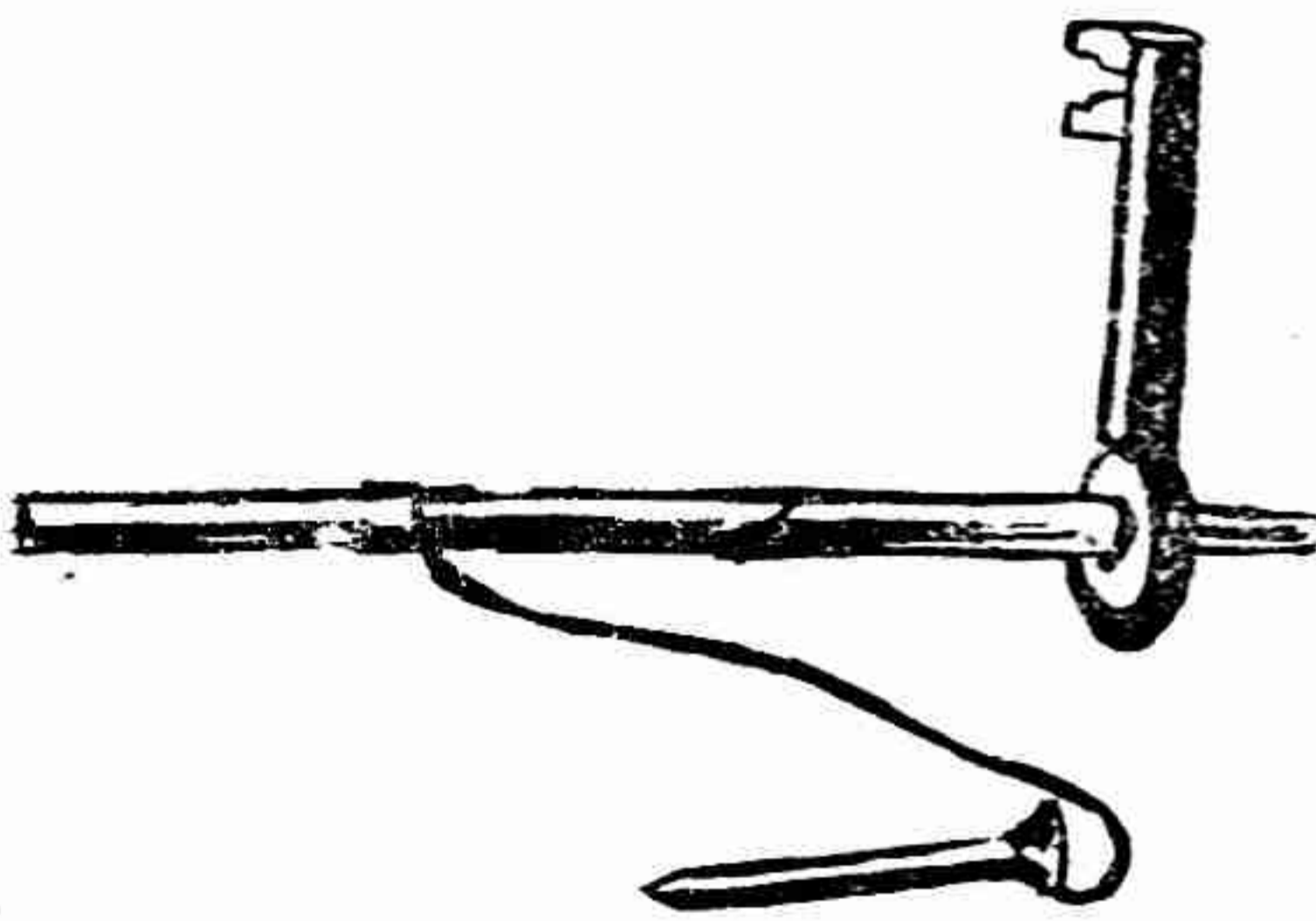
టపాకీ గమ్మత్తు

బా లా!

నిరుడు దీపావళికి మానాన్న బాణాసంచా చాలా ఖరీదుగా వున్నాయని, కొంచెమే తెచ్చారు. నేనూ, మా అన్నయ్య 'ఆ టపాకాయలను సరిసమానంగా పంచుకున్నాము. రేపు దీపావళికి అనగా నాకు ఒక ఆలోచన కలిగింది. అప్పుడు నేను మా అన్నయ్య దగ్గరికి పోయి ఇలా అన్నాను:

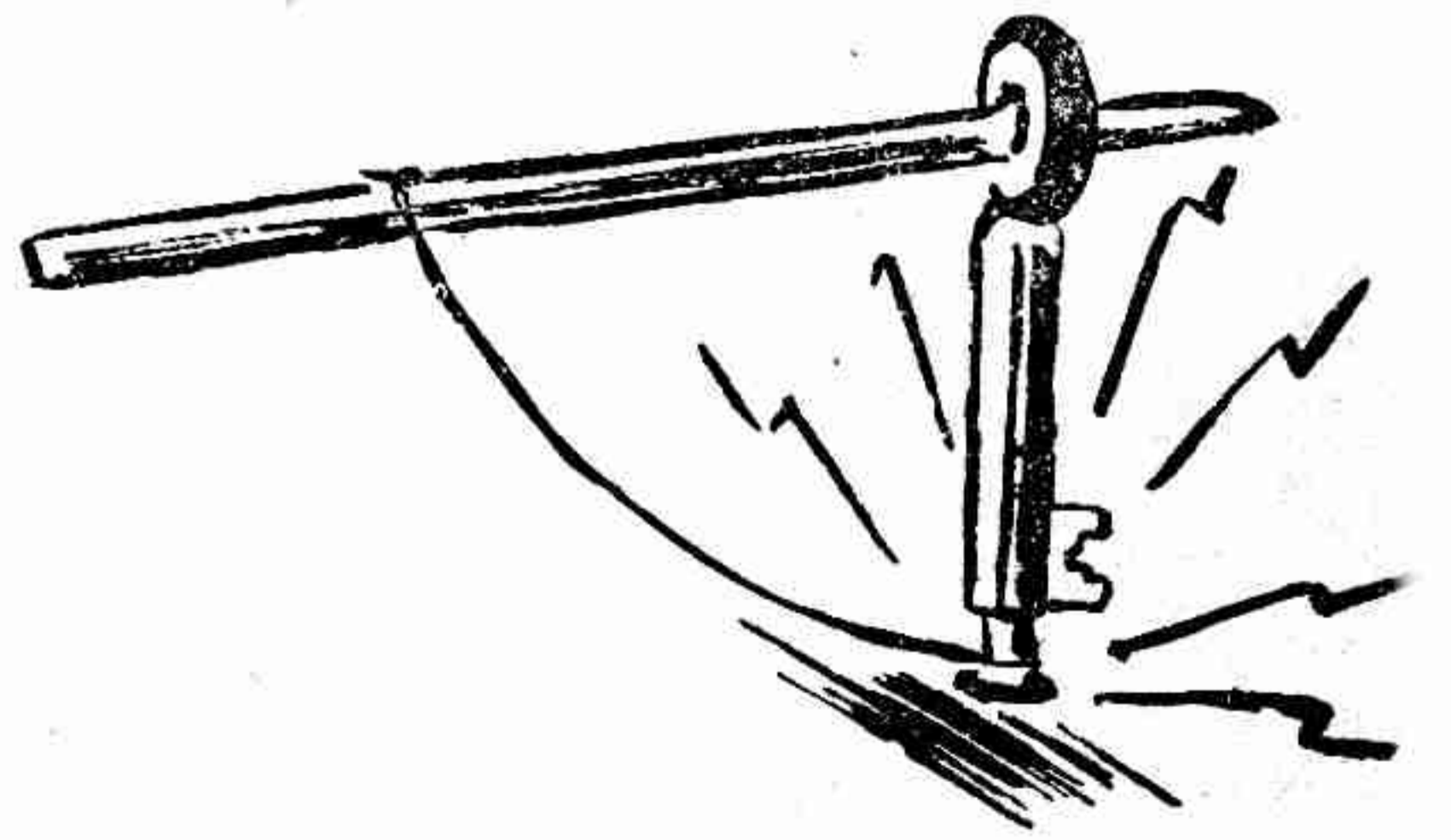
“నీకంటే నేను ఎక్కువ టపాకాయలు పేల్చుతాను చూస్తావా?”
— అని అన్నాను. “పందెం” అన్నాడు మా అన్నయ్య.

నేను మా పెరట్లోకి వెళ్లి తడకకి వున్న వెదురుబద్దను తీసి, నున్న గాచెక్కి, ఒక గుల్ల తాళపు చెవిని తీసుకొనివచ్చి యీ బొమ్మలోలాగ

ఆ కర్రలో దూర్చాను. తరువాత, ఆ తాళపు చెవి బెజ్జాకి సరిపడునంత లావు మేకును ఒకటి తెచ్చి, దారంతో దానిని కర్రకు కట్టేను. ఒక అర్ధణాపెట్టి మా మూలు అగ్గిపెట్టె ఒకటికొన్నాను. దీపావళినాటిరాత్రి, రెండేసి అగ్గిపుల్లలో

మందుతీసి, తాళపు చెవి బెజ్జంలో నికివేసి, అందులో ఆ మేకును పెట్టి, ఆ మేకును నేలకేసి కొట్టితే - అది “ ధాం ” అని, తాటాకు టపాకాయకంటే గట్టిగా శబ్దంచేసింది.

అలాగే అగ్గిపుల్లలమందు దట్టించి, మేకు బిగించి “ ధాం! ధాం!” అని పిచాను. ఆ రాత్రి, మా అన్నయ్య టపాకీలు “తుస్ తుస్” మని వేగంగా అయిపోయాయి. నావి “ ధామ్ ధామ్ ” అని ఎంతో నేపు ప్రేలాయి నేనే గెలిచాను!

రచన: కామర్షి వీరభద్రరావు, కాకినాడ

రచన: బి. వి. వి. ఆర్. సుబ్బారావు, సీతానగరం.

అదిగో, అదిగో, దీపావళి
 ఆనందముగా ప్రజలందరును
 ఇంటింటను దీపంబులు పెట్టి
 క్షురోజుననే పిన్నా పెద్దా
 ఉత్సాహముతో ఈపండుగను
 ఉరూరను చేయుదురో బాలా!
 ఋషులను దేవత లెందరెందరినొ
 ఎన్నో బాధలు పెట్టుటయందు
 ఏమియు వెరువని నరకుని వధయే
 బినది బాలా చతుర్దశందువ
 ఒక్కసారిగా బాధలు తీరెను
 ఓయని ముదముతో అమావాశ్యను
 ఔట్లు, తారాజువ్వలు మొదలగు బాణా
 సంచితో
 అంతిమేని ఆనందముతోను
 అఃచేయుదము బాలా పండుగ.

దీపావళీగుణింతం

కృ ధలంపే

కాకిబావకీ

కొట్టిగాడికీ

కొచ్చుకీచు పిట్టల

కు

కూడా చాలాఇష్టం.

కృష్ణుడు

కన్యారుడైన నరకాసురుణ్ణి

చంపుట

కొట్టి వెరపూలేక

కోవలం, ప్రజలను రక్షించుట

కై ఆ రాక్షసుణ్ణి బాణముతో

కొట్టగా, ఆ నరకాసురుడా

కోపంతో కృష్ణుని మూర్ఖబొందు

నట్లుచేయగా—“నేను వెన

కొతానా” అంటూ సత్యభామ

కంగారుపడకుండా యుద్ధంచేసి,

నరకాసురుడి ప్రాణాలు

కః కః అనిపించింది.

రచన : గుడమెట్ల కృష్ణ

కోపం వస్తే!

బాలా!

మా తమ్ముడికి కోపం వస్తే పాఠాలు యీ కింది విధంగా చదువుతాడు! ఒక్క- టెంకీజెల్ల కొట్టి సరిగా చదివించావా?

1. కోడి ఓండ్రిపెట్టును
2. పులి అంబాలనును
3. కుక్క పలుకును
4. నెమలి ఘర్జించును
5. పాము కేకవేయును
6. ఎద్దు ముద్దుపెట్టుకొనును
7. పంది కొక్కోరోకోఅనును
8. ఏనుగు మ్యావ్ అనును
9. చిలుక సకిలించును
- 10 కాకి అంకెవేయును
11. ఆవు బెకబెకలాడును
12. సింహము కూయును
13. కోతి కావుమనును
14. గాడిద బుస్సుమనును
15. తేలు మొలుగును
16. నక్క ఘూర్ణించును
17. గుట్టము గాండ్రుమనును
18. పిల్లి మేలనును
19. కప్ప ఘుర్లు రించును
20. మేక కిచకిచలాడును

రచన- గాదె లక్ష్మీనరసింహస్వామి

(కటకం)

అంతా ఒకటే!

రచన :
వద్దిపర్తి ప్రభాకరరావు
(కాకినాడ)

కుక్క

ఆవు

అక్క

నక్క

గోద

చిల్లీ

పిల్ల

బుక

అన్న

నల్ల

గొట్ట

తమ్ము

అన్న

అన్న

అంతా

ఒకటే

ఒకటే

ఒకటే

★

★

★

చెట్టు

చిన్న

భూమి

పట్ట

బెల్ల

మీద

పచ్చ

బీబా

దేవుని

కాయ

సావా

కంటికి

అంతా

అంతా

అన్న

ఒకటే

ఒకటే

ఒకటే

★

★

★

అందుకు

నువ్వు

వాడూ

బాలా

నేను

వీడూ

అందరు

ఒకటే!

5 అంకెల తమ పా

రచన: ధవళ వెంకటరావు (భిలాయ్ సి. పి.)

బాలా!

37 అంకెలో ఒక చిన్న గమ్మత్తుంది తెలుసా? 37 ని 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, చే వేరు వేరుగా గుణించిచూడు. దాని మొత్తం అన్నీ వకే అంకెగల 3 అంకెలువస్తాయి.

37	37	37	37	37	37
3	6	9	12	15	18
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
111	222	333	444	555	666

ఇంకో గమ్మత్తుకూడావుంది. ఈ గుణించగా వచ్చిన సంఖ్యల్లోని అంకెలను కలిపితే, నీవు 3 అంకెతో గుణించేవో ఆ అంకెతో పమానం అవుతుంది. ఏం?.....

అన్నీ 4 లే!

బాలా! చూచావా మన పురాణాల్లో బ్రహ్మాకి ముఖములు నాలుగు; విష్ణుకి చేతులునాలుగు; ఐరావతానికి దంతములు నాలుగు; యుగములు నాలుగు; పురుషార్థములు (ధర్మ, అర్థ, కామ మోక్షములు) నాలుగు; వేదములు నాలుగు; దిక్కులు నాలుగు; చదరానికి పార్శ్వములు నాలుగు; చతురంగబలములో నాలుగు; మంచం క్లోళ్లు నాలుగు; ఇంకా ఇంకా వున్నాయి - తెలుసుకో.

సంపాదన: పి. ఎ. శివరామకృష్ణ (కాకినాడ)

గుమ్మలూరి వెంకటరమణమ్మ

(విజయనగరం)

శ్రీ సరస్వతీ గానసభ, కాకినాడ,

సంగీత పోటీలలో ఫి డే లు కి

స్వర్ణపతక ప్రథమ బహుమానం,

గాత్రమునకు ప్రత్యేక బహుమానం

పొందింది.

బాలలకు దీపావళి

బాలలూ! మదరాసులో మంచి ఖద్దరు దొరకదనేవాళ్లు కదూ!
ఇప్పుడాభయంలేదు. వెంటనే నాన్నతోనూ, అమ్మతోను చెప్పండి.

నాన్నకు పంచలూ;

అమ్మకు చీరలూ, రవికలూ;

బాలలకు గొంతు, చొక్కాలు కావాలి

ఖద్దరు

వస్త్రములు

ఖద్దరు

శిల్కులు

ఖద్దరు

దుస్తులు

కావలసినన్ని

యీ క్రిందిచోట్ల దొరుకును:

ఖాదీభండార్

లజ్ కార్నర్, మైలాపూరు,

నెం. 20, గోవిందప్పనాయక వీధి,

మదరాసు.

చిట్ట - కాకి

రచన : పిల్లలమణి త్రిమూర్తి.

చెట్టుమీద కాకియొకటి కూరుచున్నదీ !

చిట్టితల్లి దాన్ని చూచి పిలుచుచున్నదీ !

వెన్నముద్ద కొరకు కాకి వేచియున్నదీ

చిన్ని తల్లి చేతినుండి చూరగొన్నదీ !

కావుకావు మనుచు కాకి ఎగిరిపోయింది

కావుకావు మనుచు చిట్టి ఏడ్చిపోయింది !

ముద్దు 'బాల' ఒకటి అమ్ముందు వేసింది

దాన్ని చూచి చిట్టి ఏడ్పు మానివేసింది !

తిందాం తిందాం

సంపాదన : వడ్డాది ఈశ్వరరావు (కోటరామచంద్రపురం)

అనగా అనగా “చెయ్యి” అనే ఆమెకు: అయిదుగురు కొడుకులు పుట్టారట. అందులో పెద్దవాడిపేరు బొటకనవ్రేలు. రెండో కొడుకుపేరు చూపుడువ్రేలు; ముడోకొడుకుపేరు మధ్యవ్రేలు; నాలుగోవాడిపేరు ఉంగరంవ్రేలు; ఆఖరివాడిపేరు చిటికినవ్రేలు. ఈ ఐదుగురు అన్నదమ్ములు ఎంతోజట్టుగా వుంటూవుండగా, దీపావళి పండగవచ్చింది. అప్పుడు చిటికినవ్రేలు :

“తిందాం, తిందాం, తిందాం”—అంది.

“ఏమిటితిందాం? ఏమిటితిందాం? ఏమిటితిందాం?” అని అడిగింది ఉంగరంవ్రేలు.

“అప్పచ్చులుతిందాం, అప్పచ్చులుతిందాం, అప్పచ్చులు తిందాం” అంది మధ్యవ్రేలు.

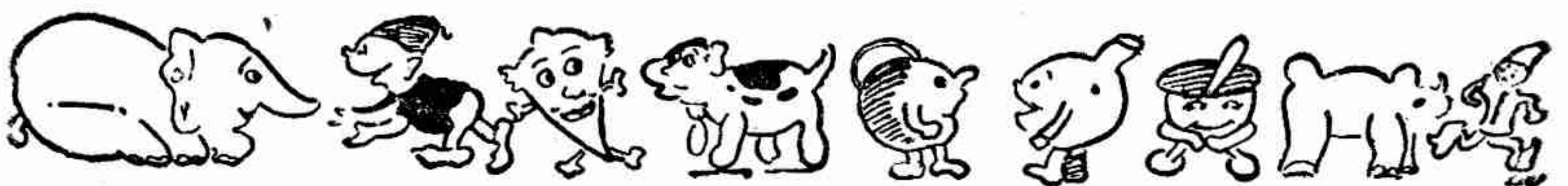
“అప్పచ్చు లెలావొస్తాయి? ఎలాబస్తాయి? ఎలాబస్తాయి?” అంది చూపుడువ్రేలు.

“నేనేతెస్తాను! నేనేతెస్తాను! నేనేతెస్తాను!” అంది బొట కన వ్రేలు!

అప్పుడు ఆ బొటకనవ్రేలు అప్పచ్చులు తెచ్చింది.

అన్నివ్రేళ్లు కలిసి పంచుకొని తిన్నాయి.

తరువాత, ఆరాత్రి టపాకాయలు కాల్చుకున్నాయి.

కృష్ణవేణి సిరాలు

వాడితే మీ దస్తూరి ఎంతో బాగుంటుంది. దస్తూరి బాగుంటేనే మనం రాసింది అందరూ సులువుగా చదువుతారు.

కృష్ణ వేణి సిరాలు
అన్నిరంగులలోను, నేమనరివ రక్షులందరివద్దను దొరుకును.

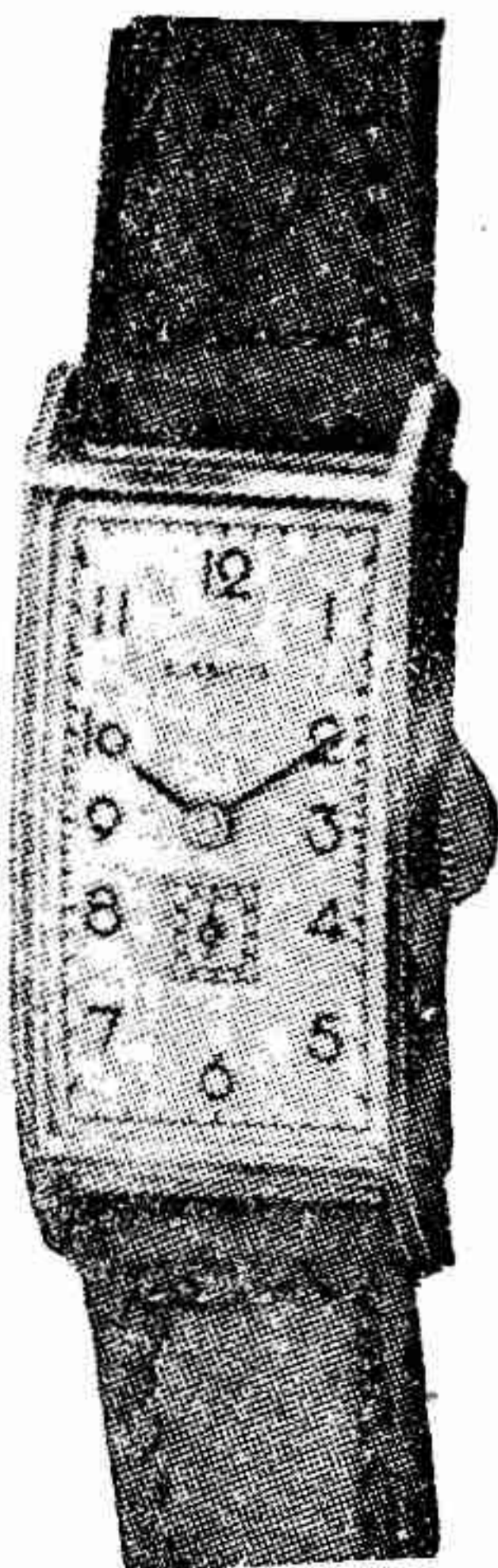
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
డి నేషనల్ ప్రొడక్టు సిండికేట్,
యింకు మాన్షన్,

Phone No. 3189

Grams: Permanancy, Madras.

141, గోవిందప్పనాయక వీధి, మద్రాసు 1.

3 సం॥
గ్యారంటీ

ప్రాప్రయిటర్ :

ఫజుల్లా

మేలురకపు చేతిగడియారములు
నవీనరకములు

వెస్టెండ్ & ఫావేలూ బా
రిస్టు వాచీలు

రూ 140 మొదలు రూ 150 వరకు ఖరీదులతో గలవు.

ఇతర రకములు

R. G. రెక్టాంగులర్ ఆ కర్వెక్సు పురఃఖులకు—రూ 125

R. G. రెక్టాంగులర్ ఆ టోనో స్ట్రీ లకు—రూ 125

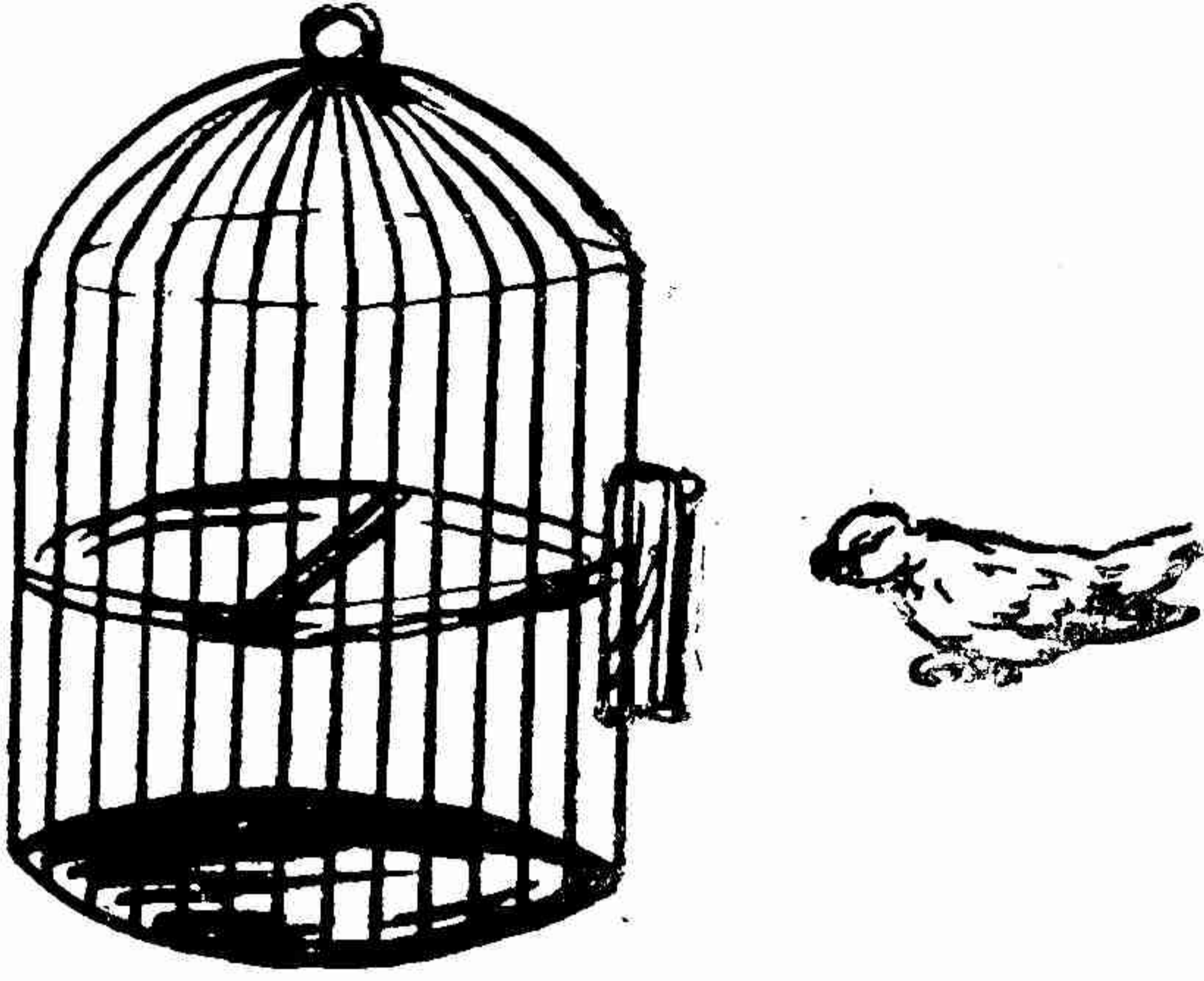
R. G. (వెనుకవైపు స్ట్రీలు)...రూ 85 మొదలు గలవు.

అన్ని వాచీలు 15 జ్యూయల్సు గలవి.

వాచి రిపేరు మాప్రత్యేకత. ఒకసారిమాచిన మీకే తెలియును

రిజ్ వాన్ అండ్ బ్రదర్స్,

217, చైనాబజారు రోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

బాలా!

ఈ బొమ్మలో ఒక పంజరము, ఒక చిలుక ఉన్నాయి. ఆ చిలుకను చేతితో పట్టుకోకుండా, దానిని పంజరంలో పట్టాలి. ఎలాగ?—ఇదుగో ఇలాగ :

మీ ముక్కును నక్షత్రందగ్గరపెట్టి పంజరంవైపు చూస్తే ఆ చిలుక ఆ పంజరంలో వుంటుంది.

సంపాదన : (పేరు పంపలేదు)

అడవి
నా

‘బాల’ సంక్రాంతి సంచిక జనవరి నెలలో వస్తుంది. ఆ సంచికలో పండుగ సరదాలు, ఆటలు, తమాషాలు, కథలు, నవ్వులూ, శ్రవ్వులూ, ముద్దులూ ఎన్నెన్నో వుంటాయి. తెలుసా?

చిచ్చుబుడ్డి!

సోముకి చిచ్చుబుడ్డి కాలచుడం అంటే బలే సరదా. ఎలాగో అలాగ రోజూ డబ్బులు మిగిల్చి, ఒక చిచ్చుబుడ్డి కొన్నాడు. గొప్పగా స్నేహితులందరినీ పిలిచాడు.

“ఇదుగో! వెలిగిస్తున్నాను చూడండి!” అని చిచ్చుబుడ్డి వెలిగించాడు.

చుర చురమని కొంచెం నిప్పు రగిలి, చప్పగా పూరుకుంది ఆ చిచ్చుబుడ్డి!

బుస్సుమని కాలకుండా ఎందుకు చప్పగాపడుకొందో చూద్దామని, సోము చిచ్చుబుడ్డిని ఇటు అటు కదిలించి, దానిపైన ముఖం పెట్టి తొంగి చూస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఆ చిచ్చుబుడ్డి హబాత్తుగా “బుస్సు” మంటూ వెకిలేచింది! సోము ముఖంమీద చురకలు పడ్డాయి! చూచారా చిచ్చుబుడ్డి మోసం!

రచన : దూసి సుబ్రహ్మణ్యం (శికాకుళం)

(కుప్పిలి సూర్యనారాయణమూర్తికూడా ఇటువంటిదే పంపాడు.)

దీవోయ-దీపాలు!

రచన: గుడిపాటి శ్రీ హరికృష్ణ

దీపావళి పండుగవచ్చింది. దీపావళినాడు దీపాలవరుసలు వెలుగుతాయి. అమ్మా, అక్కయ్య, చెల్లాయిలు, బామ్మ, అమ్మమ్మ అందరూ మట్టిప్రమిదలలో, ఇత్తడి ప్రమిదలలో నూనెపోసి, ప్రత్తితో చేసిన వత్తులువేసి దీపాలు వెలిగిస్తారు. ఇంటింటా ఎంతోచూడముచ్చటగావుంటుంది.

ఆ రోజున పగలు ఎన్నో పిండివంటలు వండుకొని తింటాం. వండుకోలేని డబ్బులేని చెల్లాయిలు, తమ్ముళ్లు ఎందరోవున్నారు. చాలామంది చెల్లాయిలకు, తమ్ముళ్లకు కడుపునిండా బువ్వకూడా వుండటంలేదు. బాగా అన్నం వున్నవాళ్లు, అలాటిలేని వాళ్లందరినీ పిలిచి పండుగనాడైనా కడుపునిండా తిండిపెట్టండి. తమ్ముళ్లూ, చెల్లాయిలూ ఎందరో “అమ్మా బువ్వే” “అమ్మా అన్నం” “అమ్మా అప్పచ్చే” అని అడుగుతూ వాళ్ల అమ్మల కాళ్లకు అడుపడి ఏడుస్తూవుంటే, మీ

దగ్గరవుంటే పెట్టాలి తెలుసా? వాళ్లనాన్న ఎందుకు పెట్టలేదు? వాళ్ల అమ్మ ఎందుకు వండకూడదు? అంటారుకదూ. వాళ్లు కష్టపడి తెచ్చుకొనే డబ్బులు, వాళ్లకి చాలటంలేదు. అందుకే వున్నవాళ్లు వాళ్లకి పెట్టాలి. తెలిసిందా!

ఇంకా క్రొత్తచొక్కాలు, లాగులు, పరికిణీలు, గౌనులు ఎన్నోమీరు కట్టుకుంటారు. అందరికీ అవీ దొరకవు. లేని చెల్లాయిలు, తమ్ముళ్లు వాళ్ల అమ్మని, నాన్నని “అమ్మా గౌను కుట్టించవు?” “నాన్నా నాకు లాగూ, చొక్కా కుట్టించు” అని అడిగితే “డబ్బులేదు. ఎక్కడతేను” అని గదిమి, అట్టే వినకపోతే కొడతారు. వాళ్లకేమి తెలుసు డబ్బులేదని. ఎందరో కొత్త బట్టలు కట్టుకొంటూవుంటే చూచి అడుగుతారు. గుడ్డా ప్రియమైంది. డబ్బులేదు. అలాంటి తమ్ముళ్లకు, చెల్లాయిలకు బాగావున్నవాళ్లు

కొత్తబట్టలు కొనిఇస్తూ వుండాలి.
ఇస్తే వాళ్లు ఎంతో సంతోషిస్తారు.

టపాకాయలు, మఱాబులు,
చిచ్చుబుడ్లు, కాకరపూవత్తులు,
రకరకాలు, కొంటారు. ఎక్కువ
డబ్బువున్నవాళ్లు, ఎక్కువ కొం
టారు. తక్కువ వున్నవాళ్లు,
తక్కువ కొంటారు. మరి అసలు
కొనుక్కోలేని చెల్లాయిలు
తమ్ముళ్ళూ వున్నారగా. బాగా
వున్నవాళ్లు, అలాంటివాళ్ళకిఇచ్చి
కాల్పించాలి. అసలు ఇలాంటివి
కాల్చి ఎంతోడబ్బు తగలపెట్టడం
నాకు ఇష్టంలేదు. ఆ డబ్బు
మిగిల్చి చదువుకోటానికి డబ్బు
లేని తమ్ముళ్ళకు, చెల్లాయిలకు
ఇస్తే ఎంతో బాగుంటుంది. వచ్చే
సంవత్సరంనుంచీ కొనడం మానే
ద్దాం.

ఇలా దీపావళినాడు ప్రతి ఇం
టిలో దీపాలు వెలగాలి. ఆ
దీపాలు అన్నీ వరుసగావుంటే ఎంత
వెలుగో! అలాగే మనలో చిన్న
చిన్న దీపాలువున్నాయి. అవన్నీ
ఒకదాని ప్రక్క, ఒకటి వెలిగితే
అంటే మనమంతా కలిసిమెలిసి
తిరిగితే ఎంత వెలుగు వస్తుందో
ఆలోచించండి. జేజేలు.

దీపాలు

పాపాయి, పాపాయి
దీపాల పండుగ
మిద్దెల్లో దీపాలు
మేడల్లో దీపాలు
వీధిలో దీపాలు
విను వీధి దీపాలు
బాలల కళ్లలో
భారతీ దీపాలు
అమ్మాయి కళ్లలో
హారతుల దీపాలు
దేవుళ్ల గుళ్లలో
దేదీప్య మానాలు!

....

మిఠాయి పండుగ
పఠాసు పండుగ
బిరబిర ఎగిరే
తారా జువ్వలు
గిరగిర తిరిగే
హరి చక్రాల
రవ్వలు రాల్చే
పువ్వుల పొట్లలో
చిచ్చు బుడ్లు
సీమ పటాకిల్
పండుగ దీపాల్
బాలల సరదాల్!

రచన: దువ్వారి సరస్వతి, బొంబాయి

సామెత పదాలు

బాలా!

ఈ సామెత పదాల అర్థం
మీ అమ్మనుగాని, నాన్ననిగాని,
అడిగి తెలుసుకో.

1. సింహస్వప్నం
2. కాకిచూపు
3. కొంగ జపము
4. నక్కజిత్తులు
5. పాము చెవులు
6. నీళ్లమూట
7. ఉడతా భక్తి
8. గుడ్డిలో మెల్ల
9. గోడమీద పిల్లి
10. వెళ్లి నడక
11. మొసలి కన్నీరు
12. మేకపోతు గాంభీరం
13. పాముపగ
14. చాపకిందనీరు
15. నూతిలోకప్పు

నీకు యింకా వాస్తేరాయి.

కూర్పు: కాఖిమూరు విజయదుర్గ (కంచల)

ఏడవకుండా ఏడుపు

ఇదో గమ్మత్తు. ఈ గమ్మత్తు
చేయడానికి ముందు ఏడు
మతాబా పెట్టెలు తెచ్చి నీస్తేహి
తుని చేతిలో పెట్టు. ఆస్తేహి
తుడ్డి గదిలో ఒకమూల కూచో
బెట్టు. అప్పుడు నీస్తేహితుడిని ఆ
మతాబా పెట్టెలు నీచేతి కిమ్మని
అడుగు. వాడు అవి నీచేతికి ఇచ్చిన
తరువాత నీస్తేహితుడిని ఇలాగ
అడుగు:

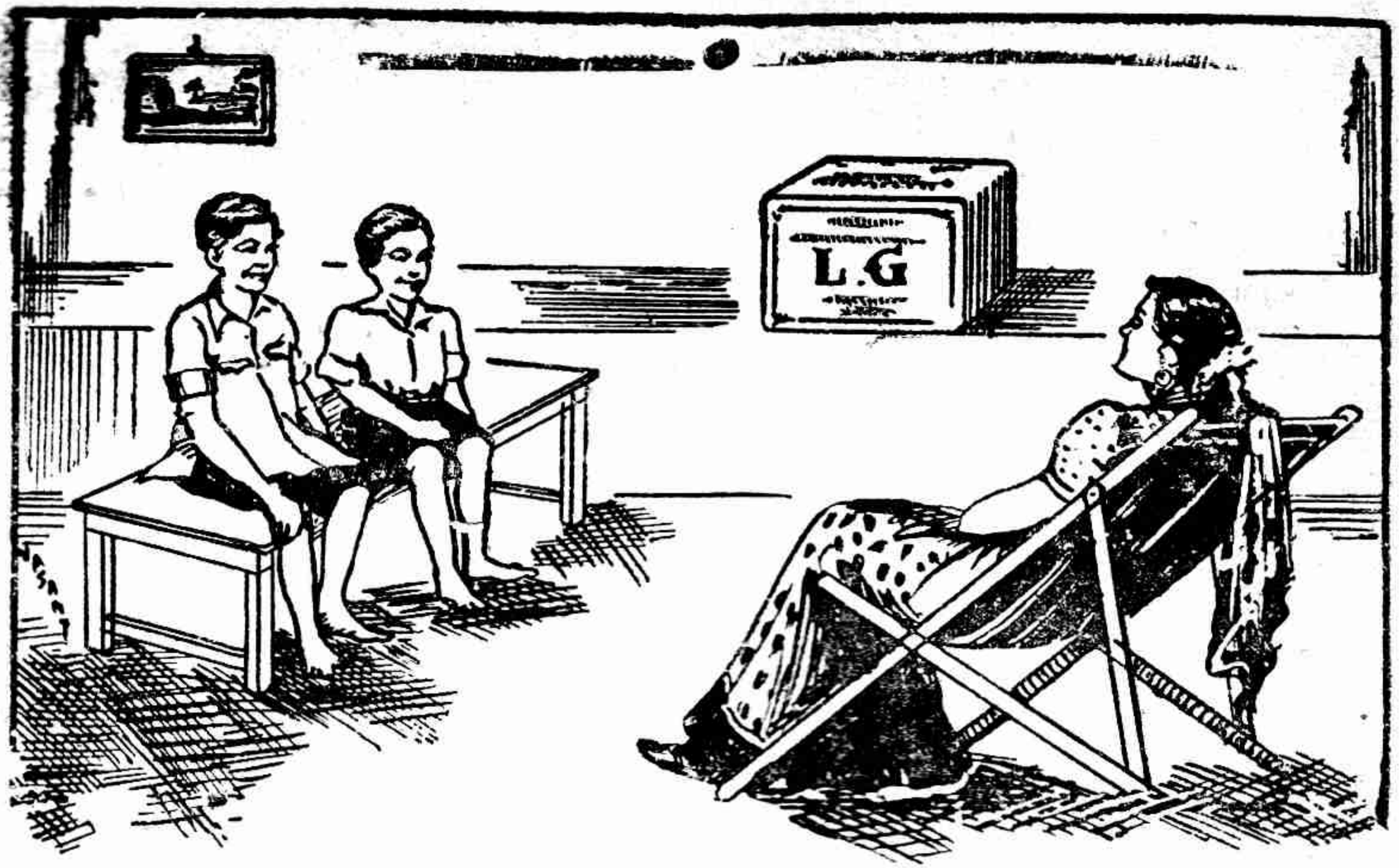
“మూల కూచొని నువ్వునా
కెన్ని ఇస్తావి?” అని అడుగు.

అంటే వాడు: “మూల ను
కూచొని ఏడిస్తాని”

అనిజవాబు చెప్పుతాడు!
చూశావా? నిజంగా ఏడవకుండా
వాడిచేత “ఏడిస్తాని” అని అని
పించేం? ఇదేగమ్మత్తు.

రచన: ఆచంట రామకృష్ణారావు

ఆ తల్లి పిల్లల ఆనందానికి కారణం మీరు వెంటనే ఊహించ వచ్చును. మంచి రుచికరమైన ఆహారమే ఆనందానికి కారణం. పులుసు, కూరలూ, పచ్చళ్లూ, రుచికరంగా వుండాలంటే

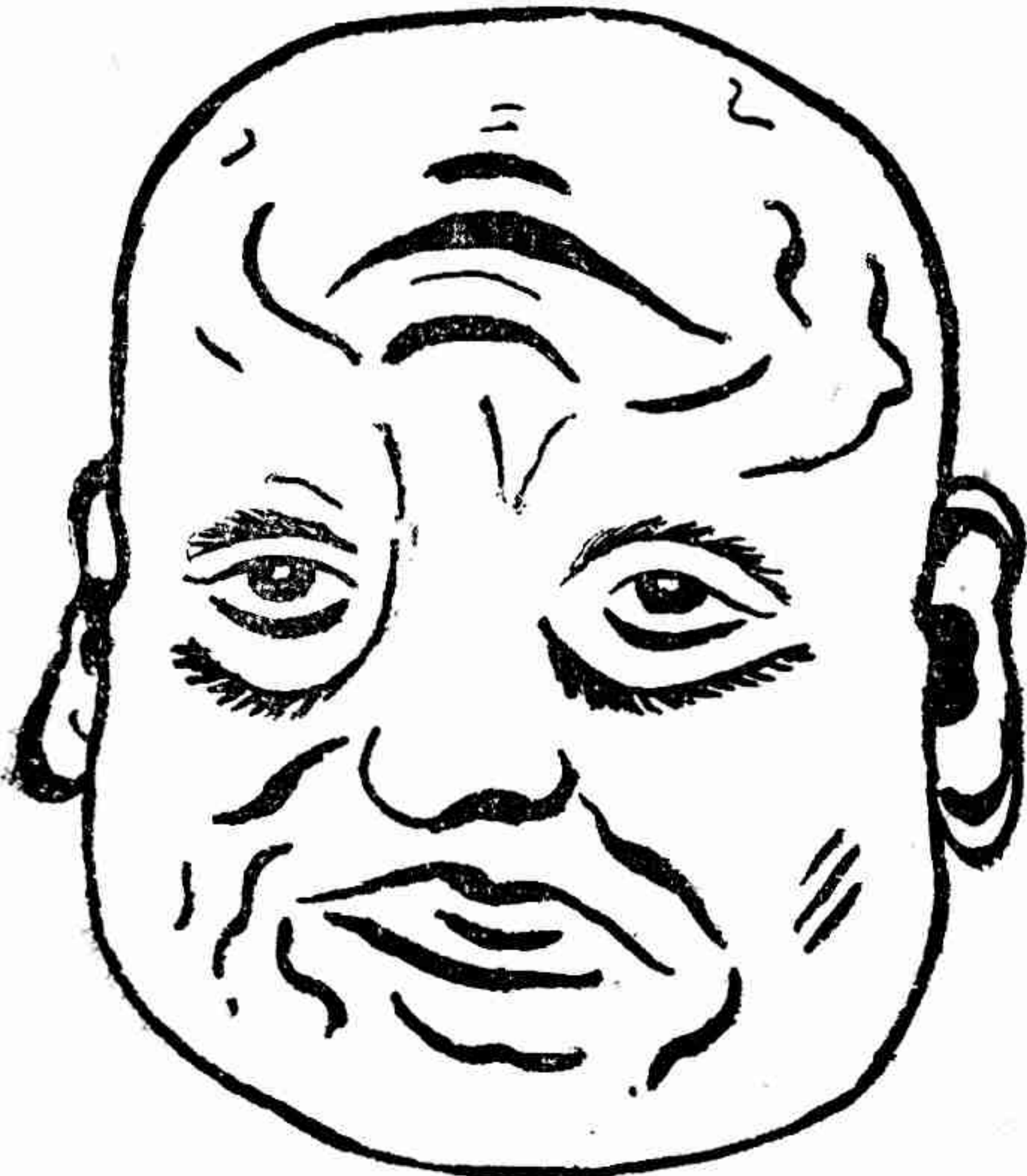
L. G. మార్కు ఇంగువనే వాడాలి.

లాల్ గో ధూ అండ్ కంపెనీ

సాక్టర్ పేట

:::

మదరాసు

టపాకాయల
తాత

ఈ తాతకికూడా దీపా వలీఅంటే బలేఇష్టం. కాని, పాపం, టపాకాయలు కొనడానికి తాత దగ్గర డబ్బులు లేవట! విచారంగావున్నాడు. ఎవరైనా పిల్లలు టపాకాయలు కొనిఇస్తే, యీ బొమ్మ తిరగేసి చూడండి— ఎలాగుంటాడో తెలుస్తుంది.

రచన : టి. వి. గోపాల్ (చెన్నపురి)

నరకాసురవధ (నాటక)

రచన : చామర్తి కామేశ్వరరావు (కాశీబుగ్గ)

(1 టవ రంగం. శ్రీ విష్ణు, భూదేవి. సమయం సాయంత్రం.)

భూదేవి:— (పాట)

లోకాలఁగాచేటి-ఓ-లోకనాథా !
సాధుజనులనుగాచు-ఓ-జగన్నాథా !
దీనులనుబ్రోచేటి-ఓ-దేవదేవా !
భక్తులనురక్షించు-ఓ-పరంధామా !
నాకోర్కె-తీర్పవా-నారాయణుండా !
జోహారు, జోహారు-శ్రీ మహావిష్ణూ !

విష్ణు:-భూదేవి ! నీభక్తికి చాలా సంతోషించాను. నీకోరిక ఏమిటో చెప్పు, తప్పకుండా తీరుస్తా.

భూదేవి:-ఓ విష్ణుదేవా ! ఇప్పుడు నాకు ఒక చక్కని చిట్టితండ్రిని ఇయ్యి.

విష్ణు:-భూదేవి ! ఇప్పుడు సాయంకాలం వేళకదా ? ఇలాంటివేళకి అసురసంధ్య అంటారు. అంటే రాక్షసులకు తగినవేళ అన్నమాట. ఈ వేళలో రాక్షసులకు బలమెక్కువ. ఇప్పుడు నీకుగాని కుమారుని ఇచ్చేనంటే వాడు రాక్షసులలాగు దుర్మార్గుడౌతాడు.

భూదేవి:-దేవా ! ఏలాంటివాడైనా సరే, నాకు యిప్పుడే కుమారుణ్ణి ఇయ్యి.

విష్ణు:-దేవి ! సరే ! నీమాట చెల్లించడానికి నీకు కుమారుణ్ణి ఇచ్చాను.
[ఒక పిల్లవాడుపుట్టి కార్, కార్, అని ఏడ్చుచుండును.]

ఇదిగోభూదేవి ! వీడిపేరు నరకుండు. ఇకనేవెళ్లివస్తా.
(విష్ణు మాయమగును.)

భూదేవి:- (నరకుని ఎత్తుకొని.) నా చిట్టితండ్రి! ఆకలేస్తున్నదా? ఏడుస్తున్నావ్? హాయి, హాయి, నాబంగారు తండ్రివికదూ, ఊరుకో, నాన్నా! ఊరుకో; ఆ! ఆశ్చర్యం! అప్పుడే ఎంత వాఁడివైపోయావు; ఎంతబరువైపోయావు! నిన్ను మరిమోయలేను. (నరకుని క్రిందకుదించును.)

నరకుఁడు:- అమ్మా! నీవుండు. నేనొకసారి లోకాలన్నీ తిరిగొస్తాను. వేగమే వచ్చేస్తానులే, చాలామందిన్నే హితులతో కలిసివస్తాను.

భూదేవి:- వెళ్ళిరానాన్నా! వేగంరా. నిన్నువొదిలి ఒకక్షణంకూడా వుండలేను. ఎవ్వరితోనూ దెబ్బలాడకు. ఎవ్వరికీ ఏబాధలూ పెట్టకు. నిన్నందఱూ చెడ్డవాడివంటారు. మీనాన్నకికూడా నీమీద కోపంవస్తుంది.

నరకుఁడు:- అలాగేనే అమ్మా! ఇకవుండు, వెళ్ళివస్తా. (వెళ్ళును.)

[2-వ రంగం-నరకుడు, రాక్షసులు, మునులు]

రాక్షసులు:- జే! నరకమహారాజులుంగారికీ జే! ఓ ప్రజలారా జాగ్రత్త! మా నరకమహారాజులుంగారు లోకాలలో తిర్గడానికి బయలుదేరారు. ఆయనకి మీరందఱూ దండంపెట్టండి. పూజలు చేయండి. కట్నాలు, కానుకలు ఇయ్యండి. నరకచక్రవర్తిగారికీ జే! అనండి.

మునులు:- ఛీ, రాక్షసుల్లారా! ఈ నరకుడికాపూజలు?

రాక్షసులు:- ఏం, మునులూ! నరకచక్రవర్తిగారినికి పూజించరూ! వారెలాంటివారో తెలియునా? వినండి.

పాట:

కోపంవస్తే కులగిరులన్నీ - కూలద్రోసుతారూ, భళా, భళి!
 కోపంవస్తే లోకాలన్నీ - కుంయమనిపిస్తారూ; భళా, భళి!
 కోపంవస్తే దేవతలందఱీ - కొంపలుతీస్తారూ; భళా, భళి!
 కోపంవస్తే మనుష్యులందర్ని - కూరగతింటారు; భళా, భళి!
 శ్రీలందర్ని - చెరబెడతారు; వహా, వ్యహా!

ఊళ్ళూగీళ్ళూ-కాల్పిస్తారు; వహా, వహా!
 ఆసులు పాస్తులు-అంటేస్తారు; వహా, వహా!
 నరకమహారాజులు గారికి-నమస్కారమనుండి!
 జై! నరకమహారాజులు గారికి-జై, జై, అనుండి!

మునులు:-ఓ రాక్షసుల్లారా! మా మునులదెబ్బ మీకు తెలియదు గాబోలు; మేముగాని శపించామంటే మీరు, మీనరకుఁడు బుగ్గి బుగ్గయిపోతారు! పోనీ దేవునికొడుకుకదా అనిఁజేరుకుంటున్నాం. లేకపోతేనా ఈపాటికి మీపని చెప్పు!

నరకుడు:-రాక్షసవీరుల్లారా! చూస్తారేమిటి? ఒక్కమారు ఈగెడ్డాం గాళ్ళ గెడ్డాలుపట్టుకొని, ఒకజాడింపు జాడించండి, ఊఁ, కానీ!

రాక్షసులు:-చిత్తం. (మునులగెడ్డాలుపట్టి పీకుచుందురు.)

1. ముని:-అయ్యో! బాధ! బాధ! అరేరే! రాక్షసా! నాగెడ్డాం ఒదిలెయ్యరా! నీ పుణ్యముంటుంది!

2. ముని:-అబ్బా! అబ్బా! గెడ్డాం ఊడిపోతున్నాది! నీపుణ్యం వుంటుంది, ఒదిలెయ్యరా!

3. ముని:-ఓరి దుర్మార్గుఁడా! ఎన్నిసంవత్సరాలనుంచో పెరిగిందిరా నాగెడ్డాం. నీ చేతులుపడా! ఇవాళతెంపేశావు. అబ్బబ్బా! ఎంత నెత్తురు కార్తున్నాదిరా! బాధ! బాధ!

నరకుఁడు:-ఓ వీరరాక్షసుల్లారా! ఇక ఈ గోచీగాళ్ళని ఒదిలీయండి! స్వర్గానికి వెళ్ళి దేవతలమీద పడదాం. ఇంద్రుఁడి స్వారాజ్యం తీసుకుందాం. ఆ దేవతలకి చావులేదట! ఏలాగచావులేదో చూద్దాం!

రాక్షసులు:-చిత్తం! జే! నరకమహారాజులుంగారికి జే! పోండి మునులారా! మా చక్రవర్తిగారిదయవలన బ్రతికేరు. (అంతా వెళ్ళేదను.)

[3-వ రంగం, కృష్ణుడు, సత్య, దేవతలు, మునులు, ప్రజలు, గరుత్మంతుడు.]

పజలు:-కృష్ణా! మమ్మురక్షింపనా?

మునులు:-వాసుదేవా! మమ్ముకాపాడవా?

దేవతలు:-పరమాత్మా! మేమీబాధలు మరిభరించలేం.

ప్రజలు:— (పాట)

చస్తున్నాం-చస్తున్నాం-స్వామీ! మమ్ములకాపాడు;
మరి, బ్రతుకలేం-మరి, బ్రతుకలేం-మాధవ! మమ్ము రక్షింపు;
కృష్ణయ్యా! కృష్ణయ్యా!-కృపజాడుము మమ్ము-కృష్ణయ్యా!
ఇళ్ళూ-ఊళ్ళూ-ఆస్తుల్ -పాస్తుల్ -పిల్లల్ -పెద్దల్;
అయ్యా! అయ్యా! సర్వనాశనము-అయ్యా! రక్షించు,
కృష్ణయ్యా! రక్షించు.

కృష్ణుడు:-సరే, ఏంభయమొచ్చింది చెప్పండి! రక్షిస్తాను.

దేవతలు:-మేమేం చెప్తాం, మీకు తెలియకపోతేకదా? మాతరఘన,
సత్యభామతల్లియే చెప్తుంది.

సత్య:- అయ్యా! మీకెందుకుభయం. నేనే చెప్తాను. కృష్ణా! వీరి బాధ
లేమిటో తెలుసా? నరకుని బాధలు పడలేకుండావున్నారు.

కృ:- ఓస్, ఇదాసంగతి. వాడునాకొడుకుగదా అని వాడిని గుఱించి
నాతో చెప్పడాన్ని భయపడుతున్నారా? ఆభయమొద్దు. మీరం
దరూ నాపిల్లలుకారూ? ధర్మంకోసం, తప్పకుండా వాణ్ణి శిక్షించి,
మిమ్ము రక్షిస్తా. ఇక వెళ్లండి.

అందరు:- కృష్ణా! రక్షించు. సెలవు. (వెళ్లెదరు.)

[4 రంగం. కృష్ణుడు, సత్యభామ, గరుత్మంతుడు.]

కృ:- గరుత్మంతా! నరకునిమీదికి యుద్ధానికి వెళ్లాలి. నీవు తయారుగా
వున్నావా?

గరు:- చిత్తం. నేనెప్పుడూ తయారే, బయలుదేరండి, ఇదిగో యిప్పుడే
నరకుని వద్దకు మిమ్ముమోసుక వెళ్తా.

సత్య:- కృష్ణా! నేనుకూడావస్తా. నీవు నరకునితో యుద్ధం చేస్తుంటే
చూడాలనివుంది.

కృష్ణుడు:- ఓహో! సత్యా! నీకు సవతితల్లి ప్రేమపోలేదు. నేనునరకుని చంపుతుంటే చూడాలని వుందా?

సత్య:- కృష్ణా! సవతితల్లి ప్రేమ అంటావేమిటి! నీకొడుకును నీవు చంపుతుంటేలేదు, నేను చూస్తేనేతప్పా?

కృ:- అబ్బా! సత్యా! చెప్పేవే. విను నాకొడుకేమిటి? నీసవతి కొడుకేమిటి? దుర్మార్గులందరినీ శిక్షించాలి. ఉత్తినే హాశ్యానికి అలా అన్నా. పద, గరుత్మంతుని మీదకూర్చో, వేగంగావెళ్ళి ఆ నరకుని పని పడ్డాం. (గరుడునిపై ఎక్కివెళ్ళేదరు.)

[5 రంగం. కృష్ణుడు సత్య, గరుడుఁడు; నరకుడు, రాక్షసులు.]

కృష్ణుడు:- నరకా! నీబాధలు అన్ని లోకాలలో జాస్తి అయిపోయాయి. ఇక నైనా నీ దుర్మార్గం మానుకో. అందరితోనూ కలసి, మెలసి హాయిగావుండు.

నరకుడు:- కృష్ణా! ఈ కబుర్లన్నీ ఎందుకు. నాదెబ్బ చూడాలని వుంటే చూడు, లేదా వెళ్ళిపో!

కృ:- నరకా! నేనువుత్తనే వెళ్ళిపోవడానికి రాలేదు. నిన్ను మంచిగా చేయడమో, నిన్ను చంపడమో ఇప్పుడునాపని.

నర:- కృష్ణా! నీవు చంపినట్టేవున్నావు. ఉత్త కబుర్ల రాయిడివి. నీవు రాకుండా ఆడవాన్నికూడా ఎందుకు తెచ్చావు?

సత్య:- ఓరి నరకా! నన్ను కృష్ణుడు తేలేదు. నేనేవచ్చా. ఎందుకొచ్చానో చెప్పనా? నిన్ను శిక్షించడానికి. కృష్ణుఁడు ఒకవేళ వెనుతీస్తే, నేనే నీపనిపట్టి లోకులను రక్షించాలని వచ్చాను.

కృష్ణుడు:- సత్యా! నువ్వుపూరుకో, నేనేవీని పనిపడ్డా. నరకా! కాచుకో బాణంవదిలేను. (బాణంవదిలును. బాణం రంయి, రంయిమని వెళ్ళును.)

వర:- కృష్ణా! నాదెబ్బచూచికో! ఇదిగోనీబాణం, నాబాణంతో విరగ
గొడ్తా (బాణంవదలును)అయిందా నీబాణంపని! విరిగిపోయింది.

సత్య:- కృష్ణా! నీవు కొంతసేపువుండు. నేను వీనితో యుద్ధం చేయాలని
వుంది.

కృ:- సరే, సత్యా! యుద్ధంచేయి, గానినువ్వుమటుకు వీణ్ణిచంపకు.

సత్య:- కృష్ణా! ఆలాగే. నరకా! బాణంవదుల్తున్నాను, కాచుకో.
(వదలును.)

వర:- అబ్బా! సత్యభామా! నీబాణం కాచుకోలేకపోయాను. సరేనీవు
ఆడదానివి. నీతో యుద్ధంచేస్తే నాకేంపేరా, గీరా?

కృష్ణు:- సత్యా! నీవువుండు. నేనేవీనితో యుద్ధంచేస్తా. ఆలస్యమెందుకు,
నరకా! నీకుఇవాళతో నూరేళ్ళూనిండేయి. అడ్డులేనిచక్రాన్ని వదు
ల్తున్నాను. ఓచక్రమా! (చక్రం, రంయి, రంయి, మనుచప్పుడుతో
వచ్చును.)

చక్రం:- దేవా! కృష్ణా! ఏమిఆజ్ఞ?

కృ:- చక్రమా! వేగంగా నరకుని చంపి, రా!

చక్రం:-చిత్తం, ఇదిగో, చిటికలోచంపేస్తా,(రంయి,మనివెళ్ళిచంపును.)

రాక్షసులు:- హా! బాబో! నరకుడు చచ్చేడు. ఓ రాక్షసుల్లారా! పదం
డత్రా? మరిక్కడుండొద్దు. (పారిపోయెదరు.)

కృ:- గరుత్మంతా! నరకుడు ఖైదులోపెట్టిన, స్త్రీలను, పిల్లలను,
మునులను, దేవతలను, అందర్నీ విడుపించిరా.

గరు:- చిత్తం, ఇదిగో, ఇప్పుడే విడుపించుకపస్తా. (వెళ్ళివిడిపించి
తెచ్చును.) ప్రజలు:- (పాట)

నరకునిచంపిన కృష్ణమ్మా! నమస్కారమిదె కృష్ణమ్మా!
గోకులవాసా కృష్ణమ్మా! గోపరిపాలక కృష్ణమ్మా!
మురళివినోదా కృష్ణమ్మా! గరుడవాహనా కృష్ణమ్మా!
మమ్ములగాచిన కృష్ణమ్మా! ధర్మమునిల్పిన! కృష్ణమ్మా!
జై, జై, జై, జై, కృష్ణమ్మా! జగన్నాయకా కృష్ణమ్మా!

కృష్ణు:- ఓ ప్రజలారా! దేవతలారా! ఇవాళ ఆశ్వీయుజ బహుళ చతుర్దశి.
ఈరోజున దుర్మార్గుడైన నరకుణ్ణి చంపేను కాబట్టి ఈరోజును
నరక చతుర్దశి అనుపేరుతో పండుగ చేసుకోండి, సంతోషించండి.
రేపు అమావాస్య. రేపురాత్రి అందరూ మీ మీయిండ్లలో
దీపాలు వెలింగించుకోండి. బాణాసంచాకాల్చండి. రేపటిరోజును
దీపావళీఅమావాస్య అనేపేరుతో పిల్చుకోండి. ఇలాగ దీపాలు
వెలిగించడంవలన ఒకలాభం కూడావుంది. ఇప్పుడు వరాకాలం
పూర్తిఅయిందికదా? ఇంతకు ముందువరాలకు గడ్డి, గాదర పుట్టి,
ఎక్కడపడితే అక్కడ నీరునిలవవుండి దోమలు, పురుగులు కావల
సినన్ని పుట్టి బాధిస్తున్నాయి. మీరుదీపాలు వెలిగిస్తే దోమలు, పురు
గులు, దీపాల దగ్గరకువచ్చి, కాలి, చస్తాయి. నూనెలో అంటుకొని
చస్తాయి. ఇంకాబాణాసంచా కాల్చినందున ఆపొగకికూడా అవి
చస్తాయి. ప్రతీసంవత్సరం యిలాగే పండుగచేసుకోండి.

ప్రజలు:- జై, జై, శ్రీకృష్ణభగవానులకూ జై!

పిల్లలు:- కృష్ణప్పా! మా పిల్లలకు మంచి పండుగయిచ్చేవు. నీకు
మాజోతలు. (అన్నిహాక్కులు రచయితవి)

వి
ల
ల
కు
ల
వి

పంపినది : అమ్మాజీ విజయకిరీటి (నిడదవోలు)

మీ-బిడ్డ లివర్ అండ్ స్పీను వ్యాధిచే

బాధ పడుచున్న యెడల వెంటనే

పాత్రుడు గా

బాల సంజీవిని

యాయండి

ఇతర మందులన్నిటికన్న ఇది ప్రశస్తమని మీకే తెలియగలదు.

వివరములకు:

డా॥ పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు & బ్రదరు,

11 దక్షణమాడావీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.

కుంభకోణం బ్రాంచి:

నెం. 7, సారంగపాణి కోవ్
తూర్పువీధి.

తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి:

నెం. 15, పుగళైపిళ్ళే వీధి,
తెప్పకోలం

బాల

కాశమజిలీలు

రచయిత : కొండపల్లి వెంకటరామదాస్, తుని.

8 వ మ జి లీ

బాలయ్య, తాతయ్య ఎనిమిదవ మజిలీ హాయిగా చేరుకున్నారు. మామూలుగా బస వర్పాటులన్నీ అయేక, ఆ ఊరు లోని వింతలు చూడడానికి తాతయ్యను కూడా నడిపించుకొని తీసుకుని వెళ్లేడు. ఆలా వెళ్లివెళ్లి చివరికి ఆవూరి నడివీధుల మొగలో

ఈవింత చూచిన బాలయ్య, తాతయ్యను ప్రశ్నిస్తే, తాతయ్య బాలయ్యను బసలోనికి తీసుకొ వెళ్లి, ఈవింత కథ నిలా ఏకరువు పెట్టాన్నాడు:

బాలయ్య! చూచిన వింత లాలో, మనకిది చాలా గొప్పది! వేదాంత గాధయున్నా! శ్రద్ధగా

కొచ్చే సరికి అక్కడ ఒక పెద్ద గుండ్రని తాతిఅరుగుమీద

మనిషి ఆయువు కథ

వినవోయ్! మొట్ట మొదట మన అందరి పుట్టుకకూ,

ఒక మనిషి బొమ్మచుట్టూ, ఒక గాడిదబొమ్మ, ఒక కుక్క బొమ్మ, ఒక కోతిబొమ్మ బలే అందంగా చెక్కబడి ఉన్నాయి! మధ్యమధ్య కొంత మంది ప్రజలు వస్తూ, ఆ బొమ్మల మీద పువ్వులూ అవి పూజించి, పోతూ వున్నారు. ఇదిగాక ఆ అరుగు చుట్టూ అంచులమీద చిన్న అక్షరాలతో ఇలా వుంది.

ఈ ప్రపంచంలో అన్ని జీవుల పుట్టుకకు ఆధారుడైన శ్రీ బ్రహ్మ దేవుడు, సమస్త ప్రాణికోటికి "ఆయువు" అనగా "జీవించు కాలము" నల్ల బై సంవత్సరాలుగా వుంచాడు. ఇలాకొన్ని సంవత్సరాలు గడవగా గడవగా, అన్ని ప్రాణులలోనూ ముందట భూలో కంలోవున్న "గాడిద" కు, తను పడేకష్టాలు వల్ల తన బ్రతుకు మీద విరక్తి కలిగి, మంచిరోజు

మనుష్యులొకానికి మేలు చేసిన మేటిజంతువులు.

చూచుకొని, బ్రహ్మలోకానికి ప్రయాణం కట్టింది. బ్రహ్మదేముని ముందట తనుపడే కష్టాలు విన్నవించుకొంది. తన ఆయువులో 20 సంవత్సరాలు తగ్గించమని ప్రార్థించింది. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు ఆలోచించి, ఆగాడిదతో ఇలా అన్నాడు: “ఓగాడిదా! నీప్రార్థన కెంతో సంతోషమైనది. సరే! నీకేకాకుండా, నీజాతి వారందరికీ మీకు నేనిచ్చిన ఆయువులో 20 సంవత్సరాలు తగ్గించేను. పో! అన్నాడు.”

అప్పుడు గాడిద మహాసంతోషంతో తిరిగి భూలోకానికి వచ్చేస్తూండగా, మార్గంలో ఓకుక్క, గాడిద కెదురై ఇలా అంది. “ఏవండోయ్ గాడిదమామా! ఏమిటి సంగతి! బలే ఇదిగా వున్నారే! ఎక్కడ నుంచి వస్తూంటా?”

అప్పుడు గాడిద మామ ఇలా అంది కుక్కతో. అబ్బే ఏంలేదు కుక్కల్లుడుగారూ! ఈ భూలోకంలోవుండే మనుష్యులు పెట్టే బాధలునీకు తెలుసుగదా! ఈ బాధలు పడలేక బ్రహ్మదేవుడి దగ్గరకు వెళ్లి నా ఆయువు తగ్గించుకొచ్చాను. మరి నేవెళతా?

ఈగాడిద మామ మాటలు వినగానే, కుక్కల్లుడుగారికి కూడా తాను పడే బాధలు జ్ఞాపకానికొచ్చినై. వెంటనే నేను కూడా వెళ్లుతానని నిశ్చయించుకొని బ్రహ్మదేముడి దగ్గరకు వెళ్లినమస్కారం చేసి ఇలా ప్రార్థించింది. “ఓదేవా! భూలోకంలో వున్న ప్రజలు, నన్ను, మాజాతివారిని అష్టకష్టాలు పెట్టూన్నారు. వాళ్ల ఆస్తిపాస్తులను మేము రాత్రింపగళ్లు కాచుకుని కూర్చుంటే మాకు కడుపునిండా అన్నమైన పెట్టకుండా వాళ్లుహాయిగా కులుకుతున్నారు. పైగా దారమ్మటపోయే ప్రతిచిన్న బిచ్చికి, మేమంటే అనువే! అందువల్ల నాకు నీవిచ్చిన ఆయువులో, గాడిదకు తగ్గించేసినట్లే తగ్గించి వేయి.”

ఈప్రార్థనతో బ్రహ్మదేముడు సంతోషించి, ఆకుక్కకేకాకుండా ఆకుక్కజాతి కంతకూ 20 ఏళ్లు ఆయువుండే లాగా వరమిచ్చి పంపించాడు.

అలా బ్రహ్మదేముడి దగ్గర వరం పొంది, బ్రహ్మానందతో కుక్క భూలోకానికి పరుగులెత్తూ వస్తూంటే మార్గంలో ఒక చెట్టుమీద వున్న ఓకోతి ఆకుక్క

నిలా అడిగింది: ఏమిరోయ్ కుక్క-
మనవడూ, ఏమిటీవాళ బలేభోజ
నందొరికిందా? ఉషారుగా
వున్నావ్! ఏమిటి కథ?

అప్పుడు కుక్క- జరిగిన సంగ
తల్లా కోతితాతగారికి విన్నవించు
కొని వెళ్లిపోయింది. ఇహకోతి
తాతకుమాత్రం విరక్తికలక్కుండా
వుంటుందా? ఎన్నాళ్ళిలా
కాయలూ, కసుర్లూ తింటో
పిల్లుల్ని మోసగించి రొట్టె
ముక్కలు తింటూ జీవించటమని
ఊహించుకొని బ్రహ్మదేముడి
దగ్గరకు వెళ్లి గాడిదా, కుక్కా-
ప్రార్థించినట్లు ప్రార్థించగా, బ్రహ్మ
దేముడు ఆకోతి జాతి వారందరికీ
20 ఏళ్ల బ్రతికేటట్టు వరమిచ్చి
సాగనంపాడు.

బ్రహ్మవరం పొందిన ఆకోతి
అత్యానందంతో గెంతుతూ,
మొగ్గలూ వేసుకుంటో వస్తూం
డగా, మార్గంలో ఆకోతికి నల్ల బె
యోపది దగ్గర పడిన ఓమనిషి
ఎదురై ఆకోతితో ఇలా అన్నాడు.
“ఏవండోయ్! తిమ్మన్నగారు! బలే
ఊషారుగావున్నారు. ఏమిటికథ?”
ఆ తిమ్మన్నగారు, మనిషిగారిని
ఓసారి వెక్కిరించి “బలేమనిషివి

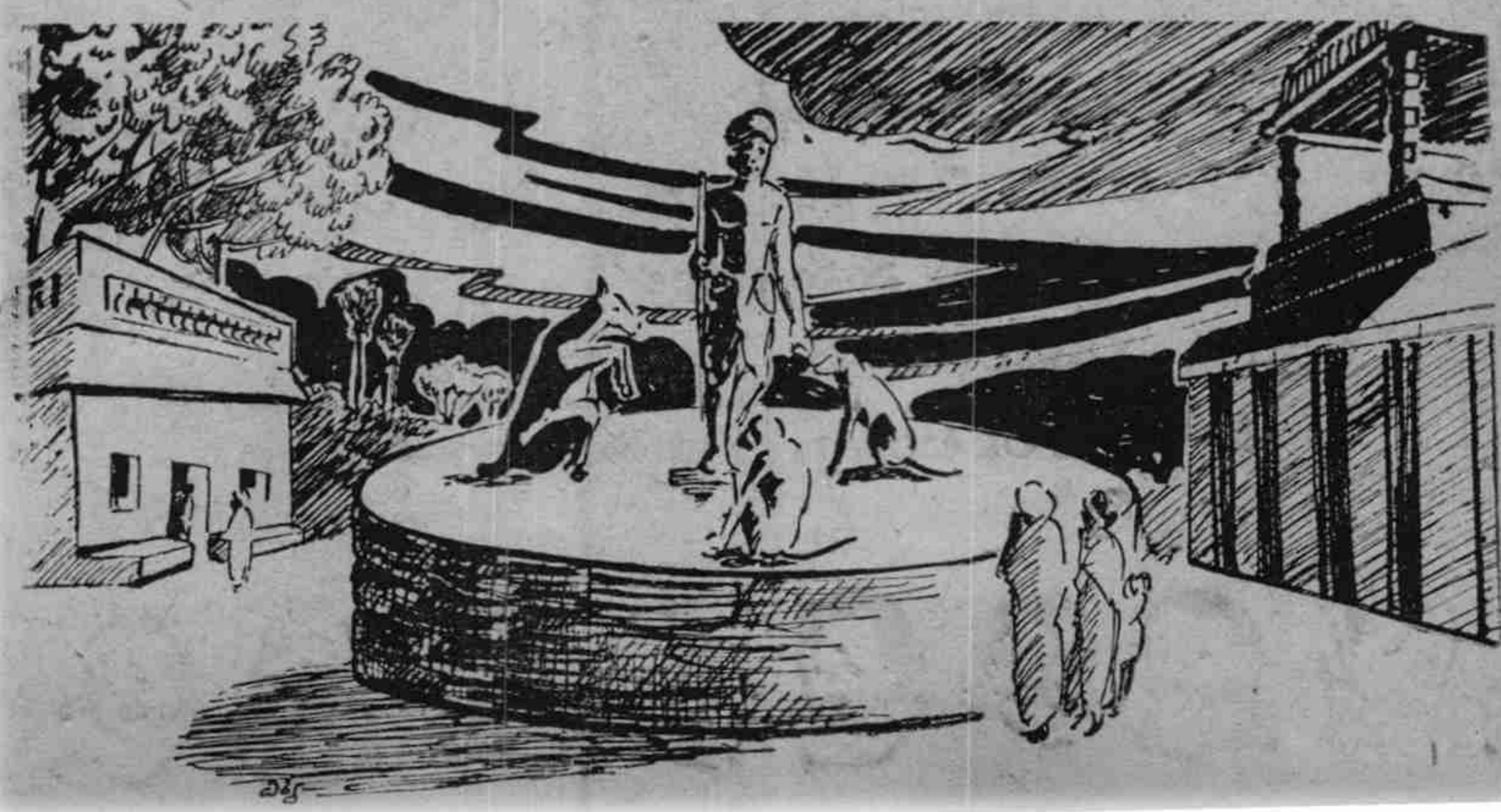
బాబూ! ఏమీ తెలియని నంగ
నాచిలా ఆడుగుతున్నావా?
అసలు మీమనుష్యులు, మావంటి
జంతువులను పెట్టే బాధలంతూ
పొంతూ వుండటరా బాబూ!
అందుకనే, గాడిద బ్రహ్మదేముడి
దగ్గరకు వెళ్లి తన ఆయువు 20
సంవత్సరాలు తగ్గించుకునిరాగా
అదిచూచి కుక్క బయలుదేరి
తనూ ఒక 20 ఏళ్లు తగ్గించుకొంది.
నేనెందుకు వూరుకోవాలని,
నేనూ వెళ్లి ఇప్పుడే నా ఆయువులో
20 ఏళ్లు తగ్గించుకొన్నాను. ఇంక
ఈ భూలోకంలో మీమనుష్యు
లంతా వుట్టికట్టుకు ఊరేగండి,
మాకేం!” అంటూ మరోసారి
మనిషిగార్ని వెక్కిరించి వెళ్లి
పోయింది.

అప్పుడు మనిషిగారు, ఒకసారి
తిమ్మన్నగారు వెళ్లిపోయిన దిక్కు
వైపుకు బుర్ర తటవటా యించి,
ఆలోచించి తనూ బ్రహ్మలోకం
వెళ్లి బ్రహ్మకు సాష్టాంగపడి నమ
స్కరించి చేతులు జోడించి ఇలా
అన్నాడు: “ఓస్పృష్టికర్తా! మనుష్య
లోకంలో మనుష్యులకు నీవిచ్చిన
ఆయుస్సు గడువు చాలటంలేదు.
తీరా వెళ్లి వెడాకులయి, సంతానం

కలిగిన వెంటనే మానవ ఆయువు గడువు దగ్గర పడటంవల్ల, మేము మాపిల్ల జిల్లకు సరియైన ముచ్చట్లు చేయకుండా, మరణించవలసి వస్తుంది. ఇప్పుడు నాకప్పుడే 38 వ ఏడు దాటాంది. నాకు ఇంటినిండా తట్టెడు సంతానం. నా పిల్లలకెంతో నిర్వాకం చేయవలసి వుంది. అందువల్ల నాకు నీకు తోచినన్ని మరీన్ని ఏళ్లు ఆయువు దయచేయవూ! అని వినయంగా ప్రార్థించటంతోనే, బ్రహ్మదేముని మనస్సుకరగి ఆ మనిషితో ఇలా అన్నాడు. “ఓమనిషీ! సరే! నీకేకాకుండా, మీ మనిషిజాతి కంతటికీ, నావద్ద వుండిపోయిన గాడిదయొక్క 20 ఏళ్లు, కుక్క

యొక్క 20 ఏళ్లు, కోతియొక్క 20 ఏళ్లు మొత్తం 60 ఏళ్లు కలిపి ఇచ్చేస్తున్నాను. అందువల ఇహ మీద మీమనిషి లోకానికి మొత్తం ఆయుషు 100 సంవత్సరాలు. ఇహ సంతోషంగా, మీ జాతి అంతకీ ఈ కబురుచెప్పినీ భార్య పిల్లలతో హాయిగా జీవించు. వెళ్లు.”

ఆ విధంగా బ్రహ్మదేముని దగ్గర శేలవు పుచ్చుకొని, ఆ మనిషి, ఈ క్రొత్త శుభవార్త భూలోకంలో వున్న దేశ దేశాలకు చాటింపుల ద్వారా, చారుల ద్వారా తెలియపర్చి, మానవ లోకాన్ని అంతటినీ సంతోషమయంగా చేసాడు. అందులో మరొక విశేషం. బ్రహ్మదేముని

దగ్గరి వరంబొందిన మనిషి కొన్ని వేల సంవత్సరాల క్రితం, మనం మజిలీ చేసిన ఈ ప్రదేశంలోనే వుండి వుండొచ్చు. అందుకనే, తన ప్రతిభ తెలియటంకోసం: ఈ విధంగా బొమ్మలు చెక్కించాడు. అతనినే, ఆదర్శ పురుషునిగా ఎంచి, ఇప్పటికీ ప్రజలక్కడక్కడ పూజిస్తుంటారు. అదీ ఇందులో గల విశేషం బాలయ్యా!”

అంటే బాలయ్య ఊకొట్టివిని ఊరుకుంటాడా! లేదు. తాతయ్య నిలాఅడుగుతున్నాడు “అయితే తాతయ్యా, మనిషికి, గాడిదేళ్లు, కుక్కయేళ్లు, కోతిపళ్లు వంట పెట్టడం అంటే ఏమిటి తాతయ్యా? “అంటే తాతయ్య బాలయ్య సంశయం ఈ విధంగా తీరుస్తున్నాడు. చూడు! బాలయ్యా లోకంలో మనుష్యులు మాకే మని కాతరుచేయకుండా, 40 సంవత్సరా లొచ్చేదాకా తిరుగుతారు, అంటే అది అసలు మనుష్యుని ఆయువు గడువన్నమాట. ఆపైని గాడిదేళ్లు కలవటంవల్ల,

ఈ మనుష్యులు, సంసారమని, సాగరమని బరువువహించి, గాడిదవలె తమసంసారాలకోసం బాధలు పడ్తుంటారు. తర్వాత కుక్కపళ్లు కలవగానే, మనుష్యులలో కొంచెం సత్తాతగ్గి, ఎల్లప్పుడూ విశ్రాంతి తీసుకుందామనుకుంటూ, తాము గడించిన సొమ్ము పిల్లలు వాళ్లు తగలెట్టకుండా జాగ్రత్తగా కుక్కవలె వాళ్ల వాళ్ల ఇళ్లుకాచుకొని వుంటారు. అటుమీదట కోతిపళ్లు కలవగానే, మనుష్యులు కదల మెదలలేని స్థితికల్గి, దృష్టిలోపముకల్గి, ఈ పిల్లలచేతా, ఆపిల్లలచేతా వేళాకోళాలుపడ్తూ, కోతివలె కోపంకల్గి ఎప్పుడు చిరాకుగావుండి జీవిస్తారు. ఇక నీసంశయం తేలిందా బాలయ్యా! అంటే, తాతయ్యా! బలేసంశయం తీర్చావు. ఇదుగో మళ్లా మజిలీకి సన్నాహాలు చేస్తూన్నాను, అందాకా నీవు విశ్రాంతి తీసుకో అంటో బాలయ్య తన పని కానిస్తున్నాడు. మళ్లా మజిలీలో కలుసుకుందాం— ఏం?

అనిల్ బాబు

ది పావలీ ముచ్చటలు

[బాల విలేఖరి]

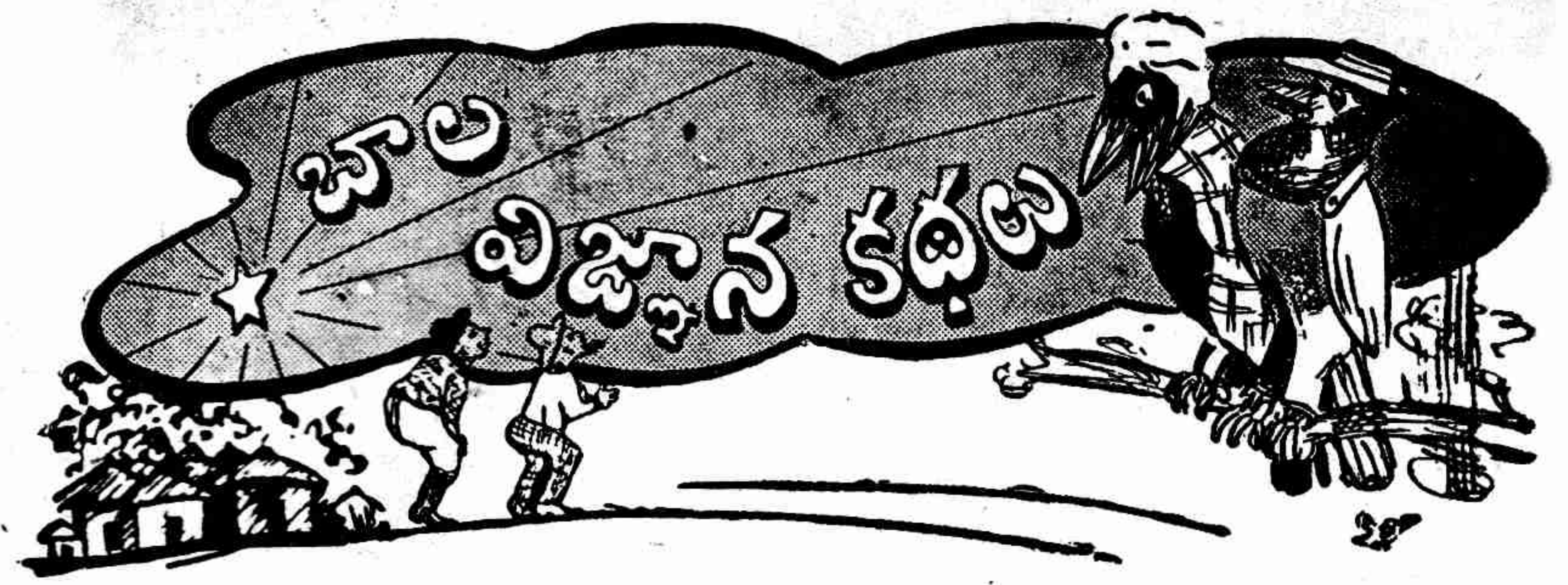
పోటీవాడికి పుట్టెడు బుద్ధులం
టారు. దీపావళికి అనిల్ నాన్న టపా
కాయలు కొన్నారు. ఎండలో పెట్టి:
“బాబూ! చూస్తూవుండు” అని
అనిల్ తో చెప్పారట. వాడికన్నా
మూడు రెట్లు పొడుగుగల క్రబకటి
పుచ్చుకొని, బాణాసంచాచుట్టూ
తిరుగుతూ కాపలాకాస్తూవుండగా,
ఒక సీతాకోక చిలుకవచ్చి టపా
కాయలమీద వ్రాలింది. దాన్ని
చూసి, అనిల్ ఓకేకతో: “నాన్నా!
ఆ సీతాకోక చిలుక నాటపాకా
యలు తినేస్తూంది!” అంటూ
దానిని కర్రతో తరిమేశాడు.

అనిల్ తల్లి వాణ్ణి ఒళ్లోవేసుకుని
ముద్దులాడుతూ: ‘నారాజా! నా
కాసుల పేరు...’ అనగానే, ఛటా

లున అమ్మవడిలోనుంచి లేచిపోయి
నాన్నదగ్గరకెళ్ళి, చాలాకోపంగా:
“నాన్నా! చూడు! అమ్మ నన్ను
‘రాజా’ అంటూంది! నేను రజనీ
బాబు కుక్కనా నాన్నా!-” అని
అడిగాడు. రజనీబాబు కుక్కపేరు
రాజాలెండి.

అనిల్ కి, వాడినాన్న ఈమధ్యనే
ఒక ఎలక్ట్రిక్ టేబిల్ లైట్
కొన్నారట. “అనిల్! ఇది నీచదువు
కోసమే” అని వాళ్ళనాన్న అన్నా
రట. అందుకోసం పగలుకూడా
లైటువేసుకొని ‘బాల’ పుస్తకం
చదివేస్తూంటాడట.

అనిల్ కి ఎన్నోయేళ్ళు లేవు.
మూడేళ్లు. నీకెన్నేళ్లురా అనిఅంటే,
రెండువేళ్లుచూపించి, 31 ఏళ్లంటాడు.

కానన్ ఫ్రిడ్ కు
వేలూరి శివరామశాస్త్రి
అనుసరణం

పాటేలు

కేశవులు ఊళ్లో కల్లా ధనికుడు అతని యిల్లు చాలా అందగా అద్దమల్లే ఉంటుంది. అతడు సాయంకాలం దేవాలయంలోకి పోతూ నౌకరు వెంకన్నను చూచి - "ఎన్నిసార్లు చెప్పినా నీకు లక్ష్యంలేదు. తలుపులన్ని మూసి వెట్టుసుమా! ముఖ్యంగా వీధి గుమ్మం మూసేయ్. లోగడ 'అది ముయ్యి ఇది ముయ్యి' అని నూరు మారులైనా నీకు చెప్పి ఉంటాను. నీ వెప్పుడూ ఏదీ ముయ్యివ్. ఈసారి మరచిపోకు. తలుపులు మూసుకోకపోతే వచ్చే పోయే వార్లకు మనమే దొంగతనం నేర్పి నట్లవుతుంది" అని అంటూ గుడికి వెళ్లాడు.

వెంకన్న గొడ్డూ గోదా కట్టు కున్నాడు, మేత వేసుకున్నాడు, తన మామూలు చొప్పున తలుపులు వేయడం మరచిపోయి నీరు తేవడానికి చెరువుకు వెళ్లాడు. గట్టుమీద నుంచుని వీధి అంతా ఒకసారి పారజూచి - 'ఆహా వీధిలో ఒక పిట్ట అయినా లేదు. మా దొర గాలికి బెదురుతాడు.' అని నవ్వుకున్నాడు.

ఇంతలో ఇంకొంటి నౌకరు చెరువుకు నీళ్లకు వచ్చాడు. వాడూ వీడూ కలిసి ఆమాటలూ ఈ మాటలూ చెప్పుకొంటున్నారు. వీళ్లు ఇల్లా మాటల ధోరణిలో ఉండంగా కేశవుల యింటిముందుకు ఒక పాటేలు వచ్చింది. తలుపులు రెండూ బార్లగా తీసి ఉండడం వల్ల మెట్లెక్కి యింట్లోకి వెళ్లి అటూ

ఇటూ చూచింది. దానికి అడు
వమీ లేదాయె, పడకగదిలో
ప్రవేశించింది. ఎదురు గుండా
నిలువుటద్దం ఒకటి ఉంది. అం
దులో దానికి ఇంకో పొట్టెలు
కనబడ్డది. అది వెంటనే పది అడు
గులు వెనక్కివచ్చి దానికి ఢీ
ఇచ్చింది. అద్దం ఫాట్ మని
పగిలి పప్పు పప్పు అయిపోయింది.

ఇంతలో నెత్తిమీద బిందె
పెట్టుకుని వెంకన్న వచ్చి అంతా
చూచి 'అయ్యో' అయ్యో! అని
నెత్తికీ నేలకూ కొట్టు కొన్నాడు.
వెంకన్న ఎంత ఏడ్చినా మళ్ళీ ఆ
అద్దం వస్తుందా?

అప్పుడు కేశవులు దేవళము
నుండి ఇంటికి తిరిగివచ్చి అదంతా
చూచి వెంకన్నను ఇక తిడితే
లాభంలేదని అనుకుని జీతం ఏమీ
ఇయ్యకుండా వాణి బర్తర్ఫ్ చేసి
వేశాడు.

వెంకన్నకు చాలాకాలానికిగాని
మరి యెవరివద్దా మళ్ళా పనికుదర
లేదుగాని- 'తలుపులు వేయిమీ'
అని యెవరూ అతనిని ఆజ్ఞాపించ
వలసిన పని లేకుండాపోయింది.

మంచి చెప్పినఁ జేయమానినవాఁడు
ఇంచు మించుగ నుఖహీనుఁ డేనాఁడు

దుప్పి

హారి పది ఏండ్లవాడై ఉండగా
వానితండ్రి అడవిలో
తుపాకిదెబ్బతిని చనిపోయాడు.
దెబ్బవేసిన వాడు ఇంతవరకూ
దొరకలేదు. తల్లిమాత్రం హరిని
బాగాసాకి పెద్దవాణి చేసింది.
హరికి ఇప్పుడు ఇరవైయేండ్లు.
అతడు ఇప్పుడు తండ్రిపనిలో ప్రవేశ
శించాడు. ఆ తండ్రిపని అడవి
కాపలా.

ఒకనాడు హరి తన స్నేహితు
లతోకలిసి వేటకు వెళ్లి అందమైన
ఒక దుప్పిని వెంబడించాడు. అది
దొరికింది కాదు. తుపాకి గురి
పెట్టి కొట్టాడు. గుండు బారేడై
డంగా తప్పిపోయింది. ఒక పొద
లోంచి 'అయ్యో చస్తినీ' అని
ఒక ధ్వని వెంటనే వినవచ్చింది.

హరి గబ గబా అక్కడికి
పరుగెత్తాడు. అక్కడ ఒక ముసలి
వాఁడు నెత్తురుముద్దై మరణ
వేదన పడుతున్నాడు. అందరూ
వానిచుట్టూ మూగారు. హరి
చాలా దుఃఖించి వాని పాదాల
మీద పడి - 'నేను దుప్పిని
వేశాను. పొరపాటున మీకు

తగిలింది. ఎరగక చేసిన తప్పు ఇది. ఈనా తప్పు మన్నించండి' అని వేడుకున్నాడు.

చావబోతున్న ఆ ముసలి—
 'నాయనా! నీవు నన్ను బతిమాల నక్కరలేదు! మీ కెవరికీ ఇంతవరకూ తెలియని రహస్యం ఒకటి చెబుతా! నీ తండ్రిని చంపింది నేనే! సరిగ్గా ఇక్కడే! ఈ పొదలోనే! నీవు నన్ను చూస్తున్న ఈ ప్రదేశంలోనే మీ నాయన నెత్తురు ఈ నేలను తడిపి వేసింది! అతని కొడుకువై నీవు ఎరగకుండా తలవని తలంపుగా సరిగా ఆ ప్రదేశంలోనే బదులు తీర్చుకున్నావు! దేముడు సరిగావే చూస్తాడు' అని చెబుతూ ప్రాణాలు వదిలివేశాడు! చుట్టూ మూగిన వారిగుండెలు భయ భక్తులతో కరగిపోయినై.

మర్త్యుఁడా! చెడుపని మానరాయెందు తగ్గ ప్రతిక్రియ దాని వెన్నందు.

★
తోడేలు

కన్నయ్య అనే గొల్లకుర్రవాడొకడు అడవిలో మేకలు కాచుకుంటూ ఉండేవాడు. వాడు

అబద్ధాలకోరు. అబద్ధాలతో ఇతరులను భయపెట్టి తమాషాచూదామని వాడు 'తోడేల్! తోడేల్! అని అరిచాడు. విన్నవాళ్లు విన్నపాళంగా అన్నివైపులనుంచీ వచ్చిచూశారు. తోడేలేదీ? అంతటా వెతికారుగాని తోడేలు కనబడక పోవడం వల్ల ఎక్కడివాళ్లక్కడికి వెళ్లిపోయారు. కన్నయ్య చెంగుచాటు చేసుకుని నవ్వుకున్నాడు.

ఆ మర్నాడు వాడు మళ్లా 'తోడేలు! తోడేలు! అని బిగ్గరగా అరిచాడు. పక్కల ఉన్నవాళ్లు కొందరు పరుగెత్తుకొచ్చారుకాని నిన్న వచ్చినంతమంది మాత్రం రాలేదు. వచ్చిన వాళ్లన్నిచోట్ల వెతికి వేసారిపోయారు. తోడేలగపడలేదు! వారందరూ తల ఊపి 'ఈ తడవ మనం వీడి మోసంలో పడ్డొద్దు' అని అనుకొని వెళ్లిపోయారు.

ఆ మర్నాడు నిజంగా ఒక తోడేలు వచ్చింది. కన్నయ్య చూచి—'నిజంగా తోడేలు! నిజంగా తోడేలు. అని చాలా బిగ్గరగా అరిచాడు. కాని వాని మాట ఎవరూ నమ్మలేదు.

మేకలమంద ఎగబడి ఊళ్లొకి పారిపోయింది. వాడు మాత్రం తెలివికలవాడు కాకపోవడంవల్ల అక్కడేఉండి అరుస్తుండడంచేత తోడేలునోట్ల పడ్డాడు.

కలలతో వేడ్కగను మోసగాని
నిక్కమింతయు నమ్మనేరరేమెని.

★
కోతి

ఒక పూల్లో చాలా డబ్బుగల వాడొకడున్నాడు. వాడు చాలా పిసినిగొట్టు! పిల్లికి బిచ్చం వేయ్యడు! కాకికి చేయి విదిలించడు! అతడు ఒకనాడు ఇంటికి తాళం పెట్టుకుని ఊళ్లొకి వెళ్లాడు.

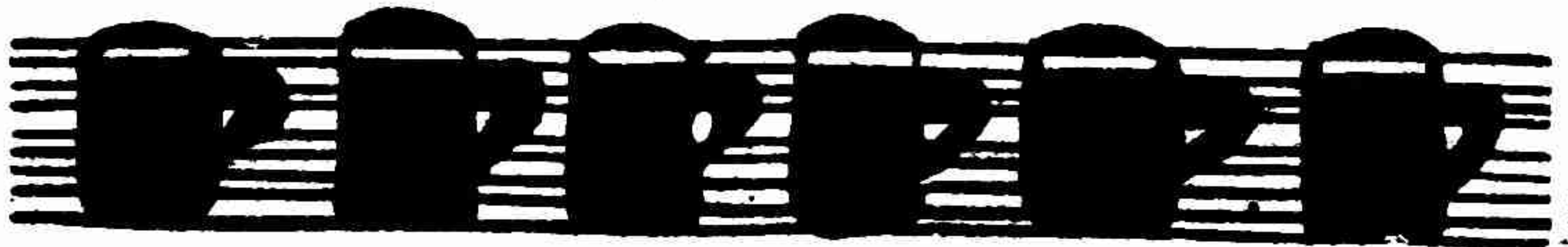
మేడమీద ఒక గది ఉంది. దాని కిటికీలు తెరచిఉన్నై. అది చూచి ఒక కోతి ఒక కిటికీగుండా ఆ గదిలో ప్రవేశించింది. ఒక పెట్టె దాని కంటబడ్డది. అది తెరిచింది. కాసులూ రూకలూ కనబడ్డై! అది నాట్లను వాసన

చూచింది. కొరికి చూచింది. తినడానికి పనికిరావని దానికి తెలిసింది. దోసిళ్లతో తీసి వీధిలోకి విరజిమ్మడం మొదలు పెట్టింది.

వీధిలో జనం ఒకళ్ల నొకళ్లు తోసుకుంటూ ఆ బంగారు కాసులనూ వెండి రూపాయలనూ తీసుకుని పోవడం మొదలు పెట్టారు.

పెట్టెఅంతా కాళీ అయింది. ఆ పిసినిగొట్టు అప్పటికి వచ్చాడు. జరుగుతున్నదంతా చూచాడు. వాని ప్రాణాలు లేచిపోయినై. ఆ తిమ్మణి తిట్టాడు. తిమ్మడు దూలెత్తి పోశాడు, వాడుగూడా తన చేష్టలవల్ల తిమ్మడైపోయాడు. పొరుగింటి పోలయ్య వాని పాట్లన్నీ చూస్తూ—'ఈ కోతి కిటికీలోంచి పడవేసిన ద్రవ్యానికి కొంత అర్థంఉంది. కాని నీవు పెట్టెలో దాచిన ద్రవ్యానికి మాత్రం ఏమీ అర్థంలేదు. ఎంచేతనంటే నీవు తినవు, ఇంకొక శ్లకూ పెట్టవు, అని ఆన్నాడు.

ధనము మంచిదెకాని త్యాగభోగములు
తనరని ధనములు తలయేలుగములు

గొబ్బిజాతక కథలు

○ ప్రేమ గొబ్బి ○

కుముదినీ రాజ్యాన్ని కుణాళు డనేరాజు పాలించుచున్నపుడు ఆయన రాజ్యాన మేదరికులంలో పుట్టింది గొబ్బి.

కుణాళరాజు కొడుకు పేరు ప్రేమ కేసరి.

గొబ్బిని చూచాడు ప్రేమ కే సరి. గొబ్బిపై ఎక్కడలేని ప్రేమ కలిగింది. ఆ రాజ్యాన అదివరకు ఎవ్వరూ రాజకుమారులు రాజ వంశంలోతప్ప ఇతర కన్యలను వివాహమాడలేదు. కాని ప్రేమ కేసరి, తన తండ్రివద్దకు పోయి తాను, మేదర కన్యను ప్రేమించా నని చెప్పాడు. అప్పుడు తండ్రి కుణా లుడు, రాజునని తాను చనిపోయి నప్పుడు అతనే రాజవుతాడనీ, అట్లాంటప్పుడు మేదర బాలికను ఎట్లు సింహాసన మెక్కించ గల

“తండ్రి! నాకదేమీ తెలి యదు. నాహృదయంలో గొబ్బి మీద ప్రేమతప్ప వేరేవిషయం ఏమీలేదు. ఆపిల్లనాకు భార్యగా కావలెను” అని బదులు చెప్పాడు ప్రేమ కేసరి.

ఇది దైవాధీనం, తప్పనిసరి అని మనసులో అనుకొని కుణాళుడు మేదర ఇంటిలో ఆదరంగా పెరుగుతున్న గొబ్బికి కబురు పంపాడు.

కబురొక సామంతరాజు తీసు కొని పోయాడు.

కబురు విన్నది గొబ్బి. “ఆపిల్ల వానికి ఏదైనా పనితనం తెలు సునా?” అని అడిగింది.

“ఎందుకూ! రాజకుమారు నికి పనితనంతో అవసరమేమీ? అన్నాడు సామంతుడు.

డని తిరుగ ప్రశ్న వేశాడు.

రచన : శివ్ లా ఉమామహేశ్వరరావు

“అతను ఏ దైనా పనితనం

తప్పక 'నేర్చుకోవాలి' అన్నది గొబ్బి. వైగా ఈరీతిగా అన్నది. "ప్రతిమానవుడూ ఏదోఒక పని తనం నేర్చుకోవాలి. 'ఉద్యోగం పురుష లక్షణం' అని అంటారు గదా పెద్దలు. అయితే నేను నిన్న దానినైనా దానికన్న దివ్యమైన సూత్రము తెలియ చేస్తాను. ప్రతి ఉద్యోగమూ పురుషునికి లాభి యేనా? తార్పుడుగాడూ ఉద్యో గుడే. తంథానవాడూ ఉద్యోగుడే తార్కికుడూ ఉద్యోగుడే తంత్ర జుడూ ఉద్యోగుడే. ఈఉద్యోగా లన్నీ పురుషత్తులేనా. అదిగాదు. పనితనం సత్పురుష లక్షణం. బాలునికు పనితనం నేర్చుకుండా పైవిద్యలు నేర్పేతండ్రి మూరుడు. ఈతత్వం రాజుగారికి తెలియ జేయి."

సామంతుడు తిరిగి కుణాళుని వద్దకుపోయి గొబ్బిపలికిన పలు కులు వినుపించాడు.

కుణాళుడిట్లన్నాడు. "మరల పొమ్ము. ఈవిధంగాచెప్పు. నా కుమారుడునిన్ను మిగులప్రేమిస్తు న్నాడు. నిన్నే భార్యగా చేసుకుం టాడు. నీవే అతనికి పనితనం నేర్పుము."

సామంతుడు మరల గొబ్బివ ద్దకుపోయి రాజకుమారుడు నిన్నే ప్రేమిస్తున్నాడు. నిన్నే పెండ్లాడు తాడు. నీవే అతనికి పనితనం నేర్ప వలసినదిగా రాజకుణాళు డన్నా డని వినిపించాడు.

"ఇంటివద్ద మూడుదినాలు తెలిసినా తెలియక పోయినా మేదరపని నేర్చుకుని నావద్దకు పంపుడు. రాజకుమారుణ్ణి" అన్నది గొబ్బి.

గొబ్బియన్నమాట రాజకు తెలియజేశాడు సామంతుడు.

గొబ్బి యన్నమాట రాజు పోయి రాజకుమారునకు తెలిపి "ఇప్పటికీ ఆమెయే భార్యకావలె నని కోరుతున్నావా" అని అడి గాడు.

"ఆమెయే నాకు భార్య కావాలి. నేనిదివరకు పనిచేసినవా డనుకాను. అయితే యిప్పుడు మొదలిడుతాను. చిన్న చిన్న ఇండ్లకు కావలసిన చక్కని తడి కెల నల్లడం నేర్చుకుంటాను.." అన్నాడు రాజకుమారుడు.

మూడుదినాలు మూల్గులేకుం డగా నేర్చుకున్నాడు ప్రేమ కేసరి తడికలను అల్లడం. అల్లిన తడికెల

ఒకచోట చక్కని దీపాలు కనబడవి. అచ్చోటపోయి చూడగా పరిశుభ్రంగానూ ప్రకాశమానంగానూ ఉంది. కాగా ఆహార పదార్థాలు వడ్డిస్తున్నారు కొందరు. తానుగూడ తిందామని కూర్చు

లను గొబ్బివద్దకుపంపి చూపించమన్నాడు.

గొబ్బిచూచింది ప్రేమ కేసరి అల్లిన తడికెలను. నానికిచూపించటానికి తెచ్చిన పురోహితునితో రాజప్రాసాదానికి సరాసరిపోయి వది. మర్నాడే రాజకుమారుని వివాహమాడింది.

కొన్ని దినాలు కోలాహలంగా గడిచాయి రాజకుమారునికి గొబ్బికి.

ఓనాడు రాజకుమారుడురాత్రి పూట రాజధానిచుట్టూ ఒకసారి పోయివద్దామనుకున్నాడు. పోతూ పోతూండగా డస్సిపోయినాడు.

న్నాడు రాజకుమారుడు.

ఆసలు ఆ ప్రదేశం దొంగలకూ హంతకులకూ ఆలవాలం. వారంతాజేరి రాజకుమారుని బందీచేసి ఒక హాలులోవేసి వినోదాలాడడం ఆరంభించారు. అచట గొప్పగొప్పవారు చాలామంచి రాజకుమారుని మాదిరిగానే ఖైదీలైయున్నారు. ఆ హంతకులు లావాటివారిని నరికి సన్నటివారికి పెట్టడం వారికి వినోదం.

అయితే రాజకుమారుడు సుకుమారిగావున సన్నటివాడు. ఒకనాడు ఆ హంతకులనుపిలచి

“నేను చక్క-చక్కని తడికెలను అల్లగలను. వానికి రంగులతో చిత్రచిత్రాలుగా పూయగలను. అవి చూడడానికి రాజప్రాసాదపు గోడలవలె కనుబడుతవి. వాని నమ్మితే మీకు వేయి వేయి చొప్పున రాగలదు. నాకు పరికరాలు తెచ్చి ఇయ్యండి” అని అన్నాడు. అట్టే ఆశపడి ఆ హంతకులు వస్తు సామగ్రి అంతా రాజకుమారునికి ఇచ్చారు. చిత్రచిత్రమైన తడికెలనల్ల చిత్రచిత్రమైన రంగులుపూసి వాటిపై చిత్రచిత్రమైన అల్లికలను గుప్తపరిచాడు రాజకుమారుడు. హంతకులను పిలచి: “ఇవి చాల ఖరీదైనవి. వీటిని రాజప్రాసాదానికి తీసుకుని పోయి అమ్మితే చాల ధనం వస్తుంది” అన్నాడు.

అట్టే ఆ తడికెలను ఆ హంతకులు రాజప్రాసాదానికి తెచ్చి రాజకుణాళునికి చూపించారు. అవి, తప్పిపోయిన తనకుమారునివేయని పనితనంవల్ల గ్రహించాడు కుణాళుడు. వాటిని తన

కోడలువద్దకుపంపి చూపించాడు. గొబ్బి ఆతడికెలను చూచింది. అందులో యేదోసందేశము గుప్తముగా ఉన్నదని గ్రహించింది. తేరిబారచూచింది. గ్రహించింది. కుణాళునితో నిట్లన్నది. “ఇవి మీకుమారుడల్లినవే. వారు ఇన్ని నాల్గూ హంతకుల ఇంటిలో ఖైదీగాయున్నారు. పోయి విడుదలపించుకునిరండి!”

రాజు కుణాళుడు రాజభటులను హంతకుల ఆవాసమునకు పంపి వారందరిని ఖైదీలనుచేసి రాజకుమారుని రాజప్రాసాదానికి పిలిపించాడు.

రాజకుమారుడు ప్రేమ కేసరి సరాసరి గొబ్బిదరికిపోయి చాల వినయంగా “నీవు నా ప్రాణము రక్షించినదానవు. మా ఇంటికి దేవతవు” అని ఆమె నాలింగనము చేసుకున్నాడు. కుణాళుడు మాటలువిని సంతోషించాడు. ఆ నాటినుంచి యీ నాటివరకు ఆరాజ్యంలో సింహాసనంపై చిత్రమైనతడికె నొకదానిని పరుస్తారు.

పకోడి - జిలక

రచన: జన్నారెడ్డి నళిని

పచ్చిందమ్మా వచ్చింది
పకోడిపొట్లం వచ్చింది
ఉల్లీవాసన వేసింది
పాపాయినోరూ ఊరింది

* * *

పకోడి ఒకటి తీసింది
పరపర నమిలి మింగింది
మిరపకాయా-కొరికింది
కెవ్వున పాపాయి-వీడ్చింది

* * *

పకోడి ఒద్దని తిట్టింది
పల్లెంనేలని కొట్టింది
నోరూకారం వేయంగా
జిలేబివేగం తెమ్మంది.

* * *

వచ్చిందమ్మా వచ్చింది
జిలేబిపల్లెం వచ్చింది
తేనెవాసనా వేసింది
పాపాయినోరూ ఊరింది.

* * *

జిలేబి ఒకటి తీసింది
తీపీ తీపిగ-తిన్నాది
తీపీ తీపీ-జిలేబీ

చుట్టూ చుట్టూ-మిరపకాయ !

బక్ష్మపాఠ్యనాట

రచన : సీతంరాజు వెంకటేశ్వర్లు

ఒక ఊరిలో సోమన్న అనే బ్రాహ్మణుడు వుంటూ వుండే వాడు. అతనికి ఒక్కడేకొడుకు. వాడిపేరు వెంకటి. వాడు వీధి బడిలో రెండో క్లాసువరకు చదివి మానేశాడు. అందుచేత వాడికి మేష్టార్లు బోర్డుమీద వ్రాసే పెద్ద పెద్ద అక్షరాలు రాయడం చదవడం మాత్రం కొద్దిగా తెలుసు.

వెంకటికి పెళ్లి అయింది. దసరాకు అత్తవారింటికి వెళ్లడం అదే మొదటిసారి. వెంకటి మావగారికి ఓడు పెళ్లక అరెంటు ప్రయాణం తగిలింది. అతను వెళ్లగానే ఊమంగాచేరినట్లు ఉత్తరం రాస్తానన్నాడు. మావగారు ఊరికి వెళ్లిపోయారు. ఇంక ఇంటికి వెంకటే పెద్ద. మామగారి దగ్గరనుంచి ఒక రోజున ఉత్తరం వచ్చింది. అల్లుడు చదువుకున్న వాడుకదా అని అత్తగారు వెంకటిని ఉత్తరం చదవమని ఇచ్చారు. మరేముంది! వెంకటి ఉత్తరం చూడడంతోనే

ఏడవడం మొదలు పెట్టేడు. అల్లుణ్ణి చూచి అత్తగారు తక్కిన ఇంటిల్లవాడి ఏడవడం మొదలు పెట్టారు. ఈ ఏడుపు విని ఇరుగు పొరుగువాళ్ల అంతాచేరి ఏమిటి సంగతి అని అడిగారు. వెంకటి ఆ ఉత్తరం ఒకడికి చదవమని ఇచ్చేడు. వాడు చదివి పంతులు గారు ఊమంగాచేరినారని వ్రాసారు అని చెప్పి, వెంకటి దగ్గరకు వెళ్లి ఏమీ కారణం లేకుండా ఏందుకు ఏడుస్తూన్నావని అడిగేడు. వెంకటి ఏడుస్తూ “అందరూ ఊమం” వాక్యంలోని “అ” అక్షరంచూపెట్టి నేను చదువుకునే రోజుల్లో ఇది పెద్దదిగా

ఇలాగ **“అ”** వుండేది. ఇప్పుడు తిండిలేక చాలచిక్కిపోయింది అని విచారిస్తున్నానని చెప్పేడు. ఓరి! చవటపెద్దమ్మా! అవి పలకమీద పెద్దవి రాస్తారు అని చెప్పి, వెంకటి తెలివితేటలకు అందరూ నవ్వుకుంటూ వెళ్లిపోయారు.

రాధాయి బెస్కోపు

రచన: వై. వెంకటేశ్వర్లు (మచిలీపట్నం)

రాధాయి స్నేహితులంతా కలసి (సినిమా) బెస్కోపు ఆట ఆడాలని అనుకున్నారు. వాళ్లనాన్న క్రిందటి సంవత్సరాదికి కొని ఇచ్చిన బెస్కోపు తెచ్చాడు. ఇంకొకడు తను సంపాదించిన ఫిలుము ముక్కలు తెచ్చాడు. వాళ్లనాన్న పాతపద్దు పుస్తకము యొక్క అట్టచింపి తీసికొచ్చాడు. దానిమధ్యన నలుచదరంగా కన్నం చేశాడు ఒకడు. కిటికీకి తగిలించాడు. సినిమాకు పేరు పెట్టవద్దా? అందుకని “తాళ్ళూరివారి సినిమా” అని నామకరణం చేశారు. ఒకొక్క బలపం టికెట్టు అన్నారు. అద్దము పట్టుకుని ఒకణ్ణి ఎండలో నించోమన్నారు. రాధాయి లోపలినుంచి బొమ్మ పెట్టు అని అరచేడు.

“అదిగో చూడండి వేయి తలల పాముని చితక మతక తొక్కేస్తున్నాడు,” ఒరేయి తీశేయిరా, అన్నాడు రాధాయి. అద్దము పట్టుకుని నించున్న వాడితో ‘కొంచము ముందుకు రారా, బాగా పడటంలేదు, కొంచెము వెనక్కి వెళ్లు’ అన్నాడు, తనూ ఎదో పెద్దపని చేసేస్తున్నట్టు.

కిష్టయ్య ‘నేను చెప్పా తానురా’ నువ్వు కూర్చోరా అన్నాడు. “ఛీ! నువ్వొద్దు, పోనీ వెళ్ళి అద్దము పుచ్చుకుని నుంచో” అన్నాడు రాధాయి. దొరికిందే చాలు అని బైటకు వెళ్ళాడు. అద్దము పట్టుకుని నించున్నవాడు ఇవ్వనంటే ఇవ్వనని కిష్టయ్యతో దెబ్బలాడు తున్నాడు. అట్లా కలబడడంలో

అద్దము కిందపడి ముక్కలైంది. పోనీ ఇవ్వాలికి ఆట ఆపివేద్దామా అన్నాడు రాధాయి. “అట్లా జరుగ కూడదు. అయితే మా డబ్బు మా కిచ్చేయండి” అన్నారు సినిమా చూస్తున్న వాళ్లు.

రాధాయి తెలివి ఉపయోగించవలసిన సమయం వచ్చింది. కాసేపు ఆలోచించి ‘సరే అట్లాగే వేదాంకానీ మీరందరూ ఇంకో బలపం ఒక్కొక్కడు ఎక్కువ ఇయ్యాలి’ అని చెప్పాడు. మొదట అడ్డుపెట్టినా తర్వాత ఒప్పుకున్నారు. వాళ్ల నాన్న బ్యాటరీలైటు తెచ్చి ఆట ముగించేశాడు. బ్యాటరీలైటులో ఇంతకుముందు ఎప్పుడు ఎవ్వరూ వెయ్యలేదు కనుక ఆట చాల బాగుందంటే బాగుందన్నారు. ఒకసారి రాధాయి తన తెలివికి సంతోషించాడు. ఇంతలో బ్యాటరీ అయిపోయింది. ఇంకేముంది? మనరాధాయికి చెమటలు పోశాయి. ఒక్కొక్కరే మెల్లిగా జారుకున్నారు. ఎక్కడ నుంచి

తీశాడో ఆ సారుగులోనే వెట్టేశాడు.

సాయంత్రం రాధాయి నాన్న ఆఫీసు నుంచి తిరిగివచ్చాడు. ఇంకేముంది మన రాధాయి బండారం బయటపడింది. తను బ్లాకు మార్కెట్లో కొన్న లైటుకదా ఎట్లా వెలుగుతుందో చూశాడు. ఉహు వెలిగితేగా!

అమ్మ వెనకాలే పిల్లిలాగ కొంగుపట్టుకుని తిరుగుతున్నాడు రాధాయి.

‘ఏయి! ఇదిగో ఇల్లారా’ అని రాధాయి నాన్న పిల్చాడు.

‘ఎందుకండీ పిల్చారు’
‘లైటు వెలగడంలేదే, దీన్ని మనవాడు ఏమైనా బాగు చేశాడా?’

“ఏమిటండీ మరీ చోద్యము, ఇంట్లో ఏంజరిగినా వాడిమీదే విరుచుకు పడతారు! బల్బు మాడకూడదా, బ్యాటరీ అయిపోకూడదా”?

“అదికాదే! సంగతేమిటో తెలుసుకుందామని. వాణ్ణిపిలు.”

“మీరే పిలవండి. ఇందా కట్టుంచి ఇక్కడే ఉన్నాడు.”
‘రాధాయి!’

రాధాయి కిక్కురుమనకుండా
వచ్చాడు.

‘ఏంరా బ్యాటరీ లైటు బాగు
చేసినట్టున్నావే’

‘ఏంరా మాట్లాడవేం?’

‘ఏంచేశావో చెప్పు వెధవా’
అని కసిరాడు.

‘అది కాదునాన్నా.....’

‘అది కాదేమిటి నీ మొహం!
చెప్పు!’

‘ఏమిటీ మాట మాటకీ
అట్లా కసురుతా రెండుకూ?
వాణి చెప్పనివ్వండి’

‘సినిమా ఆడుతూంటే అద్దము
పగిలింది, మరీ బ్యాటరీ అయి
పోయింది.’

అర్రం అయిందిలే! మంచిపని
చేశావు!

‘అదికాదు నాన్నా మరీ
బ్యాటరీ అవకపోతే ఇంకాబాగా
ఆడేవాళ్లం. అందరూ చాల
బాగుండన్నారు’-అంటూ ఒక్కొక్క
క్కమాటే జారవిడిచాడు. వాళ్ల
నాన్న అంత కోపంలో ఉన్న
వాడు పక్కన నవ్వాడు.

[పన్యా లన్నయ్యకు ఆంకితం]

రీటా తల వెండుకలను పెంచును

రీటా కుదుళ్ళకు బలమునిచ్చి, నిగనిగలాడు
నిడుపాటి వెండుకలను పెంచుటకు అద్భుత
మైన హెయిర్ టానిక్. తల వెండుకలు
రాలుట, నెరయుట, చుండు, బట్టతల,
పేనుకొరుకు, ఇంకను తలవెండుకలకు
సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులకు రీటా ఆమో
ఘముగ పనిచేయును. వేనకువేలు వాడి
గుణమును పొందియున్నారు. మీరుకూడ
నేటినుండి రీటా యే వాడుడు.

రీటా హిందూదేశ మంతటా
దొరకును. సీసా 15 అ.

RITA
HAIR TONIC

బందరుల డూ

రచన : బెజవాడ బాల

ఆ రాత్రి మా నాన్న గారు బందరు నుంచి వస్తూ, బందరు లడ్డూ తెచ్చారు. నేను ఒకలడ్డూ పెట్టమని అడిగాను. అడిగితే - రాత్రేమిటి తినేది, రేపు పొద్దున్న తిందువుగాని, పడుకోమన్నారు. ఇష్టం లేకపోయినా పెద్దవాళ్ల మాట వినాలి. అంచేత ఎలాగో అలాగ మంచందగ్గరికి వెళ్లి పడుకున్నాను. కాని, నాకు నిద్రపట్టండే! మనసంతా బందరు లడ్డూ మీదే వుంది.

అంతా పడుకున్న తరువాత నేను మెల్లగా లేచి, వంటింట్లోకి వెళ్లాను. బుట్టచూశాను. ఆనందం పట్టలేక తొందరగా బుట్టలో చెయ్యి పెట్టాను. నాకు అవి బందరు లడ్డూలాగాలేవు. నిప్పుల్లో పెట్టినట్టు చెయ్యి మండు తొంది!

ఏమీ తోచక గబగబ వెళ్లి గంగాళం నీళ్లలో చెయ్యి ముంచే దామని వెళ్తాంటే, తోవలో కాలికి గ్లాసు తగిలింది. ఆవెధవ గ్లాసు చప్పుడికి మా అమ్మా, నాన్నా లేచి వచ్చారు! లైటు వేశారు. మా అమ్మ నాదగ్గరికి వచ్చి "వెధవా! ఈ అర్థరాత్రి గంగాళంలో చెయ్యి ముంచావేం!" అని నాలుగు చెంప దెబ్బలు కొట్టింది. అప్పుడు గంగాళంలో చూస్తే లెక్కలేనన్ని చీమలు ఆనీళ్లలో ఈదుతున్నాయి!

అంటే ఏమిటన్న మాట? బందరు లడ్డూలకి చీమలు పట్టేయన్నమాట. మా అమ్మ పరుగెత్తు కెళ్లి చీమల్ని దులపడం మొదలెట్టింది. దొంగతనం చేసినందుకు నాచేతికి చీమల టపా కాయల పండగ అయింది కదూ?

బడులు ఎలాగ ఒస్తుంది?

రచన: కొల్లు వరప్రసాదరావు (జగ్గయ్యపేట)

నేను సరిగా బడికిపోయే వాడిని కాను. బడిఅంటే నాకు తలనొప్పి. పొలాలపడి పారిపోయే వాడిని. మా నాన్నగారు నన్ను పట్టుకొని, వీపుపై రెండుమోడి, బడికి పంపించేవారు.

బడికిపోగానే పంతులుగారు తన సొంతపనులు చెప్పేవారు. నేను ఆ పనులు చేయక ఎదిరించే వాడిని. పంతులుగారికి కోపం వచ్చి, మా నాన్నగారితో: “మీ వాడు సరిగా బడికిరాడు; పాఠాలు అప్పగించడు” అని చెప్పేవారు!

మా నాన్నగారు నన్ను పిలిచి మరీకొట్టేవారు. ఈ పోరు పడలేక నేను మా పంతులుగారితో ఇలాగ అన్నాను: “పంతులు గారూ! మీరు ఏ పని చేపితే

ఆ పని చేస్తానుగాని మా నాన్న గారితో నా మీద చెప్పకండి” అని బ్రతిమాలేను.

ఆ రోజునుంచి పంతులుగారికి నేనంటే ఎంతో ఇష్టం. బడికి వెళ్లకుండా పంతులుగారి ఇంటి కెళ్లి పనంతా చెనే వాడిని. పంతులుగారూ మా నాన్నతో ఏమీ చెప్పేవారుకారు. మా నాన్నగారు, నేను ఎంతో బుద్ధిగా బడిలో పాఠాలు చదువుకుంటున్నాననుకొనేవారు.

ఒకనాడు పంతులుగారు ఎందుకో మా నాన్నగారి దగ్గరికొచ్చారు. “ఏపండి! మా అబ్బాయి బాగా చదువుతున్నాడా?” అని నాన్నగారు అడిగారు. “ఓ! మీ వాడు

బడిలో అందరికన్నా ఫస్టు” అని పంతులుగారు అన్నారు.

అప్పుడు నాన్నగారు నన్ను పరీక్ష చేయడానికి ఈ ప్రశ్న వేశారు.

“రావణాసురుణ్ణి ఎవరు చంపారురా అబ్బాయి!”

“నేను చంపలేదండీ” అని నేను జవాబిచ్చాను.

“అవును. మీ వాడు చంపలేదండీ” అని పంతులుగారు నా పక్షం మాట్లాడారు.

ఇలాగుంటే నాకు చదువు ఎలాగ ఒస్తుంది?

నేను పడ్డాను!

నేను ‘బాల’కు ఒక కథరాసి పంపాను. ‘బాల’ ఎప్పుడు వస్తుందా అని రోజూ అనుకునే వాణ్ణి.

బాల పుస్తకం తపాలావాడు తెచ్చాడు. మా చెల్లెలు ‘బాల’ వచ్చింది అని కేక వేసింది.

నేను “నా పేరు అందులో పడింది! పడింది!” అంటూ పరుగెత్తి వీధిలోనికి వెళ్ళేను. కాలు జారి దభాలున కింద పడ్డాను.

అప్పుడు అందరూ నన్ను చూచి పకపక నవ్వి, “నీ పేరు పడలేదు కాని నువ్వే పడ్డావు ఎంచక్కా” అని హేళన చేశారు.

సరే! ఈసారి నేను ‘బాల’లో పడకపోతే నా పేరు “అబ్బులు” కాదు - అని నేను అన్నాను.

రచన: జయంతి ‘అబ్బులు’
(పెద్దాపురం)

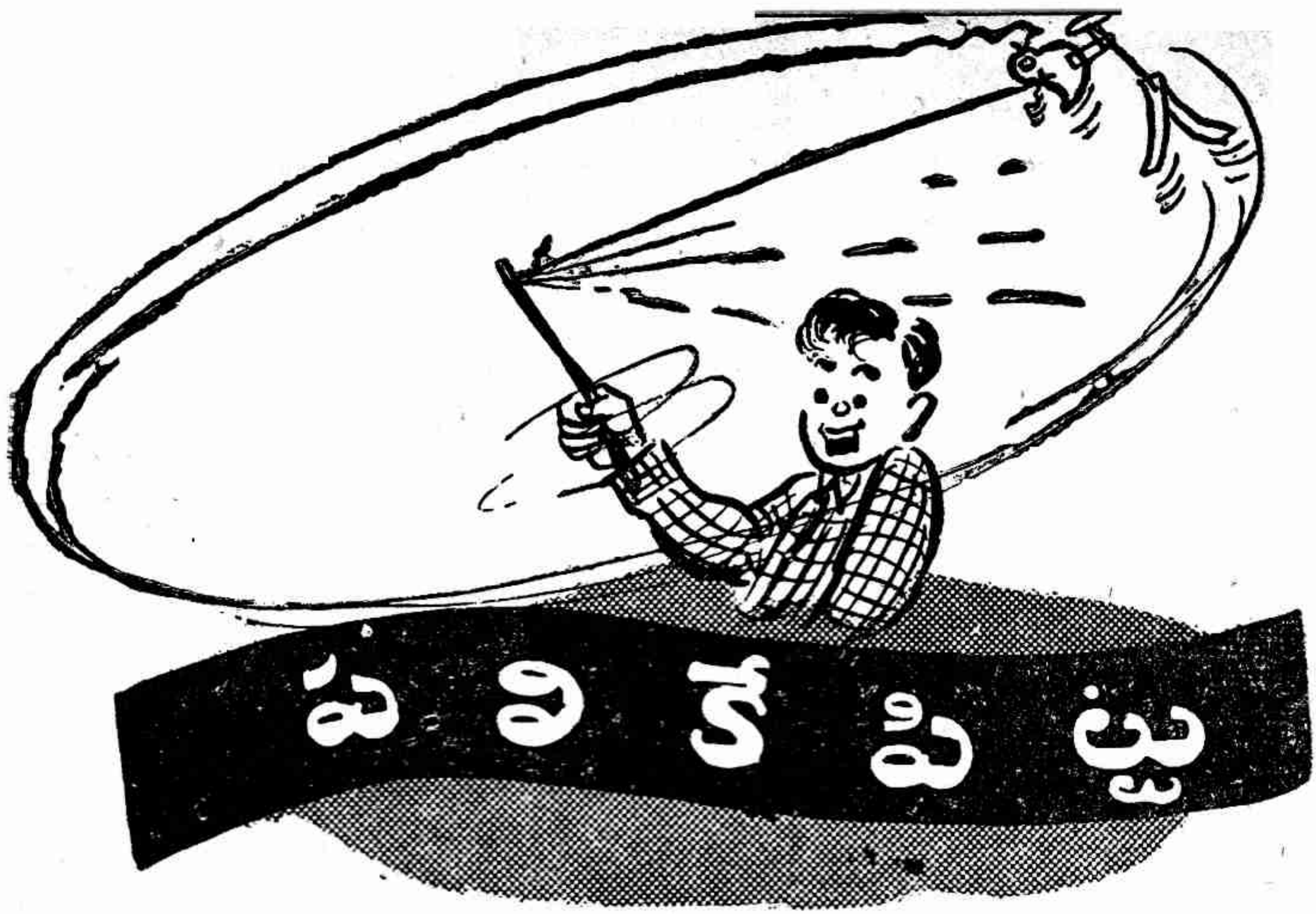
దొంగ లున్నారు!

వెంకన్నది పల్లెటూరు. ఎప్పుడు రైలుబండి ఎక్కీ ప్రయాణంచేయలేదు. ఒకనాడు వెంకన్న రైలులో ప్రయాణం చేయడానికి స్టేషనుకి వచ్చాడు. టికెట్టు కొన్నాడు. బండి వచ్చింది. రైలుపెట్టె ఎక్కబోతూ “దొంగలున్నారు జాగ్రత్త” అన్న వాక్యం చదివేడు.

అదిచూచి, ఆపెట్టెలోని వాళ్లందరూ దొంగలే అనుకొని, ఇంకో పెట్టెదగ్గరికి వెళ్ళి చూచాడు. అక్కడకూడా అలాగే రాసివుంది. తరువాత, అన్ని పెట్టెలలోనూ ఇలాగే వుండడంచూచి ఆ రైలులోనివారందరూ దొంగలే అనుకొని ప్రయాణం మానుకున్నాడు.

చూశారా! వెంకన్న ఎంత అమాయకుడో!

రచన: గుండుమళ్ల నరసింహస్వామి
(శ్రీకాకళం)

బాలా!

దీపావళినాడు టపాకాయలు కాలుస్తావుకదూ! చిటపటాలు, సిసింద్రీలు, చిచ్చుబుద్లు, తారాజువ్వలు, విష్ణు చక్రాలు బలే శబ్దంచేస్తాయి.

దీపావళికి నీకు ఒక కీచుకీచుమని పలికేపిట్టను ఇస్తాను కావాలా? ఈ పిట్టను నువ్వే తయారు చేసుకోవచ్చును. ఈపిట్టతో నువ్వు సరదాగా ఆడుకోవచ్చును.

ముందుగా నువ్వు ఇవి తెచ్చుకో :

1. ఒక దళసరి అట్ట
2. ఒక పలుచని అట్ట
3. ఒక రేకు
4. సన్నని కర్రపుల్లలు
5. దారము

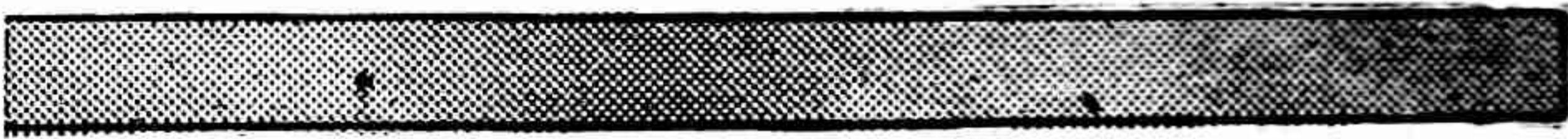
సంపాదన : గుడివాడ వెంకటసుబ్బారావు
(గుంటూరు)

పిట్టను తయారుచేయడం ఎలాగంటే :—మొదట దళసరి అట్టను ఈక్రింది బొమ్మలాగ కత్తిరించాలి.

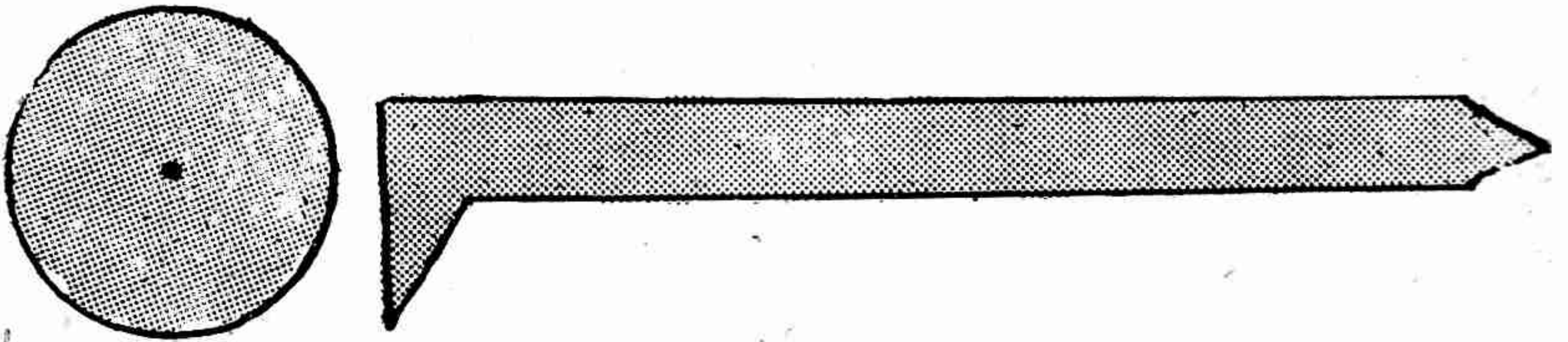

పెన్నలుతో అట్టమీద పిట్టబొమ్మగీసి, దానిప్రకారం అట్టను జాగ్రత్తగా కత్తిరిస్తే పిట్ట ఆకారంగా వస్తుంది.

తరువాత, పలుచటి అట్టను ఈ క్రిందివిధంగా కత్తిరించాలి.

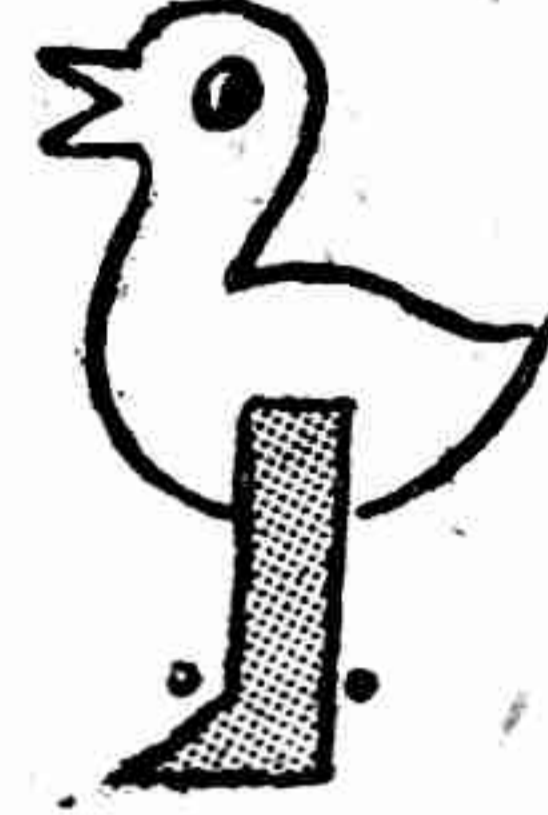
తరువాత, రేకును ఈ క్రిందివిధంగా రెండు కత్తిరించాలి:

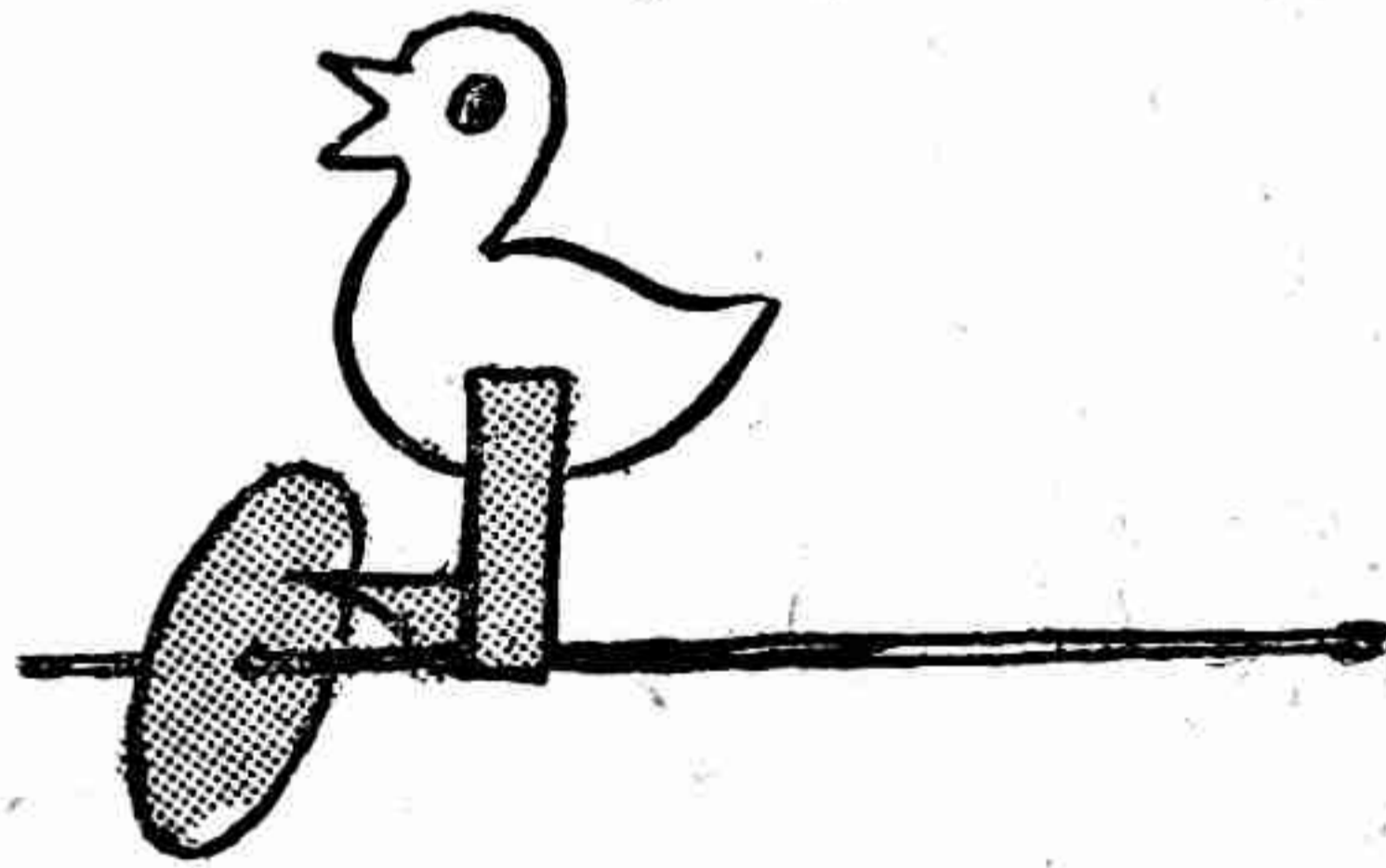
ఇప్పుడు ఏమి చెయ్యాలంటే:—ఒక పుల్లను సన్నముగాచెక్కే, గుండ్రముగా కత్తిరించిన రేకు మధ్య బెజ్జముపెట్టి, అందు ఈపుల్లను పెట్టి, ఊడిపోకుండా అతకాలి. అప్పుడు ఈక్రిందివిధముగా వుంటుంది.

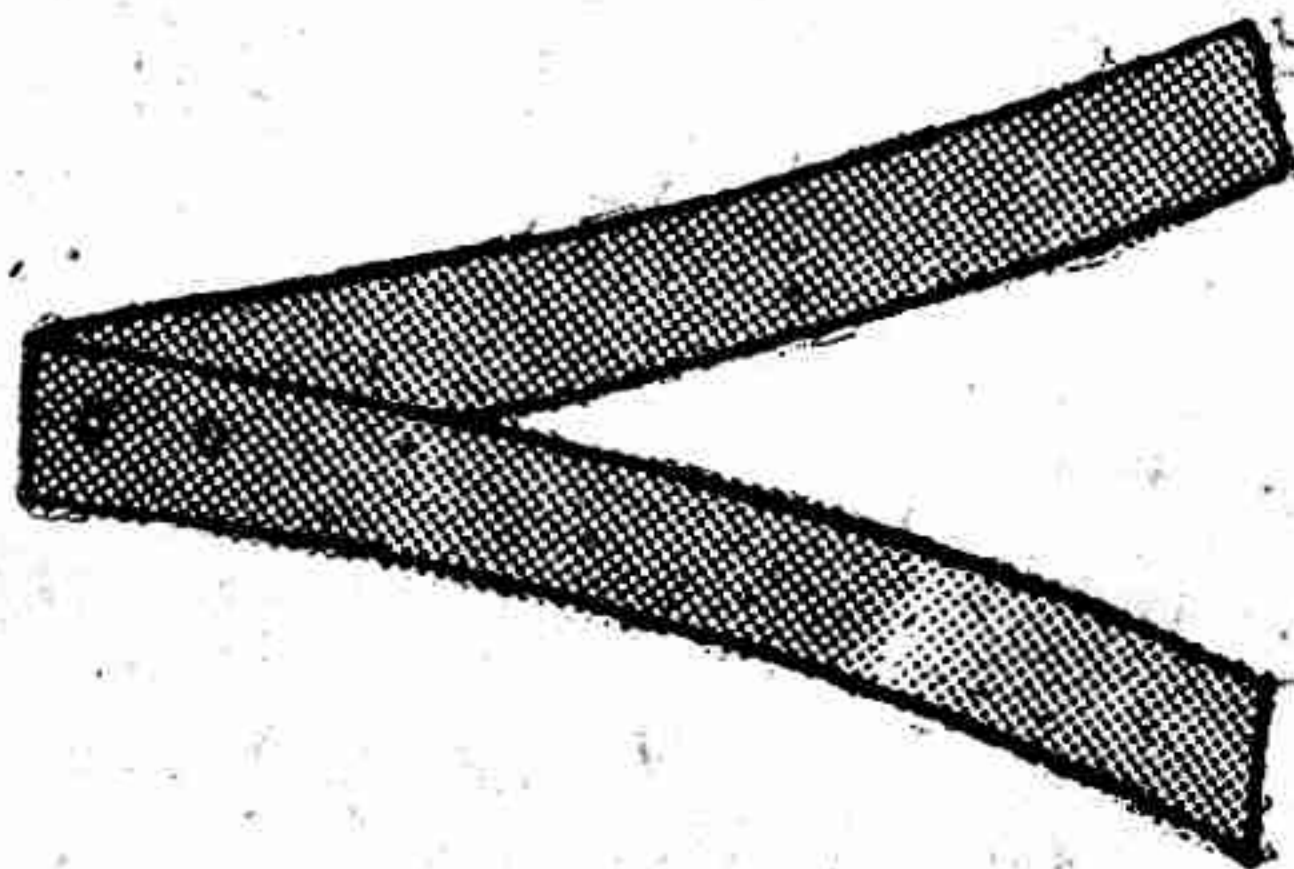
తరువాత, మొదట నువ్వు కత్తిరించిన పిట్ట కడుపుమధ్య ఒక చిన్న గీటుగీసి, అందులోనుంచి, పొడుగుగా కత్తిరించిన రేకును చివర భాగమాత్రం కొద్దిగా అవతలకు పోనిచ్చి, అంతవరకునొక్కి ముడవాలి. అప్పుడు ఆ పిట్ట రెండువైపులా ఈ దిగువ రెండు బొమ్మలలోవలె వుంటుంది.

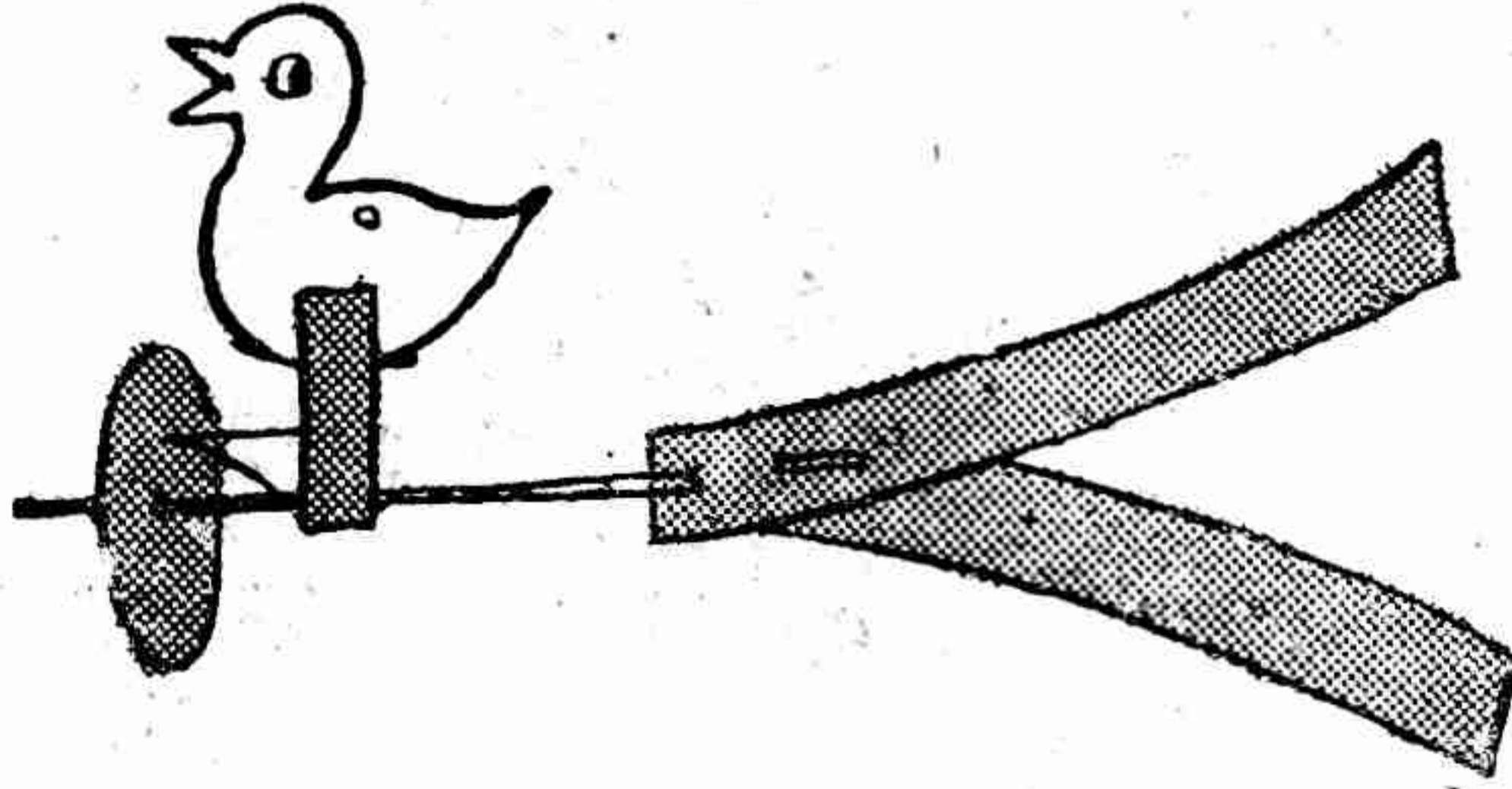
తరువాత ఏమిటి చేయాలో తెలుసా? కాలులాగ అగుపించు చున్న యీ రేకు దిగువభాగమున, రెండుచుక్కలు పెట్టినచోట, ఇందాక గుండ్రనిరేకుకు పెట్టిన పుల్లనిపెట్టి, ఈ రేకును వంచాలి. అప్పుడు దాని ఆకారం ఇలాగుంటుంది :

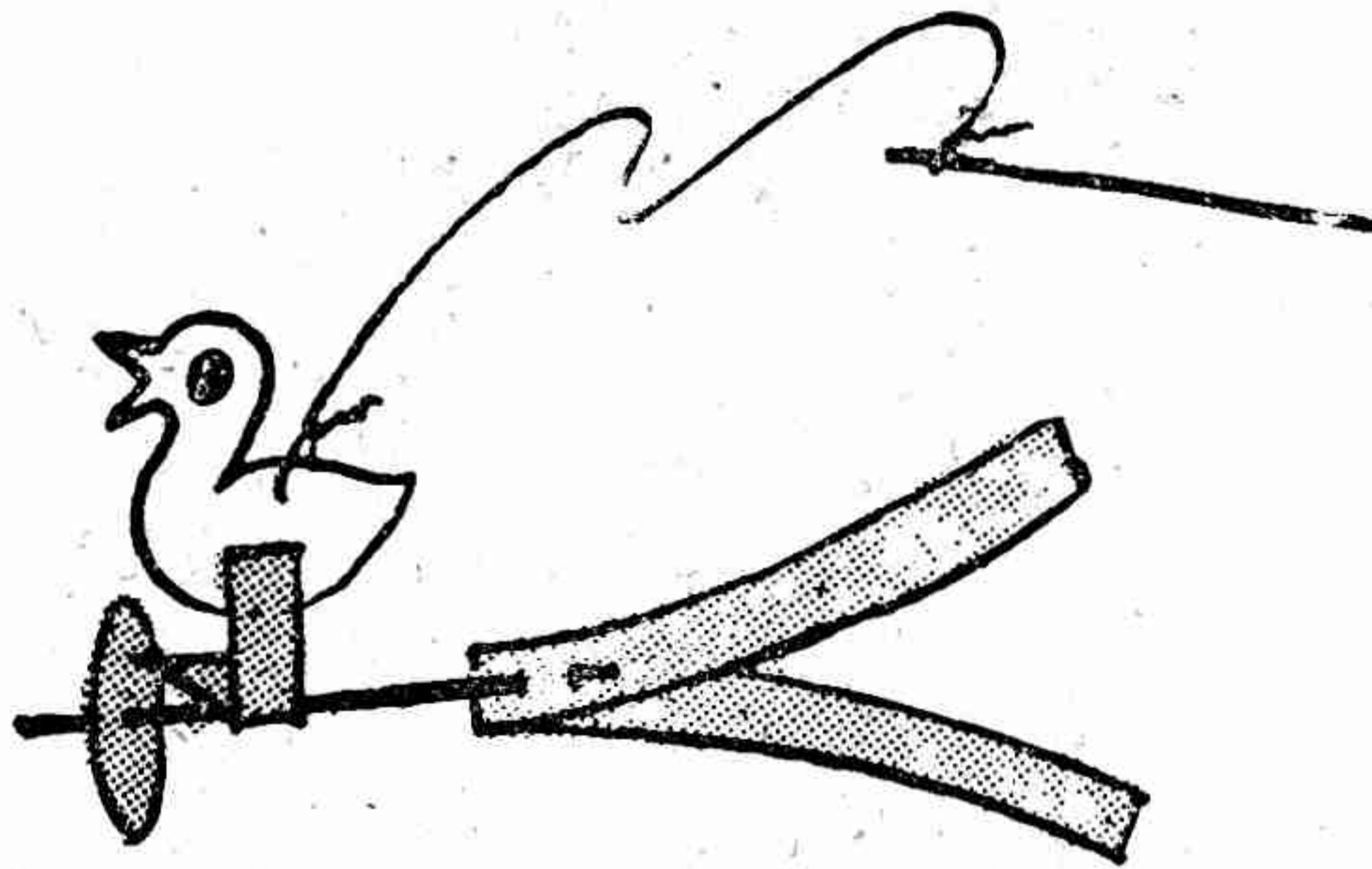
సరే, ఇంకేముంది? పొడుగుగా కత్తిరించిన పలుచటి అట్టను ఈ క్రిందివిధముగా మధ్యకు మడిచి,

తరువాత, కర్రపుల్లను కొంచెం చీల్చి, అందులో యీ అట్టను పెట్టి అంటించాలి. ఇప్పుడు దాని ఆకారం ఇలాగుంటుంది :

ఇప్పుడు ఆపిట్ట వీపుమీద చిన్న కన్నంచేసి, ద్వారం కట్టి, ఆ ద్వారంచివరను ఒక కర్రపుల్లను కట్టాలి. ఇప్పుడు పిట్ట పూర్తిగా తయారయినట్టే :

ఇప్పుడు, ఆ ద్వారం చివరనున్న కర్రపుల్లను పట్టుకొని, గిరగిరా తిప్పుతే, పిట్ట కీచుకీచుమని పలుకుతుంది. దానితో ఆడుకో—

బాగుందా బాలా?

వేడినికొలిచేది

రచన: డి. శ్రీనివాసరావు (మదరాసు)

“ఏది నోరు తెరు” అని నోట్లో గాజుపుల్లను పెట్టాడు డాక్టరు. కొంచెంసేపుఆగి నోట్లో గాజుపుల్లనుతీసి దానికేసి చూసి “జ్వరం వుంది, 100 డిగ్రీలు” అంటాడు. ఎవరికేనా జ్వరం వచ్చినప్పుడు డాక్టరు యిలాఅనడం మీరు వినేవుంటారు. రోగినోట్లోపెట్టిన గాజుపుల్లని ధర్మామీటరు అంటారు. ఈ ధర్మామీటరుతో జ్వరం వున్నదీ తేనిదీ చెప్పవచ్చును. అంతే గాదు! ఎక్కువగా జ్వరంవచ్చిందో లేకతక్కువగా జ్వరంవచ్చిందో కూడా చెప్పవచ్చును.

పదివీశెల వంకాయలు ఒక బుట్టలో వున్నాయి. ఆరుపీశెల వంకాయలు యింకో బుట్టలో వున్నాయి. బుట్టలలోవున్న వంకా

యలలో ఎక్కువ తక్కువలు వీశెలలో తెలుసుకుంటున్నాము.

ఎల్లయ్య అయిదు అడుగుల ఎత్తువున్నాడు. పుల్లయ్య ఆరుఅడుగుల ఎత్తువున్నాడు. ఇక్కడ పొట్టి పాడుగులు అడుగులలో చెప్పకుంటున్నాము.

ఒక సీసాలో ఎనిమిది అవున్నుల మందువుంది. మరోసీసాలో ఆరు అవున్నుల మందువుంది. మందు ఎక్కువ తక్కువలు అవున్నులతో అనుకుంటున్నాము.

ఈ విధంగా మనం ప్రతీదానికి ఏదో కొలతపెట్టుకొని మాట్లాడుకుంటాము. వంటిమీదవున్న వేడిని డిగ్రీలలో కొలుస్తారు.

జ్వరం వచ్చిన వాళ్ల వల్ల ముట్టుకుంటే వేడిగా వుంటుంది.

బాగా జ్వరంవచ్చిన వాళ్ల వల్ల ముట్టుకుంటే మరీవేడిగా వుంటుంది. వంటిమీద వేడి ఎక్కువగా వుందంటే జ్వరం ఎక్కువగా వుందన్నమాట. అల్లాగే వంటిమీద వేడి తక్కువగా వుందంటే జ్వరం తక్కువగా వుందన్నమాట. పూర్వ కాలంలో వైద్యులు రోగిచెయ్యి పట్టుకొని వంటిమీద ఎంతవేడి వుందో తెలుసుకునే వారు. వంటి మీద యున్న వేడిని బట్టి జ్వరం వుందో లేదో తెలుసుకునేవారు. ఇప్పటికీ ఫలెటూళ్లలో వైద్యులు చెయ్యిచూసి మందిస్తూ వుంటారు.

ధర్మామీటరు వంటి మీద వున్న వేడిని కొలుస్తుంది. ధర్మామీటరు వేడిని డిగ్రీలలో కొలుస్తుంది.

మామూలుగా ఆరోగ్యంగా వున్న మనిషికి యించుమించు 98 డిగ్రీల వేడి వుంటుంది. మనిషికి వేడిచేసినా లేకపోతే జ్వరం వచ్చినా వంటిమీదవేడి 98 డిగ్రీల పైన వుంటుందన్నమాట. వంటి మీద వేడిని సరిగ్గా కొలవడం

కోసం డాక్టరు ధర్మామీటరును రోగి నోట్లో పెడతారు.

అసలు ధర్మామీటరు వేడిని ఎలా కొలుస్తుందో తెలుసా? కాఫీ కాయడానికి గిన్నెలో కాసిన్ని నీళ్లుపోసి కుంపటిమీద పెట్టాం. కాస్సేపటికి గిన్నెలో నీళ్లు మరుగుతాయి. గిన్నె కుంపటి మీద నుంచి తీయకుండా వూరుకుంటే ఏమవుతుందో తెలుసునా? గిన్నెలో నీళ్లు పొంగిపొర్లి గిన్నెలోంచి వలికిపోతాయి. మొదట్లో గిన్నెలో నిండా నీళ్లుపాయ్యలేదు. కాని నీళ్లు వేడి ఎక్కగానే నీళ్లు మరుగుతాయి. గిన్నెలో వున్న నీళ్లు ఎక్కువ అవుతాయి. క్రమంగా గిన్నె అంతా నీళ్లు పొంగి పొర్లిపోతాయి. చూసారా గమ్మత్తు! గిన్నెలో కొంచంగా వున్న నీళ్లను వేడి చేయగానే గిన్నె డుకన్న ఎక్కువయిపోయాయి! నీళ్లను గనుక వేడి చేసినట్లయితే నీళ్లు ఎక్కువ అవుతాయి. అంటే వేడికి నీళ్లు పెరుగుతాయన్నమాట. ఇలా వేడిచేస్తే

పెరిగేగుణం నీటికేకాదు; పాలకి కూడా వుంది. పాలకేకాదు పాదరసానికీకూడా యిటువంటి గుణం వుంది.

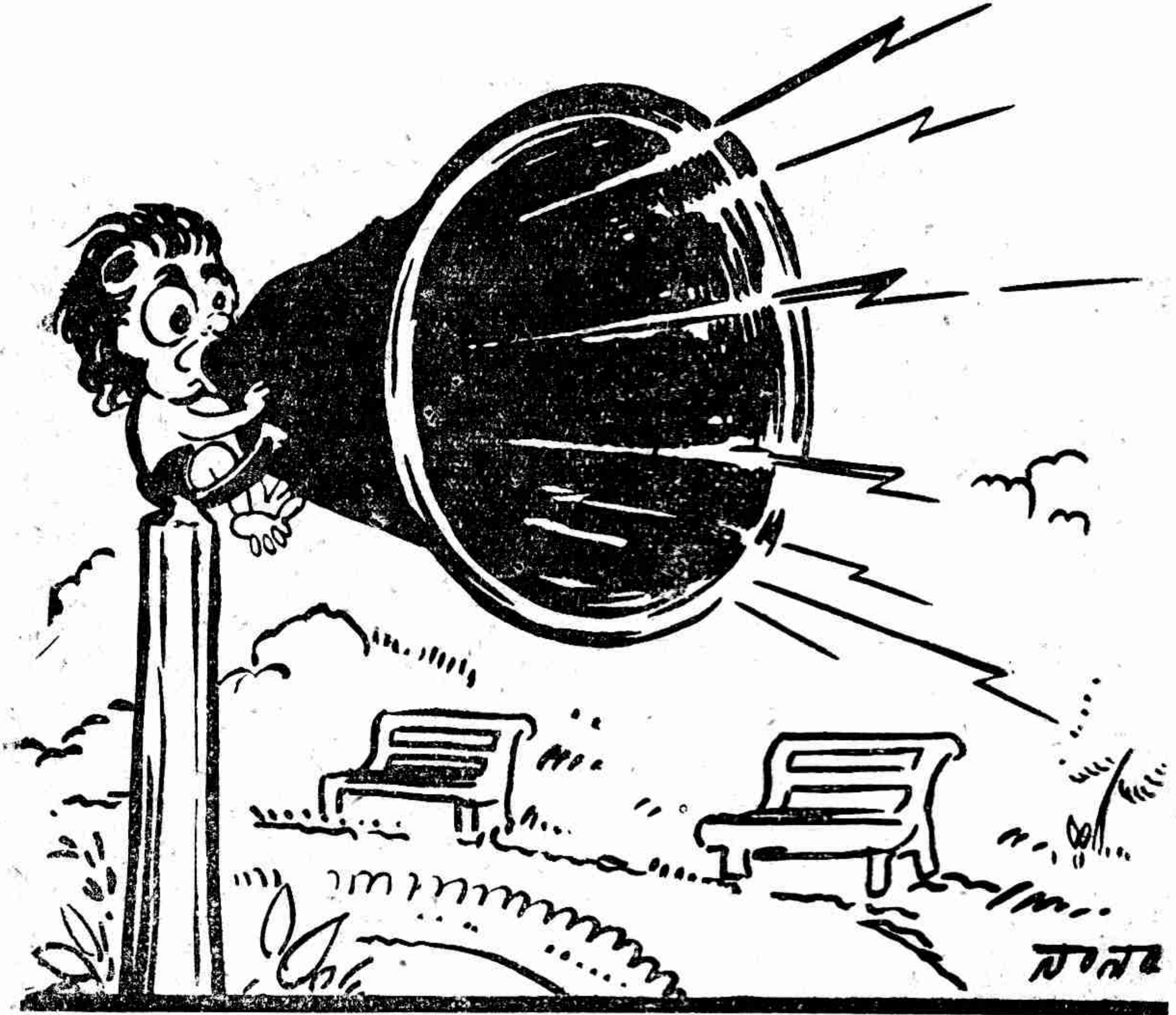
ధర్మామీటరంటే సన్నని గాజుగొట్టం. ఈ గొట్టంలో పాదరసం కొంచెం వెలితిగా పోస్తారు. తర్వాత గొట్టంయొక్క రెండు కన్నాలను పూడ్చివేస్తారు. ధర్మామీటరులో పాదరసం సగానికి వుందనుకోండి గొట్టంలో ఎంత వరకు పాదరసం వుందో గుర్తు పెట్టుకోండి. జ్వరంవచ్చిన మనిషి నోట్లో ధర్మామీటరు పెట్టండి. కాస్తేపటికి జ్వరం వేడివల్ల గొట్టంలోవున్న పాదరసం పెరుగుతుంది. ఇప్పుడు పాదరసం యిదివరకటి గుర్తునుదాటి పైకి పోతుంది. జ్వరం గనుక ఎక్కువగా వున్నట్లయితే పాదరసం ఎక్కువగా

పెరుగుతుంది. జ్వరం గనుక తక్కువగా వున్నట్లయితే పాదరసం తక్కువగా పెరుగుతుంది.

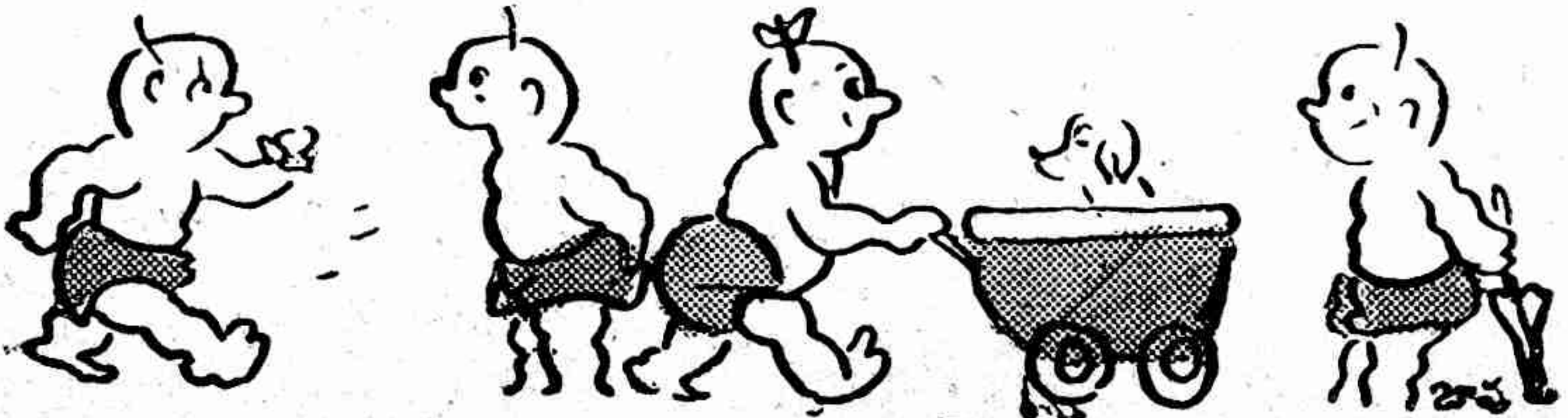
అడుగు బద్దమీద చిన్న చిన్న గీతలు ఎల్లా వుంటాయో అల్లాగే చిన్న చిన్న గీతలు ధర్మామీటరు మీద వుంటాయి. అడుగుబద్ద మీదవున్న గీతలని అంగుళాలని పిలుస్తాము. ధర్మామీటరు మీద వున్న గీతలని డిగ్రీలు అని పిలుస్తారు. గాజుగొట్టంలో వున్న పాదరసం మొదట్లోవున్న ఆనవాలును దాటి ఎన్ని గీతలు పెరిగినో చూసి వాటిని డిగ్రీలలో చెప్పుతారు. ఈ ధర్మామీటరును 1721 వ సంవత్సరములో ఫారెన్ హీట్ అనే ఆయన కనిపెట్టాడు. ఆయనది ఫ్రాన్సు దేశం. గాలిలో వుండే వేడిని కొలిచేందుకు కూడా రక రకాలయిన ధర్మామీటర్లు వున్నాయి.

బాకాసురుడు

పిల్లలారా! చూశారా ఆ బాకారాయణి! తమాషాకి, ముద్దు పేరుగా “బకాసురుడు” అని అందాం. ఈ బాకాసురుడు సాదారణంగా పార్కుల్లో సాయంత్రం అదేపనిగా బాకా ఊదుతుంటాడు. ఈ బాకాసురుడికి అసలు పేరు ఒకటుంది—చెప్పండి మరి!.....

ఆఖండ విజయవంతమైన

మరియొక ఘట్టము

1946 లో

పట్టాలయిన వ్యాపారము .... ఒకకోటి 27 లక్షలు

రెన్యూయల్ ఖర్చులు 6½%

అగ్ని తదితరములైన భీమా ఏర్పాట్లుగూడ కలవు.
ఇట్టి లక్షణములతో దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్న,
యీ భీమాసంస్థ ప్రజావిశ్వాసమును జూరగొనినది.

ఏజన్సీకిగాని, భీమాచేయుటకుగాని, వివరములకై వ్రాయుడు :

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

హెడ్డాఫీసు — మచిలీపట్టణము

మా ఇతర ఆఫీసులు :—

మద్రాసు, కలకత్తా, నాగపూర్, లాహోర్, జంషెడ్
పూర్, బర్హంపూర్ (గంజాం); అనంతపూర్, ఎర్నా
కులం, శికింద్రాబాద్, బెజవాడ, గుంటూరు, బెంగు
ళూరు, బొంబాయి, బెల్గాం.

బాబూజీ-గాలిబుడగ

రచన : ము. శ్రీ. వడ్డయాచార్య (కాకినాడ)

బాబూజీపోయాడు

బాబూజీ అంత
గాలి బుడగను కొనియె
బాబూజీ యంత
బుడగమూతిని తెచ్చి
నోటిలో పెట్టి
బూరి బుగ్గలతోటి
పూదాడు గట్టిగా

బుగ్గలు పెరిగాయి
బుడగ పెరిగింది
పాల బుగ్గలు అంత
కంది పోయాయి
బుడగపై బొమ్మలు
పెద్ద వయ్యాయి
బుడగలో గాలికి
వత్తిడి హెచ్చె
మా బాబు నోటిలో
కెగదన్నె గాలి
ఉక్కిరి బిక్కిరై
ఊరుకోకుండ

హెచ్చిన ఓపికన్
ఊదంగ సాగె
ఊదగా ఊదగా
పెద్దదై పోయె
పెద్దదై పోయింది
పేలి పోయింది !

* * *
వదుపూ మొహముతో
మా వాడు వచ్చి
బారు బారని ఏడ్చె
మా వాడు అంత.
“పోతె పోయెను బాబు
దానికే ముంది,
నాలుగూ బుడగలు
నేచేసి ఇస్తా”
అనిచెప్పి నద్దాని
ముక్కలన్ చేసి
నోటితో గాలిని
లోపలకు ఊది.
దారముతో వాటిని
గట్టిగాకట్టి
ఎన్నెన్నో బుడగలను
చేసి ఇచ్చితిని
కిలకిలా పకపకా
నవ్వుచూ బాబు
ఆటలాడగ వాడు
వేవేగ పోయె.

బాల పాఠకులకు ప్రత్యేకము

33,00,00,000-దేవతలు ముప్పదిమూడు కోట్లు.

త మా షా !!!

పైసంఖ్య చాల చాల పెద్దది. అయినా యింతపెద్దసంఖ్యను అతిసులభముగా ఒకటికంటె చిన్నదిగాచెయ్యవచ్చు. పైసంఖ్యముందు ఒకచిన్నచుక్క వుంచిచూడండి - అప్పుడు ఒకటికంటె చిన్నది. ఇదే తమాషా.....

పైమాదిరిగా మీయింట్లోవార్కి తలదువ్వుకునేటప్పుడు జుట్టువూడుట సంభవిస్తుంటే "హెర్బాకుసుమ్" వాడితే మంచిగుణం యిస్తుంది. చక్కని జుట్టుపెరుగుతుంది. ఇది వనమూలికలచేత—పుష్పములచేత తయారగుటచే తల నెరవకుండా-బట్టతలరాకుండా - చుండ్రుపట్టకుండాచేస్తుంది. జ్ఞాపకశక్తి వృద్ధి చేస్తుంది. ఈదిగువ అడ్రసుకు వ్రాసిన V. P. P. ద్వారామాత్రం పొందగలరు. 4oz సీసావల రూ|| 2-9-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఒకేసారి ఒకబుడ్డికంటెపంప వీలుపడదు-కారణము తయారు సులభసాధ్యము కాకపోవుటయే!

HOME REMEDYS
Cocanada

బిటాకేఫిన్

(తలనొప్పి బిళ్లలు)

అన్ని నొప్పలను, జ్వరములను
కుదుర్చును.

తలనొప్పి, పంటినొప్పి, కాళ్లనొప్పి, నిద్రలేకుండుట, కీళ్లనొప్పలు, మలేరియా, స్త్రీల బహిష్టు నొప్పలు. ఆలసట వగైరా అన్నిటికీ గ్యారంటీగా పనిచేయును. వాడుకొను విధము పొట్లములో నుండును.

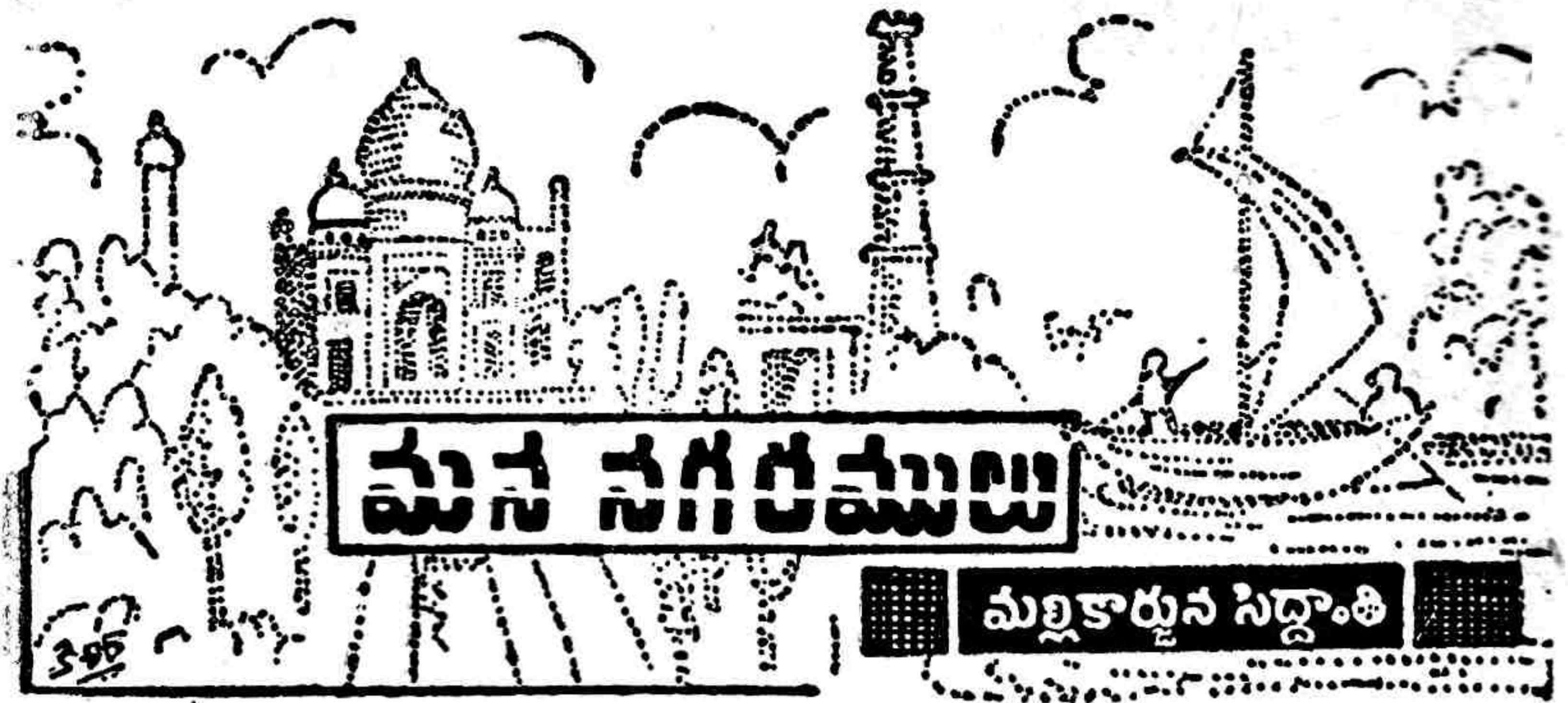
పొట్లం కి బిళ్లలు 1 అణా.

స్టాకిస్టులు: దాదా అండ్ కంపెనీ, పి. టి., మద్రాసు.

అన్ని చోట్ల దొరకును.

Stockists :—M/S DADHA & CO P. T. MADRAS.

Manufactured by—BOMBAY TABLET MANUFACTURING CO.,
Post Box No. 2092, BOMBAY 2.

మన నగరములు

మల్లకార్జున సిద్ధాంతి

పూర్వ మొకప్పుడు మన దేశంలో అజాత శత్రుడనే రాజుండేవాడు. ఆయన పాలించే రాజ్యానికి మగధరాజ్యమనిపేరు. ఆ మగధ రాజ్యానికి వృత్తరంగా కొన్ని రాజ్యాలుండేవి. వాటిని పాలించే రాజులందరు అజాత శత్రుడికి శత్రువులే!

ఈ రాజ్యాలకు మధ్యగా గంగానది ప్రవహిస్తూండేది. అజాతశత్రుడు మంచి తెలివి తేటలు గలవాడని, చాలా బలం గలవాడని, ఆయన చాలా ధనవంతుడని ప్రఖ్యాతిగా వుండేది. కాని ఆయన శత్రువులకితన్ని చుస్తే కోపం. కుళ్లుకునేవారు కూడా! ఎట్లాగైనా అజాత శత్రుణ్ణి మోసంచేసి, ఓడించి ఆయన రాజ్యాన్ని లాక్కోవా

లను కుంటూండేవారు వాళ్లందరు.

ఈ మాయలన్ని అజాత శత్రుడు తెలుసుకున్నాడు. వాళ్లందరికి బాగాబుద్ధి చెప్పాలనుకొని మంచివుపాయం ఒకటి ఆలోచించసాగాడు. ఒకనాడిలాగే ఆలోచిస్తు గంగానది వైపెళ్లాడు అజాతశత్రుడు. అట్లా వెళ్లుతుండగా దారిలో అతనికో చిన్నపల్లెటూరు

కనిపించింది. గంగానది, శోణానది కలుసుకునే చోట ఆపల్లెటూరుంది.

పాటూ

ఆ పూల్లో వాళ్ల నడిగితే, దానిపేరు 'పాటలిగ్రామము' అని చెప్పారు. మరెందుకోగాని పాటలిగ్రామాన్ని చూడంగానే, దానిమీదారాజు కెంతో యిష్టం కలిగింది. ఒక మంచి వుపాయంకూడా తోచిందా రాజుకు. ఆ గ్రామానికి దగ్గరలోనే పెద్ద కోటనుగట్టి, అందులో సేనల

ఫి డే లు బాల

చి|| మామిడిపూడి శ్రీ వత్సల
“నాకు పాటకూడా వచ్చును”

నుంచి తే శత్రువులింకేమి చెయ్యలేరు గదా అనుకున్నాడు. కొద్దిరోజుల్లోనే ఎత్తైన రాతిగోడలతో, కోటను, దానిచుట్టూ అగడ్తను కట్టించాడు. అగడ్తం పే లోత్తైన కాలువ. అది కట్టిస్తూండగా ఒకనాడు గౌతమబుద్ధుడనే మునీశ్వరుడొచ్చి చూచి అదొక గొప్పపట్టణమాతుందని దీవించి వెళ్లాడు.

కోట పూర్తి కావడంతోపే అందులో సేనలు, బాణాలు, కత్తులు, కర్పూరు, రథాలు, ఏనుగులు, గుర్రాలు ఎన్నో వుంచి పెట్టాడారాజు. ఈ కోట సంగతి వినేసరికి, ఆశత్రురాజులందరుభయపడి, మగధ రాజ్యంలోకి అడుగుపెడితే ప్రాణాలు పోతాయరా

దేముడా అనుకొని గమ్మన కూర్చున్నారు ఎవరిళ్లలో వాళ్లు. మరి అంతటి బలమైన రాజుతో యుద్ధం చెయ్యగలరా? అప్పటి నుంచి అజాతశత్రుడు హాయిగా రాజ్య మేలుకున్నాడు. తర్వాత కొంతకాలానికి ఆయన కొడుకు, ‘ఉదయనుడు’ అనే రాజు ఆకోట చుట్టూ బలే బలే మేడలు కట్టించాడు. అదొక పెద్ద నగరమైంది. ఆ నగరానికి “పాటలీపుత్రము” అని పేరు పెట్టాడారాజు. ఈ నగరానికి, కుసుమపురము, పుష్పపురము అని రెండు చక్కని పేర్లుండేవి. గాని, అందరూ దాన్ని పాటలీపుత్రమనే పిల్చేవారు.

గౌతమ బుద్ధుడు ఇదొక గొప్ప నగరమాతుందని చెప్పాడుగా! అలాగే జరిగింది. ఆ ఉదయనుడేమో పాటలీపుత్రం చాలా బాగుంటుందని అక్కడికి వచ్చేశాడు. ఆ రోజునించే పాటలీపుత్రం మగధకు రాజధానైంది. మగధకే గాదు, యింకా ఎన్నో రాజ్యాలకిదే రాజధాని. ఇప్పుడు మనదేశానికి ఢిల్లీలాగే అప్పుడు పాటలీపుత్రం మనదేశానికి రాజధాని. ఇక్కడ ఎంతమంది గొప్ప గొప్ప రాజులు రాజ్యం చేశారనుకున్నావ!

చంద్రగుప్తుడు. అశోకుడు, సముద్ర గుప్తుడు, చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యుడు, పీఠ్లందరు రాజ్యంచేశారు. అప్పుడీనగరం మన మద్రాసునగరమంత పెద్దదిగా వుండేది. దాన్ని చూడాలని విదేశాలనుంచి చాలామంది వచ్చేవారు. వచ్చిచూచిన వాళ్లందరు అంత గొప్పనగరం ప్రపంచంలోనే లేదని మెచ్చుకునేవారు.

ఇలాగే యింఛు మింఛుగా వెయ్యి సంవత్సరాలు గడిచాయి. రాజులు, రాజ్యాలు, అన్నినాశశనమైనాయి. అంతగొప్ప పాటలీపుత్రం గూడా పాడుబడి చివరకొచ్చిన్న వూరైంది. ఆకోటగోడలు, రాజుల మేడలు, అన్నిమట్టిలో పూడిపోయాయి. వాటి చుట్టు, చెట్లు, చేమలు, మొలచి అదొక పెద్ద అడవిగా మారి పోయింది. అక్కడికి పశువులు వెళ్లి మేత మేస్తుండేవి. కొంతకాలానికి ఆ చిన్న వూరి పక్కనే కొంతమంది మల్లీ, చిన్నచిన్న మేడలు కట్టుకోవడం ప్రారంభించారు. అంతటి మహారాజులుండిన వూరిని వదలి పెట్టగలరా? క్రమ క్రమంగా పాటలీ పుత్రంలాగే అక్కడొక కొత్తపట్నం చాలా ముచ్చటగా

“సీతా-సుబ్బా”

చి|| పంతుంగి సీత, సుబ్రహ్మణ్యం (బెంగుళూరు)

తయారైంది. ఆకొత్త పట్నానికి ‘పాట్నా’ అనే కొత్తపేరు గూడా వచ్చింది.

పాట్నానగరం కాశీక్షేత్రానికి తూర్పుగా వుంటుంది. ఈవూళ్లో ఒకచోట ఎంతకట్టడ ముంది. దాన్ని చూస్తే ఏదో పెద్దగుడిసె మాదిరుంటుంది. దానికో చిన్న తలుపు, చివరదాక మెట్లు, వున్నాయి. అదేమిటో తెలుసునా? దాన్ని హిందీ భాషలో ‘గోల్ ఘర్’ అంటారు. అసలు అదొక వడ్లగాదె. దాంట్లో, వడ్లు గోధుమలు, మొదలైన ధాన్యం పోసి దాచుకోడానికి పూర్వం రాజులెవరో దాన్ని కట్టించారు. దాంట్లో ఏప్పుడు ఏదో ఒక ధాన్య ముండేది. కరువు కాలంలో ప్రజలెవ్వరు ఆహారం

బద్దు! వెళ్ళొద్దు!

చి|| వారణాశి గోపాలకృష్ణ, అన్నపూర్ణ

కొఱకు బాధ పడకుండా, దానిలో వుండే ధాన్యాన్ని వుపయోగించు కునేవారు. కరువు కాలంలో కష్టంలేకుండా వుండేది. పూర్వం రాజు లందరు యిలాంటి తెలివైన పనులెన్నో ప్రజల ముఖంకోసం చేసేవారు.

ఒకప్పుడొక రాజు తన గుఱ్ఱం మీద కూర్చుని మెట్లమీద గుఱ్ఱాన్ని నడిపించి గోల్ ఘర్ చివర కెళ్ళి, గుఱ్ఱం మీదనే దిగి వచ్చాడు.

అమృతసార్ లాగే పట్నా గూడా శిక్కుల క్షేత్రం. 'గోవిందసింగ్' అనే శిక్కుల గురువక్కడ జన్మించాడు. వాళ్ల మత

గురువులంటే శిక్కులకు చాలా భక్తి. అందుచేత పాట్నాలో ఆయన జ్ఞాపకార్థం 'హర మందిరము' అనేగుడిని కట్టించారు. ఆగుట్లో గోవింద సింగు తొడుక్కున్న చెప్పులజోడు, ఆయన వూగిన వుయ్యాల, వున్నాయి.

పాట్నాకు వెళ్ళితే యివన్ని చూచి రావాలి. మరో సంగతి మరిచిపోకుసుమా! పాటలీపుత్రమున్న చోటు ఇక్కడికి చాలా దగ్గర. అక్కడికెళ్ళి, ఆపాడు బడ్డ, మేడలు, కోట గోడలు, చూచి రావాలి. అక్కడి కెళ్ళి అవిచూస్తే దుఃఖం వస్తుంది. ఎంతమందో మహారాజు లక్కడ నివసించాతు గదా! అల్లాంటి చోటు, పెద్ద అడవై పోయింది. అక్కడి కెవ్వరు పోరు. అక్కడో యిల్లు గూడా లేదు. మీరు మీనాన్నలు, తాతలు నివసించిన గ్రామాలు, వాళ్లు ఆటలాడు కున్న చోట్లు, వాళ్లు నివసించిన యిల్లు యివన్ని చూచి వస్తారు కదూ! ఆలాగే మన దేశాన్ని పాలించిన గొప్పరాజులు నివసించిన స్థలాలకు మనం వెళ్ళి చూచి రావాలి.

బొమ్మలకొలుపు పెట్టలేదు

స్తీత:—ఏమే కమలా! ఈ సంవత్సరం మీ యింట్లో బొమ్మలకొలుపు పెట్టలేదు?

కమల:—అవును. మా అమ్మకి వంట్లో బాగులేదు. అంచేత మానివేశాము.

స్తీత:—అయితే, మా యింట్లో బొమ్మలకొలుపు చూడడానికి కూడా మీ రెవరూ రాలేదే? నువ్వేనా రాకపోయినావా?

కమల:—నాకూ వంట్లో బాగులేదు. వంట్లో బాగుంటే వద్దామనే అనుకున్నాను.

స్తీత:—ఏమిటి? మీ కందరికీ ఏం జబ్బులు వచ్చాయి?

కమల:—ఏమిటో, అజీర్ణమట. ఇంట్లో అందరికీ కడుపునొప్పి. దసరా మొదటిరోజు ఏదో పిండివంట చేసుకున్నాము.

ఆ రోజునుంచీ మా కందరికీ ఇదేబాధ.

స్తీత:—అదా సంగతి. ఒకసారి మా యింట్లోనూ ఇలాగే అయింది. అప్పటినుంచీ కూరలలోను పచ్చళ్లలోను మంచి యింగువ వాడటం ఆరంభించాము. అప్పటినుంచీ, అజీర్ణపు బాధలేదు మాకు.

కమల:—మంచి ఇంగువ అంటే ఏది?

స్తీత:—తిలక్ మార్కు ఇంగువ.

కమల:—అది ఏక్కడ దొరుకుతుంది?

స్తీత:—అన్ని కొట్లలోను దొరుకుతుంది. లేదా, గోపాల్ జీ చాంపీ అండ్ కో, 30, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి, జి. టి. మదరాసు, వారి వద్ద దొరుకుతుంది.

గ్రేప్ సిరప్

గ్రేప్ సిరప్ చంటిపిల్లలకు, కుప్పలకు బాధలేని, హాయి ఆయిన విరేచనకారి. పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని సురించి కాస్త ఆనుమానం తగిలితే, ఒక మోతాదు గ్రేప్ సిరప్ యివ్వండి.

ఐ. టి. యర్. ప్రొడక్టు

తయారు: మెన్సూరు ఇండస్ట్రియల్ అండ్ టెక్నిక్
 లేబోరేటరీ లిమిటెడ్, మల్లేశ్వరం, బెంగుళూరు,
 సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు: బెస్ట్ అండ్ కంపెనీ,
 లిమిటెడ్, మద్రాసు.

పచ్చ
 వారిని
 నవ్వించును

షి కారు వెడదాం వస్తారా?

ఇద్దరు తాతయ్యలు

రచన : చిట్టి బాల సోదరులు—ఖర్గపూర్.

మనకు ఉండే తాతయ్యలు రెండు రకాలు. ఒకరు నాన్న గారి నాన్న. రెండోవారు అమ్మ నాన్న. ఇందులో మానాన్నగారి నాన్న మహా చెడ్డవారు. అస్తమానరి చదువుకో మంటారు. ఒకగడియ ఐనా ఆడుకోనీరు. ఏ కొంచెం అల్లరి చేసినా పెద్ద కేకలు వేస్తారు. ఒక్కొక్కప్పుడు మొట్టి కాయలు, వీశగుద్దులు, తొడ పాశాలు ఇస్తుంటారు. చేతికత్తా, కంటిజోడూ, కాలి చెప్పలూ అడిగే సరికి ఇవ్వకపోతే ఇల్లు ఎగిరి పోయేటట్టు అరుస్తారు.

ఇక అమ్మగారి నాన్న! వీరు చాల మంచివారు. చదువు కొనక పోయినా ఏమీ అనరు. పగలల్లా ఆడినా అడగరు. కోపం ఏమీ చేయరు. ఎంత అల్లరిచేస్తే అంత

ఆనందిస్తారు. రోజూపిప్పరమెంట్లు, బిస్కత్తులూ, పండ్లూ, పకోడీలూ, మిఠాయిలూ తెచ్చి ఇస్తుంటారు. ఒకప్పుడు అమ్మగారి మనమీద కసురుకుంటే: “ఎందుకే వాణ్ణి అలా గదమా యిస్తావు? ఇంకా చిన్నపిల్లలు. ఈయీడులో నీవు వీడికి మించిపోయే అల్లరి చేసేవానివి. అప్పుడు నీకు మేము ఈలా కోప్పడే వాళ్ళమా” అని మమ్మల్ని వెనకేసు కొస్తారు.

అయితే నాన్నగారి నాన్న దగ్గర మనకు భయమూ, అమ్మగారి నాన్న దగ్గర భయము లేక పోవడమునకు గల కారణము ఏమిటంటారా? నాన్నగారి నాన్న దగ్గర నాన్న గారే భయపడుతుంటారు. ఇక అమ్మగారి నాన్న దగ్గర అమ్మే భయపడదు. ఇక మనమెందుకు భయపడతాం?

“ ఊరు — పేరు ”

బాలా!

మన తెనుగు దేశం లో
ఒక్కొక్క ఊరు ఒక్కొక్క
దాంట్లో పేరు పొందింది. ఇదుగో
చూడు—

వడ్లపూడి నారింజ
నూజివీడు మామిడి
గుంటూరు గోంగూర
అనకాపల్లి జామి
అంబాజీపేట ఆముదం
ఒంగోలు ఎద్దు
బొబ్బిలి పోతు
ద్వారపూడి దొంగ
తిరుపతి మంగలి
తణుకు దాసరి
కడప రాయి
తుని తగువు.
బందరు లడ్డు
బిక్కవోలు తూము
మెడ్రాస్ టోకరా

ఇంకా ఎన్నోఎన్నో వున్నాయి
మీకు తెలుస్తే రాయండి.

సంపాదన : “అమ్మజీ విజయ కిరీటి”
(డడవోలు)

లివర్ & స్క్రీన్ వ్యాధుల
చే బాధ పడుచు, యితర
కాషాయములచే నివారించు
బడలని శిశువులు వేలకొ
లది, యీ అద్భుతకాషాయ
రాజముచే రక్షింపబడిరి.

జమ్మి వెంకట -
రమణయ్యగారి

లివర్ క్యాండ్

జమ్మి వెంకటరమణయ్య గారి 'లివర్ క్యాండ్' ప్రసిద్ధిగాంచిన
కాషాయ సినిమీ కెక్కడ కేంద్రములలో కెక్కడ వాడ వికారములకు
మీకు క్షాంతింపజేసినారు.
అంతరి కుష్టుల వల్ల వాడకము లేనివో నీది నివారించుట
కావచ్చును.
జమ్మి వెంకటరమణయ్య డి నన్ను
1/1, బ్రాహ్మణ రోడ్డు, మైసూరు, కర్ణాటక.
ఇతర : అంబాలా, కలకత్తా, బొంబాయి, బెంగళూరు, తిరుచి
కాపల్లి విజయ నగరములందు కూడ అభిమతు గలవు.

అనువాదం: దీవి శరత్ కుమార్ (చీరాల)

తాడు దొంగ!

గడ్డి సిపాయిలు

చైనా దేశంలో పూర్వం ఎవ

చైనా దేశంలో వున్న “ఘా”

రేనా దొంగతనం చేస్తే ఆ దొంగ మెడకు ఒక పెద్ద బండ కట్టి వీధిలో విడిచి పెడతారు.

రాజ్యానికి, “ఛీ” రాజ్యానికి మధ్య ఒకప్పుడు ఘోర యుద్ధం జరిగింది. విల్లులతోటీ, బాణాలతోటీ యుద్ధం చేస్తున్నారు.

ఒక దొంగను ఒకడు ఇలా ప్రశ్నిస్తున్నాడు. “నీ మెడకు బండను ఎందుకు కట్టారు?”

అలాగ యుద్ధం జరుగుతుండగా “ఘా” దేశం సేనాధిపతి దగ్గరున్న బాణాలన్నీ అయిపోయాయి! “ఛీ” దేశం సేనాధిపతి దగ్గర ఇంకా చాలా బాణాలు వున్నాయి. ఎలాగ? .... “ఛీ”

“అబ్బే! నేనేమీ తప్పుచేయలేదు. గోడ్డుమీద ఒక త్రాడు అగుపడింది. దాన్ని తీసినందుకు నన్ను ఇలాగ శిక్షించారు.”

దేశం సేనాధిపతి యొద్ద నుంచి ఆ బాణాలు ఎలాగో ఆలాగ “ఘా” దేశం సేనాధిపతి సంపాదించాలి; లేకపోతే యుద్ధం చేయడం ఎట్లా?

“గోడ్డుమీద వున్న త్రాడును తీసినంత మాత్రాన ఇంతగా శిక్షిస్తారా?” అని ప్రశ్న వేయగా-

అందుకోసం “ఘా” సేనాపతి ఒక ఎత్తుపన్నేడు.

“ఆ త్రాడు చివరన ఒక యెద్దు కట్టియున్నది లెండి. అని ఆ దొంగ బదులు చెప్పాడు.

బళ్లతో ఎండు గడ్డిని తెప్పించాడు. రహశ్యంగా గడ్డితో సైనికులు మాదిరిగా తయారు చేయించి, ఆ గడ్డి సిపాయిలను వరుసగా నిలుచో బెట్టాడు.

“ఛీ” దేశం సేనాధిపతి ఆ సిపాయిలనుచూచి, శత్రువు లొస్తున్నారని, వాటిమీదికి జోరుగా బాణాలను వేయించాడు.

ఆ బాణాలు గడ్డి సైనికుల ఒంటికి గుచ్చుకున్నాయి. “ఛూ” సేనాధిపతి ఆ బాణాలన్నిటిని ఏరుకొని, వాటితో యుద్ధంచేసి “ఛీ” సేనాధిపతిని ఓడించాడు! చూశారా! సేనాధిపతి తెలివితేటలు!

ఎవ్వరు?

ద్రీనా దేశంలో పెళ్లి అయిందాకా పెళ్లికొడుకు పెళ్లికూతుర్ని చూడకూడదు. అది అక్కడి ఆచారం.

ఒక పెళ్లికొడుకు పెళ్లి అయితరువాత పెళ్లికూతుర్ని చూశాడు. ఆ పెళ్లికూతురు వయస్సు, పిల్లవైపువారు చెప్పిన దాని కంటే కొంచెం ఎక్కువగా ఉన్నట్లు అతడికి తోచింది.

“నీవయస్సెంత?” అని పెళ్లికొడుకు పెళ్లికూతుర్ని అడిగాడు.

“నలభై అయిదేళ్ల”ని పెళ్లికూతురు జవాబు చెప్పింది.

“మీ వాళ్లు 38 ఏళ్లని చెప్పారే!” - అని వెళ్లికొడుకు అన్నాడు..

“కాదు. నిజంగా నాకు 54 ఏళ్లు” అని జవాబు చెప్పింది.

వెళ్లికొడుక్కీ ఇంకా సందేహం వేసి, దాని అసలు వయస్సెంతో తెలుసు కుందామని నిశ్చయం చేసుకున్నాడు.

ఆమర్నాడు వెళ్లి కూతురు వంటింట్లో వున్నప్పుడు వెళ్లి కొడుకు వెళ్లి ఇలా అన్నాడు.

“బానా! ఇదుగో! చూడూ! ఉప్పుజాడీ మీదమూత వేశావా? లేదా? లేకపోతే ఎలుకలు ఉప్పు తినేస్తాయి!”

అప్పుడు వెళ్లి కూతురు: “ఇదేమి చోద్యమండీ! నాకు అర్థం వని మిది ఏళ్లు వచ్చాయి గాని, ఎలుకలు ఉప్పుతినడం ఎన్నడూ ఎరగను!” అంది ఆవిడ!

దానితో బయలు పడింది ఆవిడ వయస్సు!

పన్నులు

హార్వం చీనాదేశంలో ఒక రాజువుండేవాడు. ఆరాజు, తన దేశంలోకి ఇతరదేశాలనుంచి దిగుమతి అయ్యేవస్తువులన్నిటిమీదా ఎక్కువగా పన్నులు వేస్తువుండేవాడు. ప్రజలు ఆ పన్నులు కట్టలేక బాధ పడుతూ ఉండేవారు. మంత్రితో తమ కష్టాలు చెప్పుకున్నారు.

ఒకనాడు, రాజు, మంత్రిషికారు వెళ్తూవుండగా పెద్దమేఘం వేసింది. అప్పుడు రాజు “ఆకాశంలో నల్లమబ్బులున్నాయి. వర్షం కురుస్తుంది. తడిసిపోతాం. పద, పద, కోటలోకి పోదాం!” అన్నాడు.

మంత్రి అప్పుడు “మహారాజ్! ఈ మేఘాలు మనదేశంమీదికి వర్షాలు కురిపించవులెండి” అని అన్నాడు.

“నీ కెలా తెలుసు?” అని రాజు అడిగాడు.

“మహారాజ్! మన దేశం మీదికి వర్షం దిగుమతి అయితే ఎంతో ఎక్కువగా పన్నులు కట్టుకోవాలని అవి భయపడి అవి పారిపోతున్నాయి”—అని మంత్రి బదులు చెప్పాడు.

రాజు ఆ మాటలకు సిగ్గు తెచ్చుకొని, రాజ్యంలో పన్నులు తగ్గించాడు.

ఉడుత ప్రయత్నం

బుద్ధుడు గురించి ఒక కథ. బుద్ధుడు మోక్షంకోసం తపస్సు చేశాడు. తపస్సు చేసిచేసి విసుగెత్తాడు. తపస్సుమాని వెళ్లిపోతున్నాడు.

తోవలో ఒక చెరువు ఒడ్డున ఒక ఉడుత అగుపడింది. అది

నీళ్లలో మునిగి, వొడ్డుకివచ్చి తోకను దులుపుకొని మళ్ళీ నీళ్లలో మునిగి, మళ్ళీ వొడ్డుకివచ్చి తోకను దులుపుకుంటోంది.

“ఉడుతా! నీ వందుకు ఇలా చేస్తున్నావు?” అని బుద్ధుడు అడిగాడు.

“ఈ చెరువులోని నీళ్లను తోడి పారబోస్తున్నాను”—అని అంది ఉడుత.

“నువ్వు ఇలాగ ఎన్ని రోజులు చేసినా ఇంతపెద్ద చెరువులోవున్న నీళ్లన్నీ తోడగలవా?” అని బుద్ధుడడిగాడు.

“చెరువు చాలాపెద్దది కావచ్చును. నా ప్రయత్నం ఎంతో తక్కువ కావచ్చును. అయినా నా శక్తికొద్ది ప్రయత్నిస్తాను. ఏమైనాసరే నిరుత్సాహపడి నా ప్రయత్నం మాత్రం నేను మానను.”—అని అంది.

బుద్ధుడు ఉడుతచెప్పిన పాఠం విని తిరిగి తన తపస్సు ప్రారంభించాడట.

వారాలపాట

రచన : ఎ. దొరస్వామి

ఆది దేముడు
సోమ వాడలో
మంగళ పూజలో
బుధ వర్గాలలో
గురు దేవులలో
శుక్ర ఆచార్యుని

శని గ్రహపీడకు
శాంతి చేసెనని
బాలకు తెలిసి - ప్రచురించంగా
బాల పాఠకులు - బలే బలంటూ
బాల సంచికను - పై బడికొనిరి !

వారసాల

భీమక్రోసు పాలెంలో
భావరాజు
భీమరాజు
భావగారింట్లో
బాల
భారసాల కనుక
భోజనానికి రావాలండోయ్!
భోజరాజు
భావగారూ !

పిలుపు : ఉద్దగిరి వెంకటేశ్వర్రావు
(కుడుపూరు)

తల్లి - పిల్లా

పాపలు

ఎండుగాను

పీలగాను

ఎందుకు వుంటారు ?

తల్లులు బలంలేకుండా

జబ్బువారై తే

వారికి పుట్టిన పిల్లలు కూడా

ఆలాగే వుంటారు.

స్త్రీల జబ్బులకు మంచి

మందు ఏదంటే—

లోధ

ఈ పేరు అందరూ విన్నదే-

అయినా దీనిని గురించి మీ

అమ్మతో చెప్పండి.

“లోధ” దొరికేనోటు:

కేసరీ కుటీరము లిమిటెడ్.

రాయపేట - మదరాసు 14.

దోబూచీ!

రా! ఆచుకుండాం!

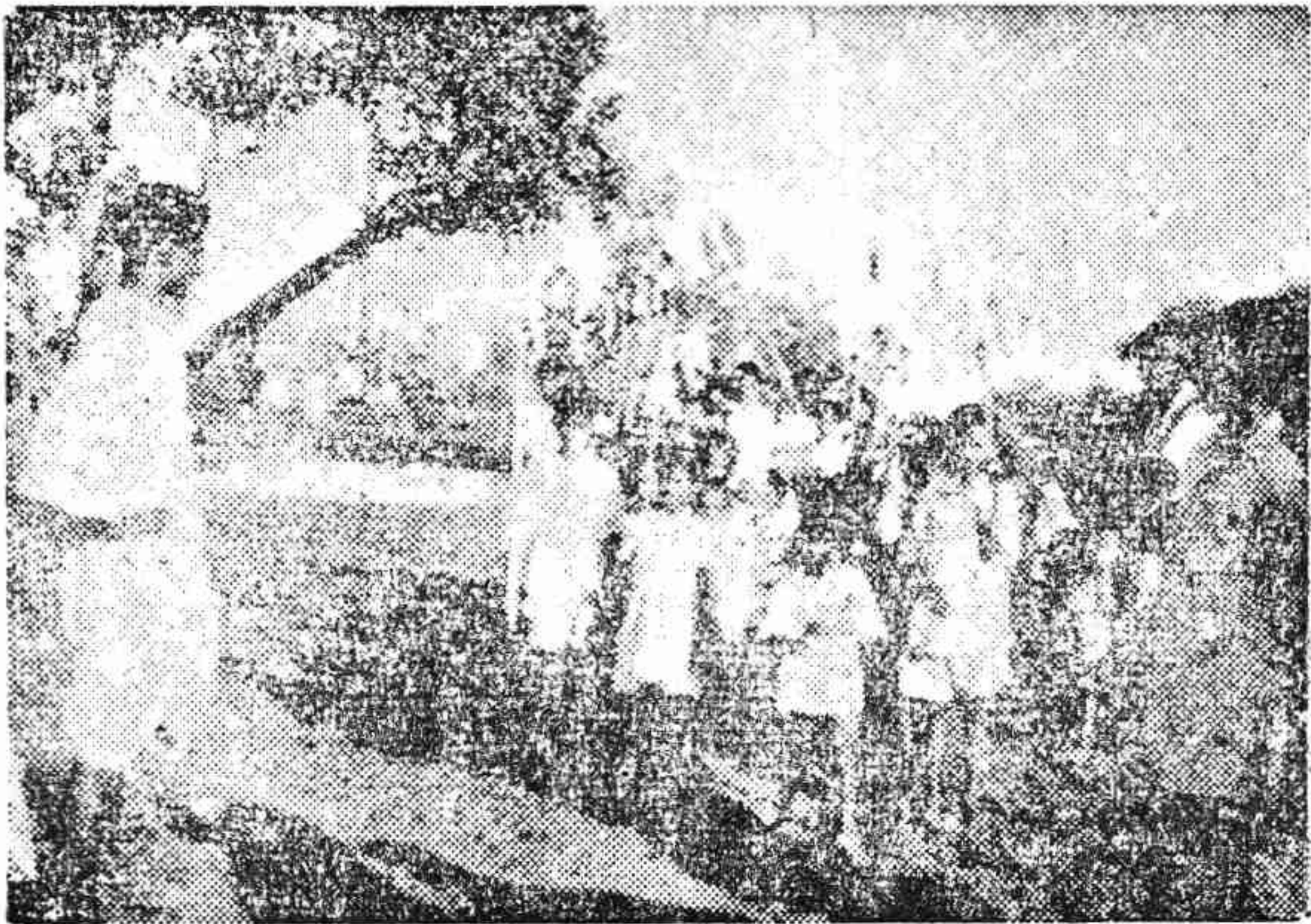

చి|| విరియాల శేషు
(బాపట్ల)

చి||మద్దురి నాగభూషణరావు
(రాజమండ్రి)

అడ్డాడ బాల కాంగ్రెస్ సంఘం

ఆగస్టు 15 పతాకోత్సవం నాడు తీసిన చిత్రం

మంచి మార్కులు!!

తండ్రి : నమండి మేష్టారుగారూ! మా అబ్బాయి రోజూ ఎంతో శ్రద్ధగా పాఠాలు చదువుతాడు. పరీక్షలో అన్ని ప్రశ్నలూ బాగారాశాడట. కాని ఇదేమిటీ ఇంత తక్కువ మార్కులు ఇచ్చారు?

మేష్టారు : నేనంచేసేదండీ? అది మీ అబ్బాయి రాత!

తండ్రి : అదేమిటండీ! మా అబ్బాయి బాగానే రాస్తాడే?

మేష్టారు : ఇదుగో చూడండి మీ అబ్బాయి ఆస్సరు కాగితాలు, చేవ్రాత ఎలాగుందో!

తండ్రి : అవునండీ - సిరా ముద్దలు ముద్దలుగాను అక్షరాలు కోడిబరికినట్లుగాను అసహ్యంగా వున్నాయి.

మేష్టారు : చవకరకం సిరాలు వాడితే అక్షరాలు ఇలాగే వుంస్తాయండీ!

తండ్రి : అయితే మంచి సిరా ఏది?

మేష్టారు : జాబ్ కో ఫౌంటేన్ ఇంక్ తో రాస్తే ముత్యలాంటి అక్షరాలు వస్తాయి. అది వాడిచూడండి.

తండ్రి : చిత్తం.

జయభారతంకంపెనీ

మదరాసు — బెంగళూరు — ఎర్నాకుళం

గాలియాత గ్రంథకర్త గారి

మధుచూర

మధు మేహము, అతమాత్రములకు.

రుతుచూర

రుతు వ్యాధులకు.

20 రోజులకు 5 రూ. ప్యాకెట్టు. 2-12-0

గాలియాత గ్రంథకర్త గారి

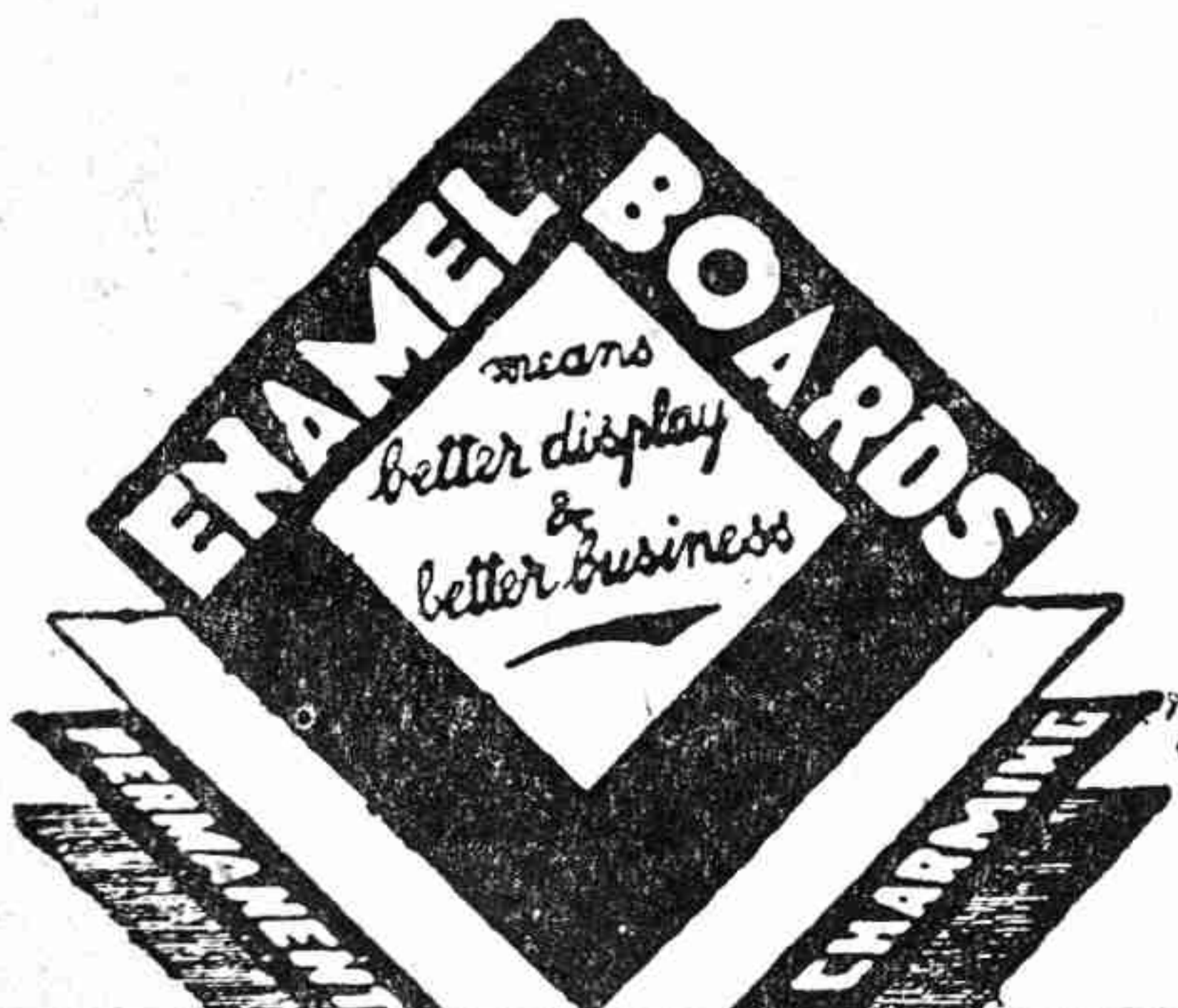
దివ్యచూరాలు

మొందివ్యాధులను ఖండించును

యోగి. యస్. వి. ఆచార్య.

సింగరాయకోట, నల్లూరు జిల్లా.

ఆంధ్ర దేశమునందు ముఖ్య
నగరములలో ఏజంట్లు గలరు

MADRAS ENAMEL WORKS LTD.
65 SYDENHAMS ROAD...MADRAS

సందేనవి

కర్మకరమైనవి

సౌఖ్య స్వీట్స్ లా చిగులవి

ముఖ్యమైన మూడు లక్షణాలున్నవి.

(1) మధురమైన రుచి. (2) పుష్టినివ్వ
టం లో మంచివి. (3) పరిశుద్ధ
తలో లోపలేదు. సావరిన్ స్వీట్స్
అనే పేరు జ్ఞాపకం ఉంచుకోవండి.

దేశమునా ఆదరించబడినవి.

సౌ వ రి నో
స్వీట్స్
కె. సి. పి. తయార

బాల సంఘాలు

బాలసంఘాలు చాలమంది ప్రతి వూళ్లోనూ పెట్టి పని చేస్తున్నందుకు “బాల” జేజేలు. ఈనెల వచ్చిన బాల సంఘాల వార్తలు ఇవిగో.

ఆంధ్ర బాలబాలికా సంఘం చాకలిపేట (చెన్నపురి:)

ఈసంఘము 10-10-47 న సమావేశమైంది. బి. భాస్కరరావు, ఇ. వి. కృష్ణయ్య కార్యదర్శులుగా వున్నారు. కె. వి. మన్నారు జాతీయ గీతములను పాడారు. ప్రతినెల పిల్లల ప్రతికలను తెప్పించుటకు, ఆట పాట నాటికలను జరుపుటకు తీర్మానించిరి.

కాటపేరి జైహింద్ బాల సంఘం:

సరస్వతి వూజాదినమున యీసంఘం తెరువ బడింది. బాలభాస్కర నాట్య మండలివారు “స్వరాజ్యలక్ష్మి” అను నాటకం వేశారు. క్రిష్ణమూర్తి, మాను మంతరావు, రమణగార్లు బాగా నటించారు. M. లక్ష్మీనారాయణరావుగారు ఉపన్యసించారు. V. M. వెంకట రమణ రావుగారు అధ్యక్షత వహించారు. —ఎస్. కృష్ణ వేణి.

జల్మూరు విజ్ఞాన బాలసమాజము

అక్టోబరు 2 తేదీని గాంధీ జయంతి ఉత్సవము జరిపారు. సాయంత్రం సభలో “బాపూజీ” జీవిత చరిత్ర గురించి చక్కని ఉపన్యాసములు జరిగాయి. క్రమ శిక్షణ, హింది ప్రాముఖ్యత గురించి

అధ్యక్షులు ఆఖరికి మాట్లాడేరు. సభజయ ప్రదంగా ముగిసింది.

వరహాపురం బాలసంఘం :

శ్రీరామా హిందూ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో అక్టోబరు 15 తేదీని యీసంఘం పెట్టబడింది. బాలప్రతికలు, పుస్తకములు తెచ్చుటకు తీర్మానించిరి.

హిందూ బాలసంఘం: శ్రీగాకుళం

మాసంఘం వృద్ధిలోకి వస్తూంది. ఈ సారి ఒకపోటీ పెట్టాము. నవ్వుపుట్టించే చిన్న కథను రాసి, మీలో ఎవరైనా, 15 సం॥ లోపువారు, నవంబరు 25 తేదీ లోపుగా అందేటట్లు పంపాలి. ఎవరిది బాగుంటే వారికి డిశంబరు “బాల” బహుమానం. కార్యదర్శి, హింద్ బాల సంఘం, రవీహోం; కొత్తవీధి, శ్రీగాకుళం అని వ్రాయండి.

వీరులపాడు గ్రామ బాల సంఘం:

దసరా ఆటపోటీలు జరిగాయి. 24 తేదీ రాత్రి కామ్రేడ్ నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షతను సభ జరిగింది. కామ్రేడ్ వి. నారాయణరావుగారు సోవియట్ ప్రభుత్వంలో తలిదండ్రులు పిల్లలయడల తీసుకుంటున్న శ్రద్ధను గురించి మాట్లాడేరు. ఆటపోటీలతో గెలుపొందిన వారికి బహుమతు లివ్వబడెను.

ముత్తుపల్లి బాల సంఘం:

దసరా నవమి, దశమి రోజుల్లో యీసభవారు మహోత్సవాలు జరిపారు.

ఆటపోటీలు, బహిరంగసభ జరిగాయి. “బొమ్మలాయ్ బొమ్మలు” అను రేడియో పిల్లల నాటిక వేశారు. కవిరత్న గుడిమెళ్ల రామానుజాచార్యులు గారు పద్యాలతో ఉపన్యశించారు. సుమారు 250 మంది హాజరయారు.

నేతాజీ బాల సంఘం (గుంటూరు)

గాంధీజయంతి చేశారు. ఈసంఘము పెద్దది అగుటచే ఇంకొ ఉపసంఘం “చిత్రపతి బాలసంఘము” పెట్టినారు. ప్రతి సాయంకాలం ఆటలు, పాటలు

జరుగుతాయి. చాలా ఉత్సాహంగా యీసంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి.

సుబాస్ బోస్ బాల సంఘం

(వార్తలు):

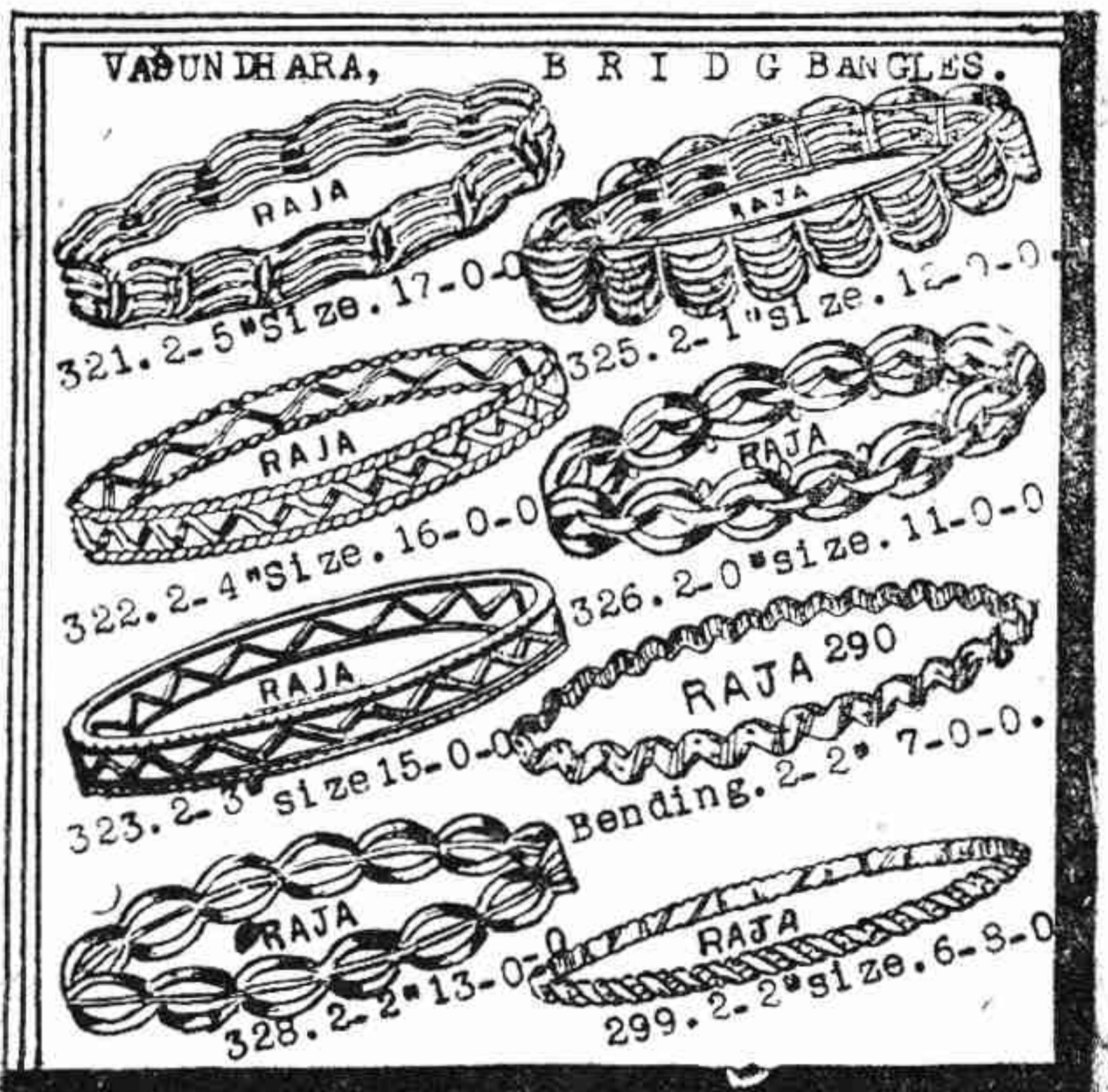
అక్టోబరు 12 తేదీని పెద్దసభజరిగింది. ఆట పోటీలలో గెలిచిన వెంకట్రావు, ప్రకాశరావు, సన్యాశిరావు, సంజీవ రావు, హరప్రసాదరావు గాగకు బహు మతులు, A. వెంకట్రావు గారిచే ఇయ్య బడెను. అధ్యక్షులు పి. హరినాథ్ గారు.

స్వాతంత్ర్యం శిద్ధించిన యీనూతన దీపావళికి మానూతన కాయావార్తకు శ్రేయోభిలాషులకు మాన్యదయపూర్వకాభినందనలు

సహజ సౌందర్యమునిచ్చు రాజాబ్రాండ్ గాజులు, 10 స|| గ్యారంటీ.

అమూల్య లోహముమీద అసలు బంగారురేకును వేడివల్ల అంటించిన రేకు తీగె లో తయారుచేయబడినవి. అట్లు కాదని నిరూపించువార్కి రూ. 500 బహుమానం యివ్వబడును.

గాంధీ, నెహ్రూ, సుబాస్, కిష్ట, సాయిబాబా పోటోపుంగరం 1కి 3.2.0
 శంఖహారం 24” ,, 8.0.0
 నల్లపూసలదండ 18” ,, 7.8.0
 వేబిచైను 18” ,, 5.0.0
 వలయువార్కి అన్ని ఆభరణములుగల ష్యట్లాగు పంపబడును.

యితర వివరములకు :

రాజాగోలు కవరింగ్ కంపెనీ, (రిజిష్టరు)

రాజాబిల్ డింగ్స్, రాజుపేట, మచిలీపట్నం (INDIA)

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము వాడవేమి ?

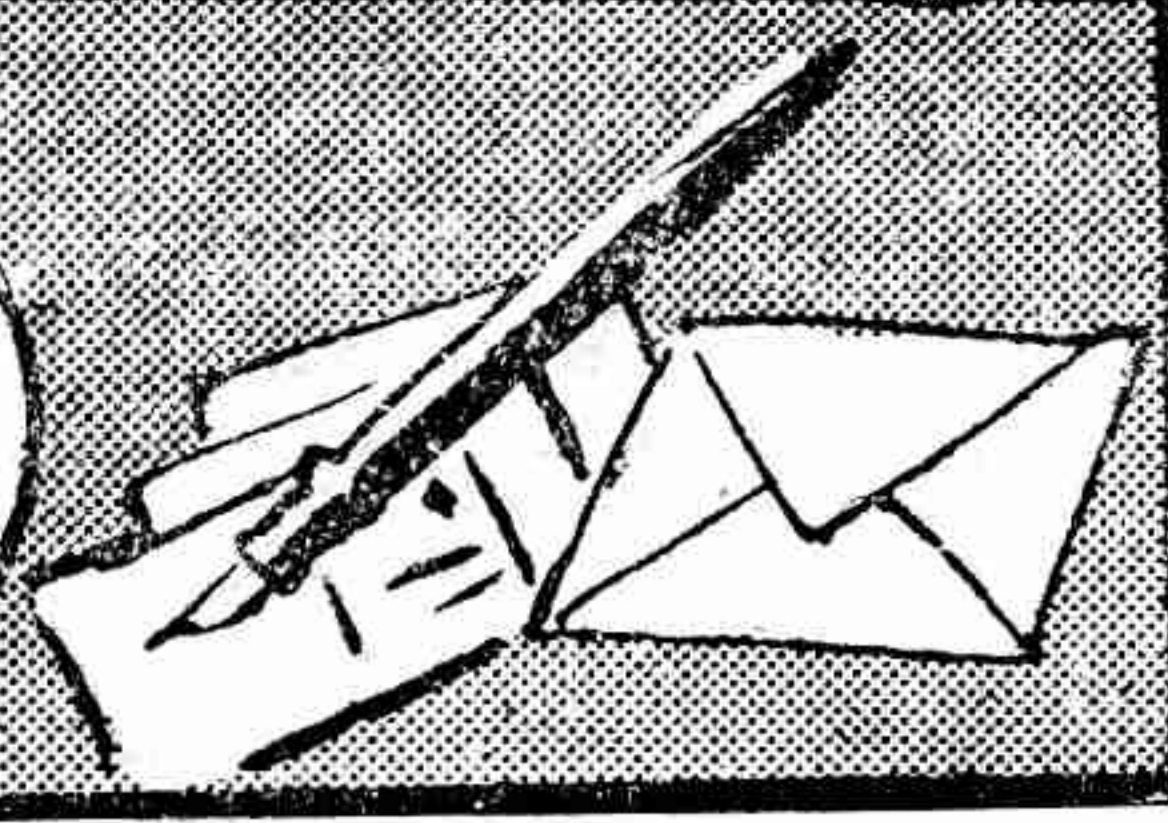
నీడు - ఆదివ్యాధుల బాయవేమి ;

- 1 ప్రతిషాపునందది, సులభముగ చిక్కును
ఎటువంటినొప్పిని తృటిలోన నొక్కును
మితమైన వెలయనుచు మిగులపేరెక్కెను
తతఖ్యాతితోడ సంతతము అదిచొక్కును ||అమృ||
- 2 తలనొప్పి దానివాసనగొని తొలగును
కీళ్లనొప్పులు దానికీ వెఱిగితొలగును
సడిశములు దానిసంపర్కమున బఱచును
జలుబు రొంపలు దానిచాయగని వెఱచును ||అమృ||
- 3 ఆరోగ్యమున తేరి ఐశ్వర్యమునమిరి,
దేశీయ జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునుగోరి,
పోరాడుచుండు వీరులకు, ఉద్యోగులకు,
కూరిమిని గూర్చగల సారమని తెలిసికొని ||అమృ||
- 4 అమృతాంజనం బవసరములేని దేహంబు
జగతిలో లేదనుచు చాటుప్రతిగేహంబు
విడువుమయ్యూ ఇంక వెడగుసందేహంబు,
తడబడకపిదప సంగ్రహముంచు వేగంబు ||అమృ||

గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ, బి. ఎ.

నేస్తాలు

“బాల” నేస్తాలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు సరదాగా జరుపుతున్నారని తెలియుచున్నందులకు చాలా సంతోషము. ఇదిగో యీ బాలలకు నేస్తాలు కావాలి. ఉత్తరాలు రాయండి—నేస్తాలన్నయ్య.

శ్రీరంగం బాలాత్రిపురసుందరి c/o శ్రీరంగం యజ్ఞనారాయణగారు, లాండు ఎక్విజిషన్ ఆఫీసర్, జయపురం(కోరా పుట్టిజిల్లా): హాస్కోనియం, సంగీతం వచ్చిన నేస్తాలు కావాలి.

ఆర్. బి. రాజారావు (12||సం)c/o మారుతీ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, గాంధీచౌక్, తెనాలి; నాటకాల సరదాగల నేస్తాలు కావాలి.

కొప్పర్తి గోపాలరావు(10||సం)c/o కె. నారాయణమూర్తిశ్రీ సన్సు, ఆకివీడు: బాగా ఆటలూ, పాటలూ వచ్చిన నేస్తాలు కావాలి.

డి. యల్. సత్యవతిదేవి(14||సం)c/o డి. యల్. శెట్టిగారు. ఆడ్వోకేటు, తేరు వీధి, బళ్లారి: హాస్కోనియం, ఫిడెలు వచ్చును. నవలలు చదవడం, కథలు రాయడం సరదా. ఇటువంటి నేస్తాలు కావాలి.

వల్లంపాటి కనకరత్నం(11)c/o వి. కామరాజు, పార్వతీపురము: సంగీతం,

వీణవచ్చును. ఇవివచ్చిన నేస్తం కావాలి.

చల్లా సత్యనారాయణశర్మ(15)భీమ లాపురము, వయా పాలకొండ: కథలు రాయడం, రాజకీయాలు, సినీమా విషయాలు తెలిసిన నేస్తం కావాలి.

ఎస్. వి. హనుమంతరావు(14)c/o S. V. రంగారావుగారు, సింగరాజువారి వీధి, (పార్కువద్ద) నెల్లూరు: రాజకీయాలు నాకు ఇష్టం. ఆ విషయాలు రాసే నేస్తం కావాలి.

వాసిరెడ్డి దుర్గాప్రసాదు(11), శ్రీ తిలక్ జాతీయ పాఠశాల, వీరులపాడు పోస్టు; ఉత్తరాలు రాయడం బలే సరదా. నేస్తాలు కావాలి.

సి. ఏ. పాండురంగారావు,(14) సి. కె. ఏ. నాయుడుగారు, అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ సెంట్రల్ ఎక్స్యూజిస్, సామర్లకోట: స్టాంపులు, అగ్నిపెట్టె బొమ్మలు చేర్చే నేస్తం కావాలి.

సాలూరు

1. మీసాల నరసింగరావు, (15)4 వ ఫారం; B. H' స్కూలు: లెక్కలుబాగా చేసే నేస్తాలు కావాలి.

2. M. సరోజినీబాయి (9), లలితా వైద్యశాల, పెద్దబజారు: వీణ తెలిసిన నేస్తాలు కావాలి.

3. K సూర్యకాంతమ్మ (8) c/o కె. వెంకటనరసయ్య నాయుడు, మెయిన్ రోడ్డు; పాటనేస్తాలు కావాలి.

జి. చంపకం c/o డాక్టర్ జి. రంగ నాయకమ్మ, గవ్వగుప్పేట, బెజవాడ: సినిమా సరిదాగల నేస్తం కావాలి.

కె. వి. హెచ్. ఎస్. భరద్వాజ్ (14)c/o కె. వి. నుబ్బాశాస్త్రి, పీడరు, అనంతపురం: కథలు వ్రాయగల నేస్తాలు కావాలి.

టి. లలితా రాజ్యలక్ష్మి c/o టి. ఆర్. కె. శర్మ గారు, పోస్టల్ క్లబ్బు; గాంధీ నగర్, బెజవాడ: హిందీ వచ్చిన నేస్తాలు కావాలి.

పి. రామకృష్ణ పట్నాయక్ c/o పి. శకుంతలా పట్నాయక్, బొగ్గులవీధి, బరం పురం: క్రీకెట్టు బొమ్మలు, తపాలా బిళ్లలు కూడబెట్టు నేస్తాలు కావాలి.

జే. దయాయాకర్ c/o కెప్టన్ జె. కె. పట్నాయక్ కోటవీధి, పర్లామిడి: చిన్న చిన్న మొక్కలు పెంచుట, విత

నాలు సంపాదించుట చాలా ఇషం: ఇటు వంటి ఇష్టంగల నేస్తాలు కావాలి.

జి. గోపాలస్వామి (11) c/o జి. నరసింహస్వామి, హెడ్ క్లబ్బు, పి. డబ్ల్యు. డి. ఆఫీసు, శ్రీకాకుళం: తనయీడుజోడు IV form నేస్తాలు కావాలి.

వి. చిరంజీవి (11)c/o వి. కామేశ్వర రావు గారు మైసర్ యిటిగేషన్ సూపర్ వైజర్, అనంతపురం: పాటలు, వీణ, భరితనాట్యం బాగా వచ్చును ఇటువంటి నేస్తాలు కావాలి.

పి. వినయమోహన్ (7), పి. కృష్ణ మోహన్ (14), 16, జోస్యువీధి, చెన్న పురి 1: సాంపులు పోగుచేయు నేస్తాలు పెద్దదికీ కావాలి.

విజయనగరం

1. బుచ్చిబాబులు c/o బి. నరసింహ స్వామి; రిటైర్డ్ హెల్త్ ఓఫీసరు, కానుకుర్తి వారివీధి: ఇంగ్లీషు అక్షరములు బాగా పెయింట్ చేయగల నేస్తాలు కావాలి.

2. ఢిల్లీ శ్రీనివాసరావు c/o ఢిల్లీ రామారావు, కార్యదర్శి, కస్తూర్బాస్మారక పఠనమందిరం, కన్నా: నేను అడిగే ప్రశ్నలకు జవాబులు, నత్తితో కథలు, ఉత్తరాలు రాసే నేస్తాలు కావాలి.

3. బచ్చు రంగనాయకమ్మ (12) c/o బి. గోపాలస్వామి, కానుకుర్తి వారివీధి: పాటా, కుట్టా వచ్చిన నేస్తాలు కావాలి.

కొం. కోటిలింగం (10), గారీనిల
యం, బ్రాడిపేట గుంటూరు: బాగా
గోలీలు ఆడగలిగే నేస్తాలు కావాలి!

ఉన్నవ సరస్వతమ్మ c/o ఉ|| బ్రహ్మ
నందరావు, మెయిన్ రోడ్, ఛత్రపురం
(గంజాం): బాగావీణవాయించే నేస్తం
కావాలి.

విశాఖపట్టణం

బూదూరి రంగాచారి బి. ధర్మా
రావు: తమ్ముళ్లూ! మీకుకావలసిన
నేస్తం ఆకోబరు బాలలొచ్చున్నాడు.
కె. వెంకటరమణ (వార్తేరు) చిరునా
మాకురాయి.

వురిటి సంజీవరావు (10); కె.ధర్మా
వతి (15); వి. జోగిప్రసాదరావు c/o

వురిటి ఉదయాచలం, అల్లిపురం: వీళ్లకి
ఆటలూ, ఫీడేలు, చిక్కుప్రశ్నల నేస్తాలు
కావాలి.

ఆ. వెంకట్రావు c/o పి. ప్రకాశ
రావు, శ్రీరామపురం, వార్తేరు: లెక్కరు
కొట్టే నేస్తాలుకావాలి.

పి. ఆర్. శంకరరావు: ఈ సంచిక
లోనే ఆటలుఆడే నేస్తాలున్నాడు.
వారికి రాయి.

ఎ. వెంకట్రావు; శ్రీనివాస భద్ర
శాస్త్రి, P.S.H.K.V. ప్రసాద్,
వి. కాశీనాథ్. హరప్రసాదరావు
పట్నాయిక్ — మీకుకావలసిన నేస్తాలు
యీ సంచికలోనే యడ్రసులున్నాయి.
ఉత్తరాలు రాయండి.

(మిగిలినవి డిసెంబరు సంచికలో)

ఇల్లాలిఆరోగ్యమేయింటికిఆనందం

ఎ.వి.యన్.వారి

టుకోరియాక్వార్

ఆయుర్వేదవైద్యనిలయం
రామానామ్మపేట
మచిలీపట్టణం

సమస్తగర్భశయ
వ్యాధులనిర్మూలించి
ఆరోగ్యమిచ్చును

దసరా సరదాలు

(బాల ప్రత్యేక విలేఖరి)

బాలా! మీ ఆందరి తరపున మొన్న నేను మ దాసులో దసరాకు జరిగిన బొమ్మల కొలువులు చూడడానికి వెళ్ళాను. అందులో అన్నిటికన్నా పెద్దది ఎగ్జిబిషన్ లో చామకూరు అన్న య్య పెట్టింది. అందులో పెద్దలు, పిన్నలు ఆందరూ రాసిన బొమ్మలెన్నో ఉన్నాయి. ఈ బొమ్మలకొలువు ఎన్నో వేలమంది వచ్చిచూచారు. మన బాల అన్నయ్య, శరత్ బోను, ప్రకాశం తాతయ్య, సాంబమూర్తి తాతయ్య, రాధాకృష్ణయ్య, లీలాచిట్టిస్ అంతా చూచారు. మీతరపున నేనూ చూశాను. అందులో చిన్నిచెల్లాయి అరవింద వ్రాసిన బొమ్మలు, ప్రసాద్ వేసిన బొమ్మలూ అన్నీ అందంగా వున్నాయి.

ఆ తరువాత దసరానాడు కేసరీ నూలులో 'బాల' పెట్టిన బొమ్మల కొలువు చూచాను. ఎంతో బావుందను కున్నావ్? విశ్వనాథం అన్నయ్య, పిన్నీవచ్చి ఎంచక్కా బొమ్మలన్నీ పేర్చారు. ఆడవిలోపుట్టి అన్నవస్త్రాలు ఎరగనిమనిషి క్రమంగా చెన్నపట్నం చేరేసరికి ఎలాగ అభివృద్ధి అయ్యాడో ఆ కథంతా బొమ్మలరూపంలో పెట్టారు. చాలా బావుంది. అంతేకాదు. అక్కడ అడవిలో సింహాలూ పులులూ, ఎలుగు బంటు అన్నీవున్నాయి. పల్లెటూళ్లలో గిలకనుయ్యి, పూరిగుడిసె, మట్టిగోడ్డు, పంట చేలు, ఒంటెమబళ్లు, గుట్టాలు అన్నీవున్నాయి. బస్తీకిపోయేరోడ్డు కంక

రిది. బస్తీలో పంపులు ఎలక్ట్రిక్, దీపాలు, రికాలు, కారులు, పార్కులు, రైళ్లు, రేడియోలు, మేడలూ, వీధంతా నీళ్లపంపులూ అన్నీకనబడ్డాయి కొలువులూ!

ఇంతే అనుకున్నావేమిటి? లీల, శకుం, సావిత్రి, శకుంతల భారతీ వాళ్లంతా నాటకాలు వేశారు. పాటలు పాడారు. మాపట్టాభి కూడా పద్యం చదివాడు. కొలువు చూడడానికి వచ్చిన బాల అందరూ పాటలూ, పద్యాలూ చదివారు.

ఈ బొమ్మలకొలువు బాలలదైతే, పెద్దకొలువు ఆంధ్రమహిళాసభలో జరిగింది. అక్కడకూడా పాట పోటీలూ, నాటికలూ అవీ జరిగాయి.

బాలా! మీరుకూడా మీ మీ వూళ్లలో సరదాగా కొలువులు పెట్టుకొని దసరా సరదాగా గడిపారుకదూ?

బాల కొలువు

'బాల' దసరాకొలువుకి చి|| టేకు మళ్ల విశాలాక్షి, సౌందర్యలక్ష్మి, కందా కల్పకం, వల్లూరి సావిత్రి, పాలూరి లీల, ది స్టూడెంట్సు ఎంపొరియం, ఎస్ ప్లనేడు, మద్రాసు, వారు బొమ్మలను ఇచ్చినందుకు వారికి మా జేజేలు, జోతలు, "బాల"

బాలపజిల్

బాలలూ!

క్రిందటి నెల ఇచ్చిన పజిల్ ఒక రైనా రైటుది పంపలేదు. అందుచేత ఆపజిలే యీ నెలకూడా చిన్న మార్పు చేసి, తేలికగా ఇస్తున్నాం, బాగా ఆలోచించి మళ్లీ పంపండి. ఈసారి మీరు పజిల్ నన్నయ్యని ఓడించాలి. ఏదీ చూద్దాం.

◆ మీరు 'బాల' లోని చదరాన్నే కత్తిరించి పంపాలి.

◆ మీపేరు, పూర్తి యడ్రసు చదరం పక్కని రాయాలి.

◆ చదరాలు 25 తేదీలోపుగా మాకు చేరాలి.

◆ చదరం పోస్టుకార్డుకి అంటించి పంపవచ్చును. కవరులో పంప ఆవుసరం లేదు.

“బాల” పజిల్, 1, లజ్ కార్నర్, మద్రాసు 4.

వాయితి

మాటలు ఆస్పష్టముగా వచ్చుట, నత్తి, చొల్లకారుట, ఉచ్చారణ లోపముల నెల్ల బోగొట్టి కంఠ శ్రావ్య మొసంగును.

పోస్టేజి ప్రత్యేకము:: 30మా రూ||2-8-0

వివరములకు :

ఆయుర్వేద సుగుణాలయము

154 చైనాబజారు, మద్రాసు 1.

పిల్లల

వీవీరి తడర్సులు

పిల్లల

బాలలూ!

ఇది మీతలిండ్లు చదవాలి. వారికి చూపించండి.

సంగతేమిటంటే - కొందరు పిల్లల తెలివి తేటలు, ప్రవర్తన మామూలుగా ఈడుకు తగినట్లు ఉండదు. కొన్ని మానసిక కారణాలవలన వారి నడవడిక అసాధారణముగాను, వింతగాను వుంటుంది. అటువంటి పిల్లలను పెంచడంలో ఎన్నో సమస్యలు, సందేహాలు వస్తూ వుంటాయి. ఆలాంటి సందేహాలు వుంటే అవిమాకు రాయండి. మీకు ఉచితమైన సలహా ఇవ్వబడుతుంది.

సలహాలు కావలసిన వారు:

“అక్కయ్య”

మనోశాస్త్రవేత్త,

“బాలా” ఆఫీసు

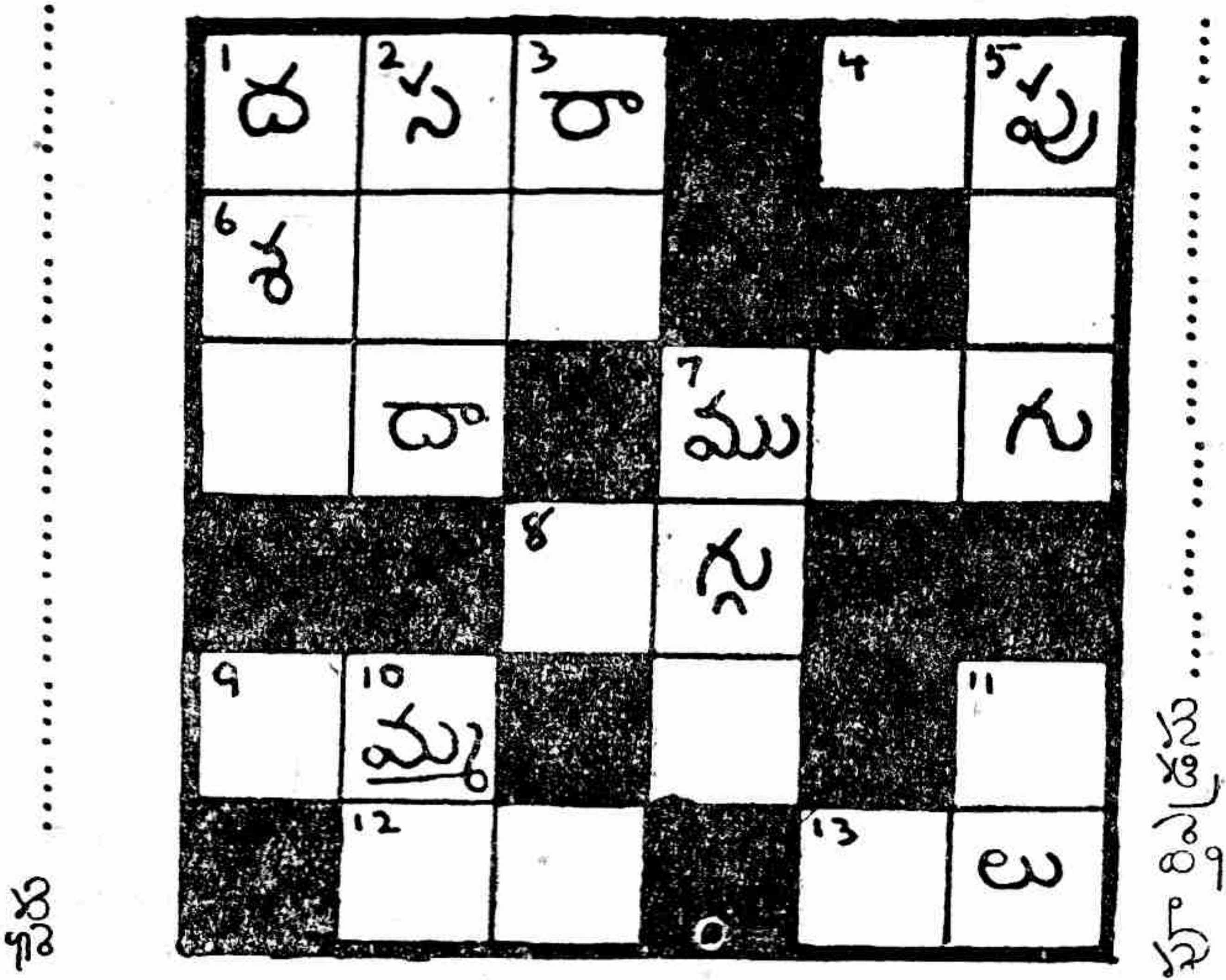
మదరాసు 4

అని రాయండి.

సలహాలు ప్రతినెలా “బాల” లో వేస్తాము.

బాలవినోదపజిల్

పజిల్ నెం 5 చదరం

అడ్డం వరుస

1. ఈసెలవులాస్తున్నాయి !
4. మంచి ఇదిగల కోడల్ని చూస్తే అత్త గారికి ఇష్టం
6. బాణము
7. జ్వరంవస్తే సరి, కొందరికి ఇదితప్పదు!
8. ఇది తాతకంటే అవ్వకే ఎక్కువ
9. దసరాలా అయితేనేం, ఉత్తి కోజుల్లా అయితేనేం, ఇంట్లో ఇది లేకపోతే అందమే లేదు!
12. ఈమెకు ఒక అక్షరం చేరిస్తే గుమ గుమ లాడుతుంది.
13. కొన్ని మిల్లుల్లో ఈబట్టలు నేస్తారు.

నిలువు వరుస

1. దసరా ఇన్నిరోజులు జరుగుతుంది...
2. దసరా అంటే మీకు ఇది
3. వీనికీ, సోముకీ చాలా భేదముంది.
5. మాలో రెక్కలున్నవారున్నారు.
7. దీనిని ఎక్కువ చేయండి
10. దీనికంటే వేరు దైవంబు కలదే? (తిరగేసి)
11. ఇవి వెళ్లి మద్దిలతో చెప్పకుండటం.

సెప్టెంబరు—అక్టోబరు “బాల” పోటీలు

గెలిచినవారు

సెప్టెంబరు

సెప్టెంబరు బాల పోటీలలో చాలా మంది రచనలు పంపారు. అందులో ఈ దిగువవారికి బహుమానాలు నిశ్చయించడమయింది.

మొదటి బహుమానం (రూ 10)

చి|| పిరాట్ల అచ్యుత రాధాకృష్ణ గాంధీనగరం, (కాకినాడ)

రెండవ బహుమానం (రూ 5)

చి|| మా రెళ్ల రాధాకృష్ణ ఫ్రేజరుపేట, (కాకినాడ)

మూడవ బహుమానం (రూ 4)

(ఇద్దరికి రూ 2 చొప్పున)

చి|| పి. సూర్యకాంతము R. C. M. స్కూలు (మాడుగుల)

చి|| బాపరావు రాజేశ్వరి (కోరాపుట్టి)

మరా: సెప్టెంబరు, అక్టోబరు పోటీలలో బహుమతులు పొందినవారికి నవంబరు 15 తేదీని, వారివారి బహుమతులు పంపబడును.

అక్టోబరు

ఈ పోటీలలో ఎందరో బాలలు చక్కని బొమ్మలు పంపారు. సంతోషం. మొదటి మూడు బహుమానములు ఆడ పిల్లలే తీసుకొనుట చిత్రము!

మొదటి బహుమానం (రూ 10)

చి|| నామగిరి సత్యవతమ్మ (తుని)

రెండవ బహుమానం (రూ 6)

చి|| అడివి ప్రేమకుమారి (భీమవరం)

మూడవ బహుమానం (రూ 4)

చి|| కొల్లూరు సావిత్రి (వాల్తేరు)

ప్రత్యేక బహుమానములు

1. కె. చిరంజీవిరావు (బరంపురం)
2. కె. పురుషోత్తమరావు (కాకినాడ)
3. బొడ్డు వెంకట సుబ్బారాయుడు (ఏలూరు)
4. సి. హెచ్. నరసింహం (గజపతినగరం)
5. జినగా మల్లేశ్వరరావు (బరంపురం)

“బాల” చందావివరాలు

సంవత్సరం చందా రూ 5- (ప్రత్యేక సంచికలతో సహా)

విడి పత్రిక ఆరు అణాలు మాత్రమే!

సంక్రాంతి సంచిక రూ 1. చందారులకు ఉచితము.

వివరములకు: సీనేజరు, ‘బాల’, లజ్ కార్నర్, మదరాసు 4

బాల పోటీ పరీక్ష

న వం బ రు పో టీ

బాలా!

నువ్వు మంచికథలు రాయగలవా? కథలు నీసొంత మాటలతో, సరి కొత్త కథలై వుండాలి. వాచక పుస్తకాల్లోనివి, ఇతర పుస్తకాల్లోనివి కాకుండా, నీవు సొంతంగా కల్పించి, కొత్తకథ రాయాలి. రెండుపేజీలకు ఏమాత్రం మించకూడదు. అక్షరాలు కుదురుగా వుండాలి.

క ల్ప నా క థ

మీరురాసే కథలో జంతువులు, పక్షులు, భూతాలు, దేవతలు మనుష్యులు-మియిష్టం ఏవైనా వుండొచ్చు. కాని, రచన మీసొంతరచన అయి వుండాలి.

గె లి చి న వా రి కి

మొదటి బహుమానం రూ 10

రెండవ బహుమానం రూ 6

మూడవ బహుమానం రూ 4

పంపబడును.

మీ ర చ న తో

నాలుగణాలు పంపండి

నాలుగణాలు మనియార్డరుగాని పోస్టు బిళ్లలుగాని పంపండి.

★ ఈ పోటీలో 15 ఏళ్లకు లోపువారే చేరాలి.

కవరుమీద “బాల పోటీ” అని పెద్ద అక్షరాలతో రాయాలి.

మీ కథలు మాకు నవంబరు 25 తేది లోపుగా చేరాలి.

ఈ పోటీలో ‘బాల’ ఎడిటర్ గారి అభిప్రాయమే ఘాయము.

“బాల పో టీ ప రీ క్ష”

c/o “బాల” 1, లజ్ కార్నర్, మదరాసు 4.

రేడియో చిట్టిపాపల ప్రోగ్రాం

ప్రతి శనివారము పొద్దున్న 8-30 నుంచి 9 వరకు

[211 మీటర్లు, 41 మీటర్లమీదా వినొచ్చు]

నవంబరు 1-వ తేదీ శనివారం

పిల్లలారా రారండు; ఆడుదమా-పాడు
మా-పాపి; బంగారుపిచిక-చిన్న నాటిక;
చిన్ని చిన్ని మీపాటలు; అనగా
అనగా-కథ; చిరంజీవులకి అక్కయ్య
దీవెనలు; ఏదీ ఒకపాట?

2-వ తేదీ శనివారం:

రంగుల రంగుల ఉయ్యాల-పాట;
నాకిబావ-నాటిక; చిక్కుప్రశ్న; అనగా
అనగా-కథ; చిరంజీవులకి అక్కయ్య
దీవెనలు; ఏదీ ఒకపాట?

5-వ తేదీ శనివారం:

నాగులచవితి - నాటిక; పామా-
పాయి చిక్కుప్రశ్న; చిరంజీవులకి

అక్కయ్య దీవెనలు; ఏదీ ఒకపాట?

22-వ తేదీ శనివారం:

చేమంతిపూలు - పాట; అందరినీ
మెప్పించాలంటే-నాటిక; దూలం రాజు
పాటకథ; అనగా అనగా కథ; చిక్కు
ప్రశ్న; చిరంజీవులకి అక్కయ్య దీవెనలు;
ఏదీ ఒకపాట?

29-వ తేదీ శనివారం:

వెన్నెల బాటల్లో; గొలుసు
మాటలు; అనగా అనగా కథ; చిక్కు
ప్రశ్న; చిరంజీవులకి అక్కయ్య
దీవెనలు; ఏదీ ఒకపాట?

రే డి యో పిల్లల ఆటవిడుపు ప్రోగ్రాం

[211 మీటర్లు, 31.36 మీటర్ల మీదా వినవచ్చు]

[ప్రతి ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2-15 నుంచి 3 వరకు]

నవంబరు

2-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; సీతాకోక చిలుక-నాటిక; పుట్టిన కోజులు; ధృవుడు-నాటిక; తాతయ్యతో నవ్వులు; పోదామా.

9-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; నూర్యుడు-ఎలుక-నాటిక; పుట్టిన కోజులు; తిమ్మరుసు-నాటిక; దీపావళి పాట; పోదామా.

16-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; నాగులచవితికి(బసవరాజు పాట);

వీరబాల వినోదాలు-నాటిక; పుట్టిన కోజులు; గరుత్మంతుడు-నాటిక; తమాషాలు; పోదామా.

23-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; మర్యాదరామన్న-నాటిక; పుట్టిన కోజులు; సోక్రటీస్-నాటిక; రత్న హారము-పాటకథ; పోదామా.

30-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; జై భేతాళ!-నాటిక; పుట్టిన కోజులు; గారడీవాడు-నాటిక; తమాషాల గుత్తి; పోదామా.

క్షయరోగము

‘గత మార్చి 1947 లో, నా స్నేహితుడొకడు, ఆకలి మాంద్యము, దగ్గు, సాయంకాలము జ్వరము మొదలగు క్షయవ్యాధి సూచనలతో బాధపడెను. అనేక విదేశమందులతో చికిత్సబొందినను లాభములేనందున, నేను వానికి శ్రీ రాజకన్నప్పన్ గారి పరిచయముచేసితిని. వారు రోగిని పరీక్షించి, భస్మములను కొన్నిటినిచ్చెను. 10 దినములలో గుణము కనబడి, రోగికి జ్వరము, దగ్గు, తగ్గి, ఆకలి ఎక్కువైనది. చికిత్స పూర్తికాగానే సంపూర్ణారోగ్యము పొందెను. శ్రీ రాజకన్నప్పన్ గారి చికిత్సలో నాకు సంపూర్ణనమ్మకముగలదు. వారికి జయమగుగాక.’

మదరాసు 4.7.1947

Sd. పి. కన్నయ్యనాయుడు.

ఉదయం 8 గం|| నంచి 10 గం|| వరకు డాక్టరుగారిని చూడవచ్చును.

20 రోజులు (ఒకచికిత్స) మందు రూ|| 20

డాక్టరు ఎ. సి. రాజకన్నప్పన్

S/o దేవీపండిట్ ఎ. సి. కన్నప్పముదలియూర్.

క్షయరోగ వైద్యశాల } కె.ఎ, మొదవాక్కం టాంక్ రోడ్డు, కీల్పాక్
పోస్టు, మదరాస్. (కెల్లీస్ బస్సుస్టాండుదగ్గర)

కష్టం ★ బొలి

అన్నిరకముల కుష్టులకు, బొలివ్యాధులకు, ఇతర చర్మవ్యాధులకు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

మా ఔషధ రాజము లే!!

క్రొత్తగా అచ్చువేయబడిన మా తెలుగు పెద్ద కేటలాగులు,

10 భాషలలో ముద్రించుచున్న కేటలాగులు,

యోగ్యతాపత్రములు ఉచితము!

రెడ్డి & కో.,
(రిజిస్టర్డ్)

H. O.

గోపాలపురం

(వయా)తణుకు. తూ. గోదావరిజిల్లా.

బ్రాంచ్ ఆఫీసులు:

బెజవాడ
గాంధీనగరం

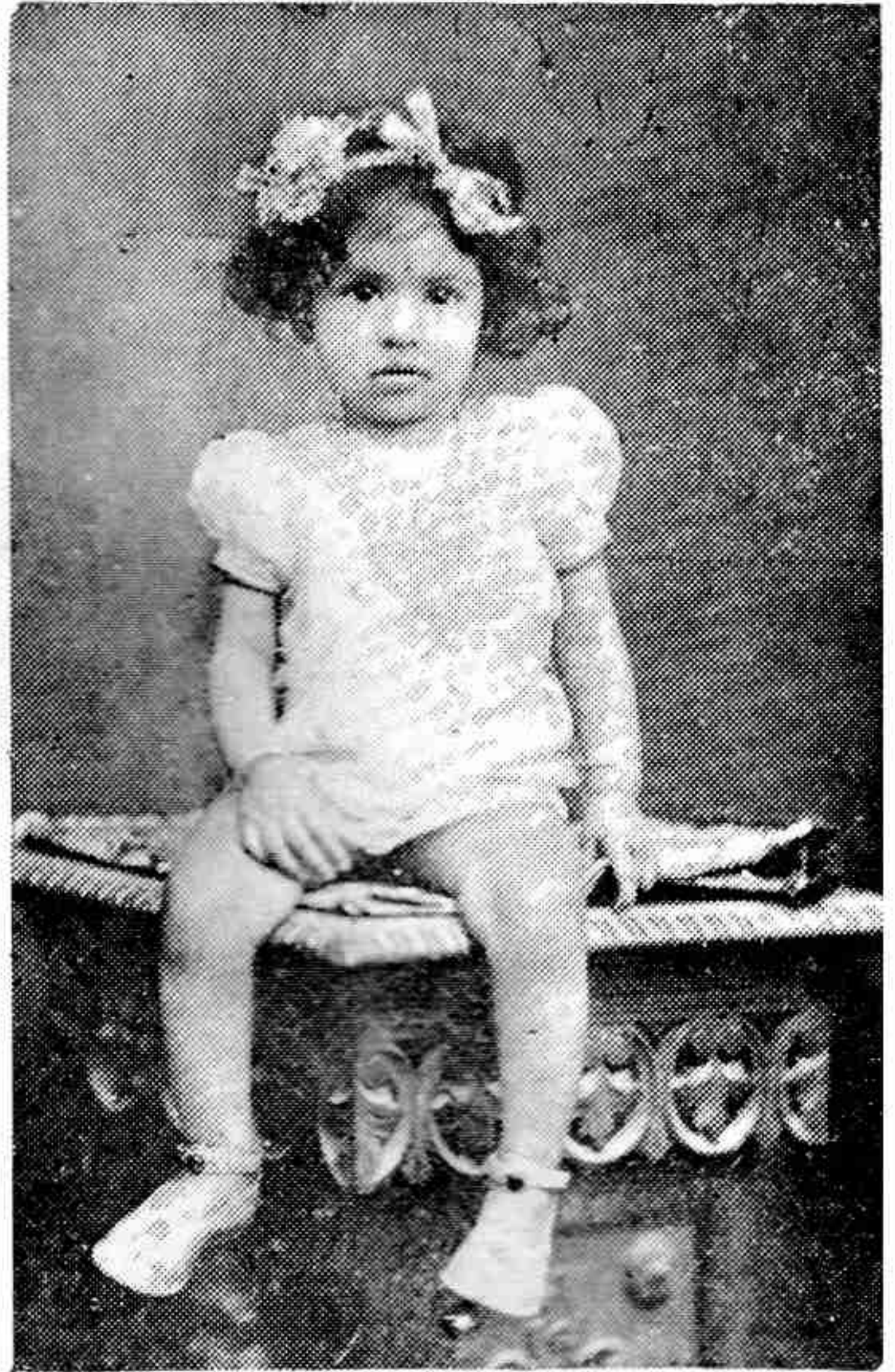
వార్తేరు
R. S.

కటక్
బక్సిబజార్

నెల్లూరు
కాపువీధి

చి|| ఆఖిలేశ్వరి (మచిలీపట్టణం)

శ్రీ వైడా చలమయ్యగారి ఆమ్మాయి

ఉప్పుగుండూరు బాలసంఘం

సుబ్బారావు

కృష్ణమూర్తి

వెంకోజీరావు

ఈ బాలబృందము బుర్రకథలు చెప్పి ఆంధ్రదేశంలో గొప్ప ప్రచారం చేస్తున్నారు.